

ΤΟ ΦΥΛΛΟ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Οι διακοπές του προσωπικού του τυπογραφείου μας περισσότερο, αλλά και η βέβαιη απομάκρυνση των αναγνωστών μας από τη μόνιμη κατοικία τους για τον ίδιο λόγο που θα είχε σαν αποτέλεσμα να χάσουν κάμποσο το περιοδικό μας, μας οδήγησε στην απόφαση να μην κυκλοφορήσουμε το φύλλο Αυγούστου.

Η ύλη του θα προστεθεί στα επόμενα φύλλα. Ήδη 4 σελίδες έχουν προστεθεί στο φύλλο Ιουλίου και 4 στο φύλλο που έχετε στα χέρια σας. Οι υπόλοιπες 8 σελίδες μαζί με την ύλη του Δεκεμβρίου θα αποτελέσουν το πανηγυρικό τεύχος Δεκεμβρίου (σελίδες 24).

Θα θέλαμε της απόψεις των αναγνωστών μας, αν δηλαδή συμφωνούν ή όχι, ώστε να ρυθμίσουμε το ανάλογο του 1987.

— ★ —

ΤΟ ΗΡΩ

ΤΗΣ ΖΑΓΟΡΙΣΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Μιλήσαμε για αισιοδοξία στα προηγούμενα φύλλα μας που μας βοήθησε στο μέχρι τώρα έργο μας για την ανέγερση του ΗΡΩΟΥ. Φοβούμαστε όμως ότι το παρακάνουμε, γιατί μόλις πήραμε τις 200.000 έκτακτη ενίσχυση από το δωρητή «χωρίς όνομα» υπογράψαμε τη σύμβαση με τη ΔΕΗ για την ηλεκτροδότηση του Ηρώου, αν και το σύνολο της δαπάνης, τελικά, θα πλησιάσει τις 800.000 δρχ. καταβλητέο σε 12 διμηνιαίες δόσεις. Γράφουμε για αισιοδοξία, γιατί ελπίζουμε ότι οι συμπατριώτες θα συμβάλουν στην εξώφληση του χρέους και επαναλαμβάνουμε ότι κάθε προσφορά πάνω από 3.000 δρχ. μειώνει το φόρο εισοδήματος της οικονομικής Εφορίας.

Τώρα με τον ηλεκτροφωτισμό του Ηρώου εκτός από το φωτισμό, θα έχουμε τη δυνατότητα να χρησιμοποιούμε για τις διάφορες εργασίες τα απαιτούμενα μηχανήματα.

Αναφέρουμε μερικές από τις εργασίες που πραγματοποιήθηκαν μετά την 1η Απριλίου εκτός από την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας από απόσταση 700 μέτρων αξίας 700.000.

• Τοποθετήθηκε η πόρτα αξίας 50.000

• Πλακοστρώθηκε η είσοδος 45.000

• Τοποθετήθηκε υπόγειο καλώδιο ηλεκτροφωτισμού 60.000

Τώρα με την αποπεράτωση των βασικών εργασιών του Μουσείου και του Τύμβου το Δ.Σ. της Ιστορικής Λαογραφικής Εταιρείας Ζαγορίου αποφάσισε όπως η τέλεση των εγκαίνιων του Μουσείου γίνει στις 27 Οκτωβρίου.

Η υπουργός Πολιτισμού κ. Μελίνα

ΖΑΓΟΡΙΑΚΑ

Μερκούρη παρακλήθηκε να κόψει την ταινία των εγκαίνιων. Τιμώμενα πρόσωπα οι ζαγορίσιες του 1940 που τις παρακαλούμε να παρευρεθούν.

Είναι περιττό βέβαια να τονίσουμε πόσο επιβάλεται η καθολική προσέλευση των ζαγορίσιων και περισσότερο των γυναικών και παρακαλούνται οι κοινοτάρχες και οι σύλλογοι να προγραμματίσουν τα μέσα μεταφοράς.

— ★ —

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΜΕΡΙΜΝΑ

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΟΡΕΙΝΟΥΣ

ΠΛΗΘΥΣΜΟΥΣ

Η ΔΕΗ αγοράζει κάθε χρόνο κορμούς δένδρων για να τους χρησιμοποιεί για ιστύλους στο δίκτυό της. Οι δασεργάτες τους κόβουν τους καθαρίζουν και περιμένουν τα ειδικά συνεργεία της ΔΕΗ για την παράδοση.

Φέτος όμως χωρίς να ειδοποιηθούν εγκαίρως και ενώ οι κορμοί είχαν κοπεί, όπως κάθε χρόνο, πληροφορήθηκαν οι συνεταιρισμοί ότι από 1ης Νοεμβρίου η ΔΕΗ θα παραλαμβάνει εκλεκτικά κορμούς ορισμένων διαστάσεων.

Διατρέχουν έτσι οι δασεργάτες μας τον κίνδυνο, εάν τα συνεργεία της ΔΕΗ καθυστερήσουν την παραλαβή, να υποστούν ζημία από τους αδιάθετους κορμούς.

Οφείλει συνεπώς η ΔΕΗ να παραλάβει φέτος τους κορμούς με τους όρους, που ίσχυαν κάθε χρόνο, εάν βέβαια θέλουμε να ομιλούμε για κοινωνική αντίληψη και δεν πρέπει η μέριμνα της να περιορίζεται στους υπαλλήλους της που τελικά σαν κοινωνικού οργανισμού αλλά και κοινωνικοποιημένη επιχείρηση τις ζημιές της πληρώνει ο λαός μας. Δεν θα πραγματοποιηθεί η εξυγίανση της επιχείρησής με την οικονομική εξαθλίωση με-

ρικών δεκάδων κατοίκων των δασικών περιοχών που το ετήσιο εισόδημά τους πολλές φορές δεν φθάνει το μηνιαίο μισθό εκείνων που πήραν την άδικη αυτή απόφαση.

Τα αρμόδια Υπουργεία και η Ναμαρχία μας οφείλουν να ασκήσουν την διοικητική επιρροή τους. Περιμένουμε και αισοδοξούμε για δίκαιη λύση.

— ★ —

ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Ελπιδοφόρα η έκδοση δελτίου (μικρής εφημερίδας) από πολιτιστικούς συλλόγους. Δίνουν την ευκαιρία στους απόδημους συγχωριανούς ναρχονται σε στενότερη επαφή με την πατρίδα γη. Να πληροφορούνται τις δραστηριότητες και τα προβλήματα του χωριού τους τις θρησκευτικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις και να μετέχουν νοερά στις χαρές και τις λύπες συγγενών και φίλων.

Προσπάθεια που πρέπει να ακολουθήσουν και άλλοι σύλλογοι. Οι πνευματικοί άνθρωποι στο Ζαγόρι δεν λείπουν.

Γνωρίζω καλά ότι η έκδοση δελτίου απαιτεί, εκτός από φροντίδα και απασχόληση, σοβαρή δαπάνη που επιμελημένο και οι Ζαγορίσιοι έχουν ανεπτυγμένο το αίσθημα της καλλιέργειας μόνος εμφάνισης.

Διερωνύμαι όμως γιατί όλοι αυτοί οι προοδευτικοί Ζαγορίσιοι που τόση φροντίδα καταβάλλουν για τη σωστή έκδοση του δελτίου δεν συνεργάζονται με το περιοδικό μας;

Η συνεργασία τους είναι τόσο χρησιμη και οφέλιμη.

Το δελτίο κάθε συλλόγου περιορίζεται στα στενά όρια των συγχωριανών σ' αντίθεση με το περιοδικό μας που διαβάζεται από όλους τους Ζαγορίσιους και υπάρχουν άτομα που θα θέλουν να μαθαίνουν τα κοινωνικά όλων των χωριών π.χ. ενός συγγενή ή φίλου που ζει ή κατέγεται από μια άλλη κοινότητα.

Το περιοδικό μας έχει πάντοτε στη διάθεσή κάθε συλλόγου τις σελίδες του ανοιχτές στα πλαίσια βέβαια του περιορισμένου χώρου των 16 σελίδων.

Η συνεργασία αυτή, πολύτιμη για τους απόδημους, θα κάλυπτε ένα βασικό τμήμα του περιοδικού μας, που δυστυχώς με πολύ δυσκολία προσπαθεί να καλύψει όχι με επιτυχία.

— ★ —

ΑΙΔΩΣ

Με τις 524.000 δρχ. που εισέπραξε η Ιστορική Λαογραφική Εταιρεία Ζαγορίου, σαν έκτακτη εισφορά, για το Ηρώ της Ζαγορίσιας Γυναίκας, μέχρι 31 Μαρτίου, πραγματοποίησε έργο

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

ΓΙΑ ΤΟ ΗΡΩ ΤΗΣ ΖΑΓΟΡΙΣΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΤΟΥ 40

Η κ. ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΤΣΕΛΙΔΗ και η οικογένειά της	20.000
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΤΣΕΛΙΔΗ στη μνήμη του συζύγου και πατέρα ΤΗΛΕΜΑΧΟΥ για τη συμπλήρωση 3 χρόνων απ' το θάνατό του	5.000
Ο κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΤΗΛ. ΤΣΕΛΙΔΗΣ στη μνήμη του ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΖΗΚΟΠΟΥΛΟΥ	5.000
Ο κ. ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ και ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΝΑΒΟΣ στη μνήμη της συζύγου και μητέρας ΓΑΛΑΤΕΙΑΣ	10.000
Ο καθηγητής ΦΙΛΙΠΠΟΣ Δ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ στη μνήμη της ΚΑΛΛΙΟΠΗΣ ΚΡΑΛΙΟΥ	5.000
Οι κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ και ΑΛΙΚΗ ΓΑΛΕΡΙΔΟΥ στη μνήμη της ΦΡΟΣΩΣ Ι. ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ	5.000
Ο κ. ΚΛΕΑΡΧΟΣ ΣΤΑΡΑΣ	3.000
Η οικογένεια ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ	4.000
Η οικογένεια ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΒΑΪΝΑΝΙΔΗ	3.000
Η οικογένεια ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ	4.000
Η κ. ΧΡΥΣΑΝΘΗ Ι. ΣΠΑΝΑΚΗ στη μνήμη της θείας της Φρόσως Ι. Ιωαννίδου.	4.000
Η κ. ΣΟΦΙΑ ΚΑΡΑΒΕΛΗ στη μνήμη της ΦΡΟΣΩΣ Ι. ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ	10.000
Ο ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΚΑΜΝΕΛΙΩΤΩΝ	5.000
Ο κ. ΚΩΣΤΑΣ ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ	3.000
Ο κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΟΥΛΟΔΗΜΟΣ	3.000

• Οι εισφορές για το ηρώ εκπίπτουν από το φόρο εισοδήματος

5.000.000 (φύλλο μας Ιουνίου 1986) γιατί εκτός από τα χρηματικά ποσά, συμπατριώτες και φίλοι μας προσέφεραν εργασία και υλικά.

Ο αρχιτέκτονας, ο πολιτικός μηχανικός, ο εργολάβος της υπηρεσίας τους ο τεχνίτης και ο εργάτης τα μεροκάματα τους άλλος τα μεταφορικά άλλος την ξυλεία ή κάποιο υλικό, ο υπάλληλος ότι του ήταν επιτρεπτό και δυνατόν. Έτσι, χωρίς αμοιβή ή σε τιμή κόστους, καλύφθηκε η διαφορά. Και όμως μερικοί μίλησαν σε «καφε-νεία» για «κομπίνες» (λέξη διφορούμενη), με στόχο προφανώς τυχόν ο ακροατής τους να προβληματιστεί και να αμφισβητήσει την εντιμότητα της διαχείρισης, δικαιολογώντας έτσι την απουσία τους από τη μεγάλη προσπάθεια!

Κατόπιν αυτού δίνουμε αναλυτικά δαπάνες σε στρογγυλούς αριθμούς.

Σκυρόδεμα	124.000
Σιδηροπλησμός	140.000
Ευλοτύποι κ.λ.π.	220.000
Σοφάκιμα	75.000
Πλακόστρωση	80.000
Τοιχοποιία	120.000
Μικροδαπάνες	55.000
ΣΥΝΟΛΟ	814.000

Η διαφορά από τις 524.000 καλύφθηκε τότε με δανεισμό και οφειλή υπολοίπων.

Η Ι.Λ.Ε.Ζ. θα χαρεί να δεχθεί κάθε συμπατριώτη στα γραφεία της «Σίνα 4» τηλ. 33469, για να τους δείξει τους λογαριασμούς και αφού βεβαιωθεί να συστρατευθεί στην προσπάθειά μας, δίνοντας στους ψυθυριστές την απάντηση που τους πρέπει.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΣΤΟ ΓΡΕΒΕΝΗΤΙ

Μεγάλη δραστηριότητα παρατηρήθηκε, από την Κοινοτική Αρχή Γρεβεντίου, κατά τον μήνα Αύγουστο. Εκτός από άλλες δραστηριότητες:

- Άρχισαν οι εργασίες αναπαλαιώσης της παραδοσιακής θρύσης «ΧΑΝΙ» προϋπολογισμού 1.000.000 δρχ. Η δαπάνη θα καταβληθεί από κοινοτικούς πόρους.

- Αρχίζουν οι εργασίες, ύστερα από μελέτη για την αποπεράτωση του αμαξιτού δρόμου προς Άγιο Δημήτριο. Η δαπάνη θα ξεπεράσει το 1.500.000 δρχ. και θα εξωφληθεί από κοινοτικούς πόρους.

- Συνεχίζεται ο δασοδρομικός Σαούγκας - Καπερνίτσα, δαπάνης 1.500.000 δρχ. που θα εξυπηρετήσει τους δασικούς συνεταιρισμούς.

- Ολοκληρώθηκε η κατασκευή της στέγης του Δημοτικού Σχολείου και του Νηπιαγωγείου, που συστεγάγονται. Η δαπάνη της οποίας ανήλθε σε 1.000.000 δρχ. σε θάρρος του κοινοτικού προϋπολογισμού.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ PROJET PILOT

«ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗ ΕΚΘΕΣΗ 1985»

ΣΚΟΠΟΣ: Πειραματικός

ΧΩΡΙΑ: α) Άνω - Κάτω Πεδινά - Ελαφότοπος

β) Κεφαλοχώρι - Πλαγιά

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ: 478.942.000

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ α) Δεν έγινε επαρκής ενημέρωση τόσο του Νομαρχιακού Συμβουλίου όσο και των Λαϊκών Φορέων και του λαού.

β) Δεν έγινε υπεύθυνη παρακολούθηση των έργων από υπηρεσιακούς παράγοντες και φορείς.

Π Ι Ν Α Κ Α Σ

ΕΡΓΩΝ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ
ΣΥΝΟΛΟ ΠΟΣΑ ΓΙΑ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ

Α' ΓΕΩΡΓΙΑ		
Ενημέρωση γεωργών	2,85	
Αγροτικοί δρόμοι	31,00	19,00
Βοσκότοποι	64,00	27,90
Κτηνοτροφία	90,00	0
(Δεν υπήρξε ενδιαφέρον, τα χρήματα επιστράφηκαν)		
Χείμαροι	24,15	0
Μεταποίηση - Εμπορία	13,50	0
Β' ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ		
Επισκευές ικτιρίων	22,70	
Γ' ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΗΣΗ		
Εκπαίδευση	33,40	
Δ' ΥΠΟΔΟΜΕΣ		
Εξωτερικό οδικό δίκτυο	75,50	38,00
Εσωτερικό οδικό δίκτυο	30,50	10,50
Υδρευση	34,50	23,50
Πολιτιστικά κέντρα	19,00	0
Ε' ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ		
Κοινές υπηρεσίες μέσω ΕΟΜΜΕΧ	13,20	
ΣΤ' ΜΕΛΕΤΕΣ		
Περιοχές	13,65	

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

ΚΟΥΚΟΥΛΙ: Για την ανακαίνιση της «ΖΩΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ» προσέφεραν τα παρακάτω ποσά οι:

1. Ελένη Αναστασιάδου 25.000 δρχ.
2. Θεόδωρος Ζήγος 10.000 δρχ.
3. Αχιλλ. Λένης 5.000 δρχ.
4. Ιππολύτη Σάρρου 5.000 δρχ.
5. Σταύρος Ζήγος 4.000 δρχ.
6. Θάλεια Σβώλου 3.000 δρχ.
7. Χρυσίτσα Καρτσίκια 2.000 δρχ.
8. Λουκία Ζήγου 1.000 δρχ.
9. Ειρήνη Δάνου 1.000 δρχ.
10. Ευγενία Ζαρουχλιώτη 1.000 δρχ.
11. Ναυσικά Γκόνη 1.000 δρχ.

ΑΓΙΟΣ ΜΗΝΑΣ

Ο συγχωριανός μας Γιώργος Στεργίου που διαμένει στη Θεσσαλονίκη εις μνήμην του πατέρα του Χαράλαμπος και της συζύγου του Ευνομίας δώρισε μια καμπάνα για το εκκλησάκι του Αγίου Μηνά.

Το εκκλησιαστικό συμβούλιο και οι κάτοικοι τον ευχαριστούν θερμά.

ΕΛΑΦΟΤΟΠΟΣ: Προσφορές για την αποπεράτωση του οστεοφυλακίου.

1. Χρόνη Φενερέτη του Φρίξου 2.000
2. Κροκιάδη - Φαίτα Ευφροσύνη 5.000 δρχ.
3. Λίλη Λωροθέα του Αναστασίου 5.000 δρχ.
4. Στεφανίδου Αμαλία του Κων/νου 3.000 δρχ.
5. Τζόκα Φιλομήλα του Δημητρίου 1.000 δρχ.
6. Δραγατίδης Εμμανουήλ του Λαζάρου 10.000 δρχ.

ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΗΣ ΜΑΣ Ο ΝΕΟΣ ΔΗΝΤΗΣ

Επιλέγει και τοποθετήθηκε ως διευθυντής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Νομού Ιωαννίνων ο συμπατριώτης μας Προϊστάμενος Εκπαίδευσης Κων/νος Καραγιάννης απ' τη Δοβρά. Θερμά συγχαρητήρια και επιτυχία στα νέα του καθήκοντα.

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ

Η Ένωση των Ζαγοριτών Αθηνών έστειλε στον κ. Κίμων Κουριάδη την παρακάτω επιστολή σε αναγνώριση της συμβολής του στην επιτυχή έκδοση και κυκλοφορία της εφημερίδας μας.

Αγαπητέ κ. Κυριάδη

Η Ένωσός μας αντλήθηκε από ετών την αναγκαία τα εκδόσεως μιας Εφημερίδας, προς ενημέρωσιν των πανταχού της χώρας μας Ζαγοριτών, για θέματα πολιτικής μορφής που θα συνεπείλουν το μέν εις την δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών προς καλύτερα διαβίωσιν των, τι δε δια την πλήρη γνώσιν και αναβίωσιν των παραδοσιακών μας εκείνων στοιχείων που συνδέονται με το παρελθόν μας, συνήργησε ακούοντάς μας εις την υλοποίησιν των στόχων της και μετ' άλλων θέδεαι παραγόντων.

Τούτο όμως προφανώς δε θα επετυγχάνετο εάν εις κ. Κυριάδη δεν καταβάλλετε ο γνάσκας και κόπους προς υπερέπληθσιν των εκάστοτε αναγκαίων εμπροσθίων, ώστε σήμερον να έχουμε την μηνιαία μας Εφημερίδα «το Ζαγόρι μας» με την πλουσίαν πάντα τε ύλην της.

Έκρινε λοιπόν δίκαιον και ορθόν η Διοίκησις της Ένωσός μας ότι η ανωτέρω επιδειχθείσα δραστηριότητά σας έδει να τύχη ηθικής αμοιβής την οποίαν και εισηγήθησιν εις τα μέλη της, κατά την γνησμένην ετήσιαν γενικήν συνέλευσιν της, ομοφώνως αποφάσισε την απονομήν του συνημμένου προς σας διπλώματος τιμής ένεκεν όπερ και στα αποστέλλομεν, με την ευχή ο Πανάρχοντας Θεός πάντοτε να σας ενδυναμώνει προς σιγήν, μετά των άλλων πάντοτε να με οραί διαποδωμένο, ένα κι ποδοτικού από πάσης πλευράς δημοσιογραφικού σας έργου.

Μετά πάσης τιμής

Ο Πρόεδρος

Κλεόβουλους Βλαδίκας

Ο Γεν. Γραμματέας

Άγγελος Δαλαγγέλης

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ:

ΦΡΑΓΚΑΔΕΣ: Θερμά συγχαρητήρια στον ξαδελφό μας Χρήστο Τζαβάρη που πέτυχε στις γενικές εκτάσεις τα Α.Ε.Ι. στη Θεολογική Σχολή Πανεπιστημίου Θεολογίας.

Τα ξαδέλφια του Πηνελόπη Καραζή και οικ. Ι. Ζένιου Λ. Ζηκουράκη.

ΦΡΑΓΚΑΔΕΣ: Θερμά συγχαρητήρια στους επιτυχόντες στις γενικές εκτάσεις για τα Α.Ε.Ι.

1. Τζαφλίδης Αλεξάνδρα, Φιλοσοφική Σχολή Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

2. Μάντζιου Θεανώ, Φιλοσοφική Σχολή Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Ανθοροχία Ζαγορίσιων συγγραφέων

ΤΑ ΜΑΓΙΑ

(Ιστορικό διήγημα)

Ο γέρο Λαδιάς ρώτησε αν διάβηκαν οι καβαλόρηδες τη γραμμή πλάκας. Χρόνο με το χρόνο ράφτηκαν τα μάτια του, χάθηκε α-κόμα και το φως του ήλιου. Κατά τ' άλλα νοιάδι κατάγερος πονθι-νά πόνος η αγαιοσύνη. Καταλα-βαίνει πως η ζωή του έχει ακόμα μεγάλο ράτο. Θα εγχείριζονταν, μα έφτασε το μήνυμα πως ταχιά α-νεβαίνει στο Ζαγόρι ο Αλής. Είπε να καλοδεχτεί τον αδερφό του και ύστερα να παραδοθεί στα χέρια του δικηγόρου που στέκει πλάι του ψηλόληγος λέλεας. Είναι πολ-λά ημεσμένος αυτός ο δικηγια-τός. Όπως λένε γιατρώνει κιν-φές αρρώστειες. Τα χέρια του δου-λεύουν το ξουράρι με γοργάδα γκουστερίτσας ξεκολλώντας πέ-τρες νεφρών, χολής —να, σα λε-φτάκατα μεγάλες!—, πάνες κατα-ράχτη, σακούλες κήλης. Μια χού-

Του ΦΡΙΞΟΥ ΤΖΙΟΒΑ

φτα απ' αυτές ανεμίζουν σταφιδια-σμένες στην κορυφή της ματσού-κας που κρατάει, μαρτυρές της α-ξιάδας του. Ενωδιάζουν στο σα-κούλι κεδρομυτιόπολα, αηδινά, πο-λυτρίχη, αγριάδα, χαπάκια από μού-χλα μαζωμένη σε ανήλιαγες σπη-λιές του Βίκου, μαντζούνια μαλα-χιά, έμπλαστρα, στήνη, νισιότρη, κηραϊφές. Σα γλιτρούν τα τσα-ρούχη του, τιντίνιζει εκεί ασήμε-να ζυγαριά χτυπώντας σε μπουνιά-λα με οραί διαποδωμένο, ένα κι ποδοτικού από πάσης πλευράς δημοσιογραφικού σας έργου.

Μετά πάσης τιμής
Ο Πρόεδρος
Κλεόβουλους Βλαδίκας
Ο Γεν. Γραμματέας
Άγγελος Δαλαγγέλης

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ:

ΦΡΑΓΚΑΔΕΣ: Θερμά συγχαρητήρια στον ξαδελφό μας Χρήστο Τζαβάρη που πέτυχε στις γενικές εκτάσεις τα Α.Ε.Ι. στη Θεολογική Σχολή Πανεπιστημίου Θεολογίας.

Τα ξαδέλφια του Πηνελόπη Καραζή και οικ. Ι. Ζένιου Λ. Ζηκουράκη.

ΦΡΑΓΚΑΔΕΣ: Θερμά συγχαρητήρια στους επιτυχόντες στις γενικές εκτάσεις για τα Α.Ε.Ι.

1. Τζαφλίδης Αλεξάνδρα, Φιλοσοφική Σχολή Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

2. Μάντζιου Θεανώ, Φιλοσοφική Σχολή Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

μναίνει, / τ' αχαμνά σου τα παχαί-νει, / δίνει μάτια των στραβών, / τους κοντούς κι αυτούς ψηλώνει...»

Η κορφή του Ροντοβανιού, πάνω από το χωριό, έχει πηξει κόσμο και κοσμάκης, χίλιες ψυχές και βά-λει. Σκαρφαλωμένοι στα βράχια κοιτάζουν περιεργά τη μεγάλη συνοδεία. Λάλησαν από θραδής οι καμπάνες κι ακούστηκε προσταγή: «Όποιος λείψει στο καλωσόρισμα του πασιά τον τρώει το μαύρο φίδι» Κόρες μπουλωμένες ως τα φρύδια άνιφτες μη τύχει και λάμψει η ο-μορφιά τους, στριμώχνοντας πίσω από αντρογύναιες. Τα λιανόπαιδα δε λογαριάζονται, αυτά δεν τα πιά-νουν οι προσταγές, δε μπαίνουν εύ-κολα σε ζυγό και τάξη. Ξεμακραί-νουν στα μικρά ισώματα παίζον-τας κι ως τα κυνηγάει ο παιδονό-μος. Μπροστά μπροστά παπιδες και γέροι. Α, οι γέροι! Όλο ανεβο-κατεβαίνει το καρδί του λαμού-τους, μα δε σπρώχνεται το πηγμένο σάλιο στον καταπύνα. Σκιάζονται τον ερχομό του Αλή τεκούρα. Τον θυμούνται σαν κούρσεψαν το χω-ριό οι Αρβανίτες. Τ' ανήμερα θε-ρά σκουίψαν τότε το βιο τους, από μπακιρικά και φλοκαίτες, μέχρι γιορτάνια νηφάων και αλογομού-λαρα. Ανάμεσά τους αυτός, κλε-φτόπολι κακούργο πάνω σε κό-κινο φαρί. Πρόσταζε για πλιάτσά-κο. Καμπάνιζε τις γυναίκες που αντιστέκονταν. — Δείστε ωρέ τσί-μα, διαγοιμίστε, γιαστρώστε και σφάζτε καμιά γαίδα.

Όστόσο των Λαδιάνων το στί-γλιτσωσε τότε. Κείνη τη νύχτα της σκυροάς λένε πως το κλεφτόπολι και ο Γιώργης Λαδιάς έγιναν στου ραδέφρη, έσμιξαν το αίμα τους. Γιατί και πως δε μαθεύτηκε. Από τότε αντάμωναν στα κρυφά.

Περνούν τα χρόνια. Το κλεφτό-πολι που είχε μέσα του χίλιους διαβλους πονηρούς κι αμοδόρους, τρανέει. Έβρινε πασιές, ξεκου-στός σε Ανατολή και Δύση. Σήμε-ρα ξανάρχεται στη Δοβρά, στο χω-ριό απ' όπου πρωτοξέκινησε τα χεί-ματά του. Λέγονται πολλά παλαβά για το σκοπό του που τον φέρνει στο Ζαγόρι. Ποιός να τα πιστέ-ψει. . . Σκιάζονται μη τους ζατώ-σει τα χωράφια. Άκουσαν από «κεραλή» του Ζαγοριού πως τσε-φλίκωσαν πάνω από εννιακόσια τό-σα χωριά σε Ηπειροθεσσαλία, Μω-ριά και Ρούμελη. Ακόμα ένα δε θα

του σκάλωνε στο λαμό.

Κάτωσαν οι άντρες, ξέσφιξαν τους ντουλαμάδες ν' αεριστούν, λί-γοι που φοράνε φράγκικα τα σκλη-ρά τους κολάρα. Οι γυναίκες υπο-μονεύουν φασκιωμένες στα σεργιό-νια. Μουρμουρίζουν κατάρες για τον πασιά χάνουν άδικα μια μέρα θέρο και τα στάβια στις δουνκορο-φές παράγιναν και ρεύουν.

Ο Γιώργης Ζούνης, προστός κι αυτός με άλλους, κάθεται σταυρο-πόδι. Σκαλίζει με την άκρη του ραβδιού του ριζιμό κοτρώνι. Γυρί-ζει ο νους του στα παλιά. Ίδια και τότε κομοσούναξη. Αν καλοθυμέ-ται ήταν στα 1778. Καντό και κεί-νο το πρωινό που ανηρόριζε μόνο ο Πατροκοσμάς στο Ροντοβάνι.

Αργοςάλευε συννεφάκι κρύδοντας σαν σκουρί την άγια κάρα από τον ήλιο. Όσο ζύγωνε αναγάλιαζαν οι καρδιές των χωριανών. Το πλήθος σταυροκοπήθηκε όταν σασιάτης μό-λόγησε πως μερέψαν οι πόνοι του κορμιού του βλέποντάς τον από μα-κριά. Στάθηκε κάποτε κοντά τους. Νόμιζαν πως ξεκόλλησε άγιος α-πό τους σοβάδες του Ατ - Νικόλα, της κανονήγιας εκκλησιάς του χω-ριού που σήμερα θα την εγκαινιά-σουν. Όμοια πρόσωπα σταρώχε-μα, ρουφρημένα, ιστορούσαν μί-νες και μήνες αγιογράφοι Καπεσο-δίτες.

Κοντανασάινοντας ο άγιος βλό-γησε το γονατισμένο ποίμνιο. Έφ-φερε τη ματιά του γύρα. Γυμνές στεφανωμένες ακόμα από χιόνι υ-φώνονταν στο κρυσταλλένιο γαλά-ζιο του βάθους. Μπροστά του, πά-νω από το ανατολικό μέρος του χω-ριού, μαυρολόγους δάσος από σουρναγίες.

— Ευλογημένο, μουρμούρισε δείχνοντάς το, εσύ θα σώσεις ψυ-χές. Ποτέ να μη ξεραθείς, ποτέ να μη σε ζώσουν φλόγες.

Από τότε, χρονιά με τη χρονιά, το δάσος άπλωνε και στις δύσκολες ώρες του χωριού γίνονταν καταρ-γίο, ποτέ σώζοντας χωριανούς από λεπίδι, ποτέ χαρίζοντας με το αε-γόνιο του ζωή σε χτυπημένους.

Οι ποδοκίτοι δεν έβλεπαν την ώ-ρα να επιδείξουν το τεράστιο του-ξόδαφαν όσο να χτιστεί παρά με σφρά χαλάλι. Ασήμωσαν τα χέρια που σκάισαν στο πέτρινο θυροστό-μι μπαίνοντας στην εκκλησία, όσα λούλουδα και ποικία έχει ο τόπος-μας. Έβαλαν στα παραθύρια μαρ-μαρένια καθίσματα σε σχήμα μύ-δαλου. Κεντήρια στο εσωτερικό της κόγχης του ιερού. Οχτώ αν-τρες κουδάλισαν από την ποταμιά πάνω σε βασταγάρα μαυρόπλακα που δεν την τάραξε ο όποιος όποι-ος. Την ταίριασαν στη μέση της εκκλησίας. Ολόκληρη μέρα την πε-λεχούσε ο πρωτομάστορας με τα καλέμια για να φανούν κορμί και κούρσιες διέκτατου αϊτού. Πλα-φτερούγες διέκτατου αϊτού. Πλα-φτερούγες πάνω από εννιακόσια τό-σα χωριά σε Ηπειροθεσσαλία, Μω-ριά και Ρούμελη. Ακόμα ένα δε θα

φράξες, αγγέλων, δράκων. Όλα σε ξύλο διαλεγμένο από ντόπες καρ-νιές τις πρόσφεραν στον Ατ - Νι-κόλα γονιό ταξιδεμένον. «Πεν-τάμορφα σαν κι αυτά που θα δουν όσοι παν στον Παράδεισο» σχο-λιάζαν οι γριές που δεν έπιανε ο νους τους τα όσα συμβόλιζαν. Ψι-λοκέντισαν με φιλντίσι εικονοστά-σι. Χαμένος κόπος σαν έφαξαν οι χωριανοί να θρουν ψεγάδι στις πεν-τάφρες, στις καμπύλες, στ' αστρο-λάκια του.

— Τερνίτες της Κόνιτσας, αγιο-γράφοι του Καπέσθου, χαρά στα χέρια σας, είπαν οι Προεστοί όταν τους αποπλήρωναν.

Μα ο άγιος δε διάζωνταν να τα δει. Περνώντας το διάσελο ροδό-λυσ κατά το χωριό. Ακούμπησε τις πλάτες σε μοναχικό κουφάλα-σμένο κέρασο που άπλωνε ακόμα τεράστια θαλερά κλωνάρια. Ανάσα να λαχταριστά τη δροσιά του δέν-τρον, γνωστό στα Ζαγοροχώρια με τ' όνομα «έκκερας» των αποχωρί-σμων. Κοντά τον αγάλιαζαν στε-ρή φορά —αυτό γίνονταν από πο-λύ παλιά— να πούμε τους Βοϊνί-κιδες ή τ' αραγμένα παιδιά της περιοχής, «ατζέμι ογλάν» το καθε-να. Έχωναν τα πιο μικρά σε πλα-τιά δισάκια υφασμένα από τραγό-μαλλο, το ένα από δω το άλλο από κει στο σμαίρι της μούλας. Ρίχνον-τε και κανένα κοτρώνι από τη με-ριά του αλαφρότερου για να ζυ-γιάσουν και τα φρενιάτσαν. Κλαί-γανε για τη μάνα τα διαρίμοιρα. Έσκουζαν και οι δόλιες γυναίκες, μια ποιός τις άκουσε ποτέ. Ως τον κέρασο τους επιτρέπονταν να τα συνοδεύουν και μη παρέει. Έβγα-ζε ο Τούρκος το γιαταγάνι να λι-νίσει όποια αποστούσε να κάνει πως ακολουθεί. Ούτε θήμα παρέ-κει από τον κέρασο. Ξεμάκραινε η συνοδεία. Ανέβαιναν αυτές στους βράχους του διάραχου σκούζοντας και χαπακόνοντας τα μάγουλα με τα νύχια. Ο αέρας που πάντα φη-σάει σ' αυτές τις κορφές ανέμιζε τα φουστάνια τους. Στένοναν εκεί —τραγικές φρυγούρες— όπου χάνονταν το κωραβάνι πίσω από το κρύπιο λιθάρι. Τότε τις παύ-ναν οι δική τους. Γύρζαν μισοπε-δαμένες στα χωριά να συνελίσσιν την παρόχη ζωή τους, όλο καημό και μοιρολόι «Κλαίν' οι γοναίοι τα παι-διά, κι οι αδερφές σ' αδερφιά, / κλαίγω κι εγώ και καίγομαι: και ό-σο ζω θα κλαίγω». Αργότερα, πολύ αργότερα, κοντά στον ίδιο κέρασο αποχαιρέτασαν οι φαμιλίες της πε-ριοχής αυτές τους και παιδιά που έφρευαν να κυνηγήσουν την τύχη σε μαρτυρικές τόπους. Πλά στο καταραμένο δέντρο άλλαζαν το στεργό φιλέ. Μισούσαν τον κέρασο τους φόβιζε λέγαν πως ο ίσκιος του αρροσταίνει κάθε ζωντανό, α-κόμα και τα πουλιά. Ήταν φαρ-μακωμένος από δάκρυα.

Οι χωριανοί στάθηκαν στον ή-λιο. Ο άγιος τους έγενε με πλά-νη

κοντά. Προχώρησαν διαταχτικά σέφνοντας τα πόδια μέχρι την παρτασία. Μονάχα κάτι λιανόπαιδα τον ζήγωναν. Ο πατούλης δεν παρόλαζε από τους παπιάδες που μένουν κι αυτοί παράμερα.

Ο διορατικός είδε την ταραχή των μανάδων που δάγκωναν τα χείλη και με φοβεριστικά νοήματα τα καλούσαν πίσω. Κατάλαβε κάτι στο αόρατο πίστευαν πως φωλιάζει στο δέντρο και το σκιάζονταν. Ήξερε και τι δεν ήξερε αντός από προλήψεις και ισοιώματα.

— Ευλογημένα, τρισευλογημένα τα κλαδιά σου, λούξεις το κορμί μου με δρόσο του Παραδείσου. Ίσως να μη κουρνιάσει πάνω σου.

Ακούγοντας τον άγιο να βλογάει τον κέρασο πίστεψαν πως ξεροκίστηκε το καλό. Κάμποσοι ισχυρίστηκαν πως είδαν να πετάει αόδουθα από το πηγάδι της κοιράδας, πουλί όμοιο με νυτερίδα, άλλοι μολογούσαν πως ήταν κοράκι. Πήγαν κορσάριοι οι χωριανοί. Πήγαν κοντά στην ανάσα του θέλοντας να μεταλάβουν τα λόγια του.

Πικράθηκαν. Εκεί που καρτερούσαν παϊνέματα, άκουσαν συμβουλές. Δεν κατάλαβαν στην αρχή όταν τους ζήτησε «Πρώτα σχολείο κι ύστερα εκκλησιά, γιατί εξαργυρώθηκε το έθνος μας και γίνανε ωσάν θεριά οι άνθρωποι».

Έπεσαν σε σύλλογ. Ακόμα και τα τζιτζίκια φάνηκε πως σωπαίνον. Σκέφτονταν το σκοτεινό χαμόσπιτο που μαθήτευαν τα παιδιά τους. Χούγιαζε μέσα του ο αγέρας πασπαλίζοντας τα κεφάλια με ανεμόροχο και χιόνι. Πούντιαζαν κατάχαμα στο πατηχωμένο χώμα, έδραζαν τα πνεμόνια τους. Μέσα τους τραυμάτιζαν κόστος και χρέος. Στο τέλος, κάτω από τη σαγήνη του Πατροκοομά πάθθηκε η μεγάλη απόφαση. Όλα θ' αλλάξουν και ο τραυλός ο δάσκαλος να πάει αλλού να δασκαλέψει. Θα ρόγιαζαν τον ακριβότερο της περιοχής.

Κατάλαβε ο άγιος. Ο λόγος τον έπεσε στην αγαθή γη, θα καρποφορούσε. Είπε και κάμποσα άλλα για τη ζωή, όχι πολλά, όχι φλυαρίες. Τα λόγια του καρφιά, στέφανος. Σκούπισε τα φρυγμένα χείλη, το ιδρωμένο μέτωπο. Ξανάφερε τα μάτια γύρα στις μακρινές βουνοκορφές, αναστέναζε και στάθηκε λίγο σαν αφηρημένος, σα ν' άκουγε κάτι μακρινό κι απόκασμο.

Σταχτί όρνιο έγγραφε κύκλους πάνω από το δάσος. Ζωνήριφταν τα παιδιά. Οι γυναίκες με σταυρωμένα χέρια πάνω στις ποδιές καρτερούσαν στη σειρά, δίχως διασύνες, να φιλήσουν την άκρη του ράσου του.

Οι πρόκριτοι απόμειναν στην ουρά αν και η απόφαση που έλαβαν τους έσωζε να την ανακοινώσουν, να τη φωνάζουν αμέσως στον άγιο. Θα τον καλούσαν από τώρα να ξαναρθεί κοντά τους, να

βλογήσει το σχολείο που θα χτίζανε δίπλα στην εκκλησιά, το ίδιο μεγάλο σαν αυτή. Το ορίζονταν.

Έγινε κάποτε το σχολείο, ο τραυλός έχασε το κορμί του, μα ο Πατροκοομάς δεν ξαναγύρισε. Μαθεύτηκε πως τον έπνιξαν στο Μπεράτι.

Ανάμεσα στους νιούτσικους που καρτερούν τον πασιά βρίσκεται και ο Μιχαήλ Σακελλαρίου. Απόφοιτος της Καπλανείου Σχολής όπου διδάσκει ο πολύς Αθανάσιος Ψαλίδας. Ο Δάσκαλος δίδασκε από τους πρώτους μήνες στη συμπεριφορά του παιδιού, στην επίδοσή του στα γράμματα, δυσχερήτη ωριμότητα. Τον άλλον χρόνο ήταν κάτι παραπάνω από δέβαιος. Μπορούσε να το εμπιστευτεί για ζωή και για θάνατο και ο Δάσκαλος αποδέχτηκε.

Στα μέσα εκείνου του Μάρτη στάθηκε ένας θρονοκάθικος, μια παγωνιά στην Ήπειρο, ψύχραν και τα φρίδια στην τρύπα τους όπως μνημονεύεται. Μανταλάθηκαν στα στίπια οι Γιαννιώτες. Στο παζάρι ακόμα και τα σιδεράδικα των γύρτων σφάλισαν. Από τα χωριά δεν έμπαινε στην πόλη τίποτα. Όσοι είχαν, είχαν. Οι πολλοί κρύωναν και πεινούσαν. Παρακαλούσαν τα φτωχόσπιτα για ένα κάρβουνο πέβαιναν άνθρωποι. Η δυστυχία περισσεύε.

Ο Μιχαήλ Σακελλαρίου στο τέλος ξέμεινε από πολλά. Δεν τον ένοιαζε. Τρύπωνε το ένα χέρι στο μανίκι του άλλου, έτριβε πάνω τους τα ρουθούνια και πάλι συνέχιζε την αντιγραφή. Εκεί που βρισκόταν ναναγιμένος στο μάτι κινιλάνα, ήρθε να τον σώσει ένα διβλί. Παιδείονταν να πετύχει τέλειες καμπύλες, ουρές, αρχικά, αυτά μάλιστα τα ζωγραφούσε με κόκκινο μελάνι. Από κάθε σελίδα άκουγε θούρια που φρόντιζαν το φρόνημά του το καταπλακωμένο από απάνθρωπα συμβάντα. Ο Δάσκαλος τον έσωζε να τα παρακολουθήσει. Έτσι τον δάνεισε το διβλί.

Στον «πλάτανο», έξω από τη μεγάλη καστρόπορτα, έγιναν όσα έγιναν και γέμισαν εφιάλτες τις νύχτες του έφηβου. Τρεις λεβέντες από τον ταϊρά του Κατσαντώνη πιστάγκωνα δεμένοι σε παλόνια. Τους καρτερούσαν τα μαρτύρια του τέλους τους. Χρόνια και χρόνια στο μπουντρούμι γιατί δε μολογούσαν που έκοψε βλυσίδα ο καπετάνιος τους. Είχε ρέψει από τα πρόσωπα κάθε νύχτη. Νόμιζε ο Αλής πως ή με το άγριο ή με γαλιφές κάποτε θα μαρτυρούσαν. Τους έριξε στα βαθιά σπλάχνα του βράχου, κάτω από το τζαμί του Ασλάν πασιά. Κάθε κατάδικος έπαινε κάποιο βαθούλωμα να φυλάχτει από σταγόνες νερού που έμπαζε ο θόλος κι εκεί κούρνιαζε. Δεν ξεχώριζε η μέρα από τη νύχτα παρά σαν άνοιγε ψηλά η σιδερένια πόρτα και τύχαινε μεσημέρι. Τότε τα υγρά σκαλοπάτια αντιφρόνιζαν, μα δεν ήταν δυνατό να φέξει ως τον πά-

το καθάριζε κάπως και ο αέρας που έβαινε.

Ο Αλής, το ασλάνι της Ηπείρου και τι δε μηχανεύονταν! Μια φορά το χρόνο, αυτό γίνονταν πάντα μια γλυκιά ανοιξιάτικη μέρα, ανέβαινε τους κατάδικους στην αυλή του τζαμιού. Γύρα τους λογιών λογιών χαμολούλουδα και ζούζουλα. Μοχολούσε ο αέρας Στα κυπαρίσσια μπουλουκία σπουγγήτες, ελεύθεροι να ταυτιρίζουν, να μαλώνουν, να πετούν στα τέσσερα σημεία του ορίζοντα. Στην κορφή του μινιάρε το αδιόφορο λελέκι. Από τη μεριά της ανατολής να στενάζουν ερωτικά η ακρολιμνιά, τα καλάμια, τα κομπιά στις δάγκες. Από τη δύση να τους αποκρίνεται το βουϊτό της πόλης. Όλα τους πληγώναν βαθιά, με σαδισμό. Τρεκλίζοντας έκαναν βήματα τυφλωμένοι από το φως και σωριάζονταν στην παχιά χλόη. Τη μύριζαν, τη δάγκναν, όποτε τους έπαινε ακρόατη τρεμούλα. Έσθονε και η λίγη δύναμη που τους απέμεινε. Μισάνοιγαν τα μάτια να δουν στενή φορά τον ήλιο. Πάνω τους έστεκε πάντα το μούτρο του Άγιου Μουχουντάρη. Όποιος άλλος, όποιος άλλος, εκτός απ' αυτόν Θεέ μου!

— Μολοήστε ντε, τουρκέψτε ντε, ζουρλόι.

Και μια που δε φανέρωναν το θησαυρό και μια που δεν τούρκεβαν, τους καθάριζε ξανά το σκοτάδι για να καρτερούν ολόκαυρο χρόνο να δουν ξανά το θάυμα, αν είχαν ως τότε ζωή, αν ο πασιάς δεν έχανε την υπομονή του.

Ξανάφερε στη μνήμη το ξουρισμένο κεφάλι του μπόγια, τα γυρίστα προς τα κάτω, σαν ανάποδο τοιγχείλι, μουστάκια, το γυμνό στήθος, το λιγδιασμένο σιαλδάρι. Τοίμαζε ατάραχος σύνεργα στο μαγκάλι. Σε μπακιρένιο καφροπυρλοφουσκάλιζε το μολύδι. Ο βοηθός του, σαν έφτασε ο πασιάς, έσφουσε στα πόδια τον πρώτον μελλοθάνατον χοντρή τάβλα. Πάνω της, με τη γνήνη στη σειρά, τρεις περόνες ψηλές ίσα με μισό μέτρο. Στον πλάτανο φιδολογούσε η θηλιά, κάμποσα φουρκιά πάνω από τα κεφάλια.

Ο πασιάς μια χάιδευε τα γκριζά γένια, μια ξεκούκιζε το κομπολόι με τις τριάντα μία —όπως λέγανε— μαργαριταρένιες χάντρες συνδυο μαργαριτένιες κοντά στη φούντα. Στο ζωνάρι αργυρές πιστόλες κι ανάμεσά τους το μπελ χαντζιάρ, δόρο βασιλιά, μ' ένα διαμάντι στη λαβή μεγάλο σαν κομμάτι. Φρούμαζε κι έδραζε σάλια το άτι του. Πότε πότε χτύπαγε το καλντερίμι με τα μπροστινά πέταλα. Το ησυχάζε ο καβαλάρης: φαίνεται πως το παίρμαζε η δουδαμάρα των ανθρώπων που στεριώχονταν γύρα του.

Έκανε νόημα ο Αλής τσεκούρας και το μαρτύριο άρχισε. Ουδίαζε φριχτά το πρώτο παλικαρί όπως του έχυσε ο μπόγιας κόμπο κόμπο λιαμένο μολύδι πότε στο ένα, πότε στο άλλο αυτί. Έτσι με πυρωμένο σουβλί του άδειασε τις κόγ-

χες των ματιών. Όμοιαζαν νύχτα να σπλιγκάρια οι δολδοί καθώς κρέμασαν δίπλα στα ρουθούνια. Το ξάπλωσαν μπρούμυτα στην τάβλα. Χοροπήδησε ο βοηθός πάνω στο κορμί ώσπου βγήκαν οι θέλνες από το ραχοκόκαλο.

Δεν κατάλαβαν οι θεατές που κοπάνησε η βαριά στα γόνατα του δεύτερου. Έσπασαν κόκαλα και το κορμί κρέμασε από το παλόνι όμοιο σκιάχτρο. Το φορτωμένο βοηθός και ο μπόγιας έσπρωξε με τέχνη λεπτότερο παλόνι αλεμμένο με ξύζι από κάτω προς τα πάνω περνώντας το στα σπλάχνα. Μόνον το δέρμα σπαρταρούσε ανάμα. Σπλίσσαν τον παλινκαμένο στην κρη του κινήτου γυροφύτου της φρου που αντάμωνε την πόλη με το κάστρο είχαν τελειώσει και οι αυτών.

Οι Τούρκοι συμβούλευαν το πρώτο παλικαρί χειρονομώντας ακόμα και την ώρα που το κορμί κινιόταν ριζέ στη θηλιά. «Σε Αλλάχ!», τονε κερψε μπρε, τούρκεψε να γίνεσαι σεις». Οι Ρωμιοί δεν έδιναν έλεος. Τουρτούριζαν. Φέρνει, φέρνει, διαλεμένη ψυχρά αυτή λήμνη.

Εκείνη τη νύχτα δεν έσφουσε καντήλια μπροστά στις εκκλησίες. Άλλωστε ζήμειρωσε η Κυριακή το Ορθοδοξίας.

Στα μέσα της άλλης δεκαετίας κάλεσε ο Ψαλίδας το μαθητή. Το κοίταζε εταστικά ο Δάσκαλος ο ηγευτής κι αυτός έκανε ν' ανοίξει τα χείλη να ξεστομίσει πως παρταζα τα γράμματα. Θα καλογερόνταν μοναστήρι των Ασπραγγέλων, ξουρισμένο από παλιά στα χρώματα του χωριού του. Μα το πρώτο άνοιγμα πλάσμα, κατάπαι τη γλώσσα του. Περίμενε να τιμωρηθεί αυστηρά για την αμέλεια που δείχνει τον τελευταίο καιρό. Εκείνος του χιλιόψι το κουρεμένο κεφάλι. Έβγαλε από τη μέση τσέπη του τον διβλίον, σαν μέγεθος ταμπάκας. Όπως κρατούσε ορθό στο παγκό του, το παιδί διάβασε τον τίτλο «Ελληνική Νομαρχία»...

ΣΤ'ΝΕΞΙΖΕΤΑΙ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ: Στον Άγιο Νικόλαο προσέφεραν:

1. στη μνήμη της Μάνας του Ζαγορίου Φρόσως Ιωαννίδου.

● Η κ. Νίκη Μπούτα 2.000 δρχ.
● Η οικογένεια Κων/νου Παπαθεοδίου 5.000 δρχ.

2. στη μνήμη της γιαγιάς Μαρίας Δαγοπούλου η εγγονή της Αρετήννης Δαγοπούλου - Παπαλεβάντη 10.000 δρχ.

Το εκκλησιαστικό συμβούλιο του Ζαγορίου.

Στη μνήμη της Κας Φρόσως Ιωαννίδου και αντί στεφάνου η κ. Μαρία Βαρβάρα προσέφερε το ποσό των 5.000 δρχ. στη Μαθητ.κή Εστία του Ζαγορίου.

Την ευχαριστούμε πολύ Η Διευθύντρια της Εστίας, ΜΑΡ. ΤΣΑΚΜΑΚΟΓΛΟΥ

Ο κ. Γ. Κυρούσης, διευθυντής του Ηπειρωτικού Αγώνα με άρθρο του διαμαρτυρήθηκε για την αδιαφορία αξιοποίησης της Τύμφης και συνεχίζει τον αγώνα του. Οφείλουμε σα Ζαγορίσιοι να τον συγχαρούμε για την συμπαράστασή του.

Το άρθρο του κ. Γ. Κυρούσης, έδωσε αφορμή να πάρουν θέση με επιστολές τους στον Η. Α. στο περιοδικό μας, στα περιοδικά «Βουνό», «Κορφές» και ο κ. Γ. Σφήκας, Κ. Χατζημπρός, Κλ. Στάρας κ.ά.

Οι επιστολές των οικολόγων χαρακτηρίζονται για τις ακραίες τους θέσεις. Ζητούν να μείνει η Τύμφη και η χαράδρα Αώου αναξιοποίητες, ώστε οι επισκέπτες να έχουν τη δυνατότητα να απολαμβάνουν την παρθένα φύση. Θέσεις πάνω στις οποίες δεν είναι δυνατόν να γίνει επικοινωνιακή συζήτηση π.χ.

Γιατί περιορίζουν το ενδιαφέρον τους τώρα στην Τύμφη και όχι στα άλλα θουνά μας; Μερικά μάλιστα τα προτείνουν για την κατασκευή «τελεφερίκ».

Στον Όλυμπο ο αυτοκινητόδρομος έχει φθάσει πάνω από 1.500 υψόμετρο. Εκεί δεν κινδυνεύει το περιβάλλον;

Όσοι γνωρίζουν την περιοχή ρωτούν ποιά ζημιά μπορεί να υποστεί το οικοσύστημα της απέραντης Τύμφης, εάν προχωρήσει ένας δρόμος από το Πάτιγκο, ή το Βραδέτο, ή το Τσεπέλοβο - Σκαμνέλι ή το Βρουσχωρί ώστε να δίνει την δυνατότητα σε μεγάλο αριθμό φυσιολατρών να πλησιάσουν στις κορυφές της οροσειράς όπως γίνεται και στον Όλυμπο.

Ποιά αλλοίωση μπορεί να φέρει η κατασκευή, σε κάποια από τις πλαγιές της, ενός ξενοαγίου ή ξενοδοχείου ή μιας εγκατάστασης σταθμού «τελεφερίκ» που στην απεραντοσύνη της Τύμφης θα φαίνονται σαν κουκκίδες, όπως φαίνεται το καταφύγιο πάνω από το Πάτιγκο που είναι κτισμένο σε μια από τις ψηλότερες κορυφές, με φόντο τον ουρανό και που οι περισσότεροι αναγινίζονται να το διακρίνουν.

Άλλη είναι η αφορμή και δεν μας ενδιαφέρει. Εκείνο που μας ενδιαφέρει και πρέπει να τονιστεί είναι το ηθολημένο ή όχι λάθος να συνδέεται η χαράδρα του Αώου με την οροσειρά της Τύμφης.

Η χαράδρα ίσως κινδυνεύει, στον περιορισμένο χώρο της, να υποστεί αλλοιώσεις από το υδροηλεκτρικό φράγμα, την διάνοιξη αυτοκινητόδρομου, την γραμμή του «θαγανέτου» κ. ά. ποιά όμως η σύ-

Η αξιοποίηση της Τύμφης

γκριση με την απέραντη οροσειρά της Τύμφης;

Διαρυνγούν τα μάτια τους οι Χατζημπρήδες, για την προστασία του περιβάλλοντος. Σιγή ιχθύος όμως γιατί ο «Δρυμός Βίκου» έχει εγκαταληφθεί χωρίς καμιά ΑΠΟΛΥΤΩΣ προστασία και χρηματικό τίμημα. Και το γνωρίζουν πολύ καλά ότι, σύντομα η ποιότητα της χλωρίδας και πανίδας, θα μειωθεί στο ελάχιστο.

Στο ΑΒΒΡΟΥΖΙ — το Ζαγόρι της Ιταλίας — έχει αξιοποιηθεί σε πολύ μεγάλο βαθμό και οι πολυτελείς θώκες τα μεγάλα ξενοδοχεία και οι χιλιάδες επισκέπτες, όχι μόνο δεν έχουν αλλοιώσει το περιβάλλον, αλλά αντίθετα το έχουν πλουτίσει, γιατί προστατεύεται επιστημονικά, με κατάλληλο προσωπικό και τα αναγκαζούντα έργα, σ' αντίθεση με τους οικολόγους μας που ζητούν να αφαιρεθεί το περιβάλλον στους καταπατητές.

Τώρα γιατί εκεί οι εκατοντάδες οικοδομές δεν αλλοιώνουν το περιβάλλον και στην Τύμφη θα «τραυματιστεί» από μια ή δυο οικοδομές ως το κρινουν οι αναγνώστες.

Το 1981 επισκέφθηκε την περιοχή επιστημονική ομάδα αβιολόγων και φυσικών που σε έκθεσή της διαπιστώνει την αξία της χαράδρας Αώου σε καταφύγιο ζώων, σπανίων πουλιών, επτά είδη ψαριών μοναδικά για την ποικιλία τους. Προτείνει δε την εγκατάσταση ηλεκτρικού μεταφορέα από το χωριό Πάτιγκο.

Η πρόταση αυτή αποσιωπάται. Γιατί; Αντίθετα αναφέρεται η πρόταση, της Εταιρείας Λαϊκής Βάσης Κόνιτσας και της Εταιρείας «Ήπειρος», για αξιοποίηση της Τύμφης από πλευράς χαράδρας Αώου χωρίς μάλιστα την συμμετοχή των Ζαγορίσιων που είναι ιδιοκτήτες της περιοχής.

Πιστεύω ότι πρόκειται για ηθολημένη συσκότιση για την επίτευξη κάποιων σκοπών. Ενώ το θέμα είναι απλό. Ας προστατευθεί Αώος εάν πρέπει και ας αξιοποιηθεί η Τύμφη που κανένα κίνδυνο δεν νη της.

Μήπως πρέπει να θολώσουν τα νερά ώστε να υπάρξει η δυνατότητα κάποτε εκμετάλλευσης του χώρου από οικονομικά συμφέροντα μακριά από τους κατοίκους της περιοχής αδιαφορώντας για τη σωστή σφαιρική εκμετάλλευση που θα οφείλσει τους κατοίκους.

Για την ενίσχυση δε του σκοπού τους παρουσιάζουν μελέ-

τη ειδικού για εγκατάσταση ηλεκτρικού αναδαστήρα σαν ειδικού μελετητή σφαιρικής εκμετάλλευσης της περιοχής ενώ χωρίς καμιά αμφιβολία το προσωπικό του συμφέρον είναι η κατασκευή αναδαστήρα και όχι η αξιοποίηση του χώρου.

Σφάλμα είναι και η άποψη που υποστηρίζεται ότι η Τύμφη πρέπει να μείνει για τους ολίγους. Γιατί; είναι προνομιόχοι μόνον οι ορειβάτες και οι αντοχής περιπατητές; Γιατί οι χιλιάδες φυσιολάτρεις να στερηθούν αυτού του μαγευτικού περιβάλλοντος; Τι έχει να προσφέρει οικονομικά ο ορειβάτης και τι οι χιλιάδες επισκέπτες; Συμφέρεινα επιστρέφει ο επισκέπτης αυθήμερον στα Γιάννινα η την Κόνιτσα ή να διανυκτερεύει στην περιοχή;

Πριν τελειώσουμε θέλουμε να απαντήσουμε στον φίλο κ. Γ. Σφήκα που και φίλος του Ζαγορίου είναι και συνεργάτης μας ότι σφάλει χωρίζοντας τους Έλληνες σε Αθηναίους και επαρχιώτες και στην άποψη «χάρη σε μας» (τους Αθηναίους) έχει αναπτυχθεί το Ζαγόρι. Πρέπει να γνωρίζουμε την προσφορά της ομάδας μας όπως και άλλων επώνυμων συμπατριωτών οι οποίοι αφίλοκερδώς προσφέρουμε ότι μας είναι δυνατόν.

Αν και δεν αρνούμαστε την προσφορά μερικών Αθηναίων ρωτάμε ποιο το συγκεκριμένο έργο που προσέφεραν στο μοναδικό στην χώρα μας Ζαγόρι, οι Αθηναίοι που κυβερνούν τη χώρα και έχουν πολλές δυνατότητες. Ούτε την εγκατάσταση τηλεφώνου δεν θέλησαν να εγκαθίσουν αν και είχαν τη δυνατότητα να το κάνουν.

ΚΙΜΩΝ ΚΥΡΙΑΖΗΣ

Για την καλύτερη ενημέρωση των συμπατριωτών μας στο αναπτυξιακό θέμα της επικρατούσας επιστήμης, προς τον διευθυντή της εφημερίδας «Ήπειρος» της Τύμφης, του συμπατριώτη Στέφανου Τζοφφής.

Το επίκαιρο και «καυτό» θέμα, που θίγει και που αναμφίβολα απασχολεί όλους μας, είναι η ανάπτυξη και αξιοποίηση του ... όμοιου Τόπου μας και τα «προσκόματα» και έσοδα που πάντα, βάζουν, σ' αυτή, οι ... Αθηναίοι προστάτες.

Φυσικά υπογράφονται από αυτό κλητός: «ειδικούς», «οικολόγους»,

τεχνοκράτες κ.λ.π., όπως, λ.χ., από τους: κ.κ. Χατζημπρό, και άλλους, στους ... οποίους κολάνε και κάποιοι δικό μας. Προσωπικά δεν με ξενίζει, καθόλου, αυτό. Είναι του καιρού μας! Άλλωστε φαίνεται ότι τα ... φώτα τους έσβησαν, για αλλού και πασκίζουν να φωτίσουν τα δικά μας ... ερεβή, που τους είναι, για πολλούς λόγους, πρόσφορα και, ατυχώς, προσπελάσιμα. Αλλά για Εμάς, νομίζω, τα θέματα αυτά, αν έμειναν άλυτα, δεν έπαυαν να είναι καθαρά, θάλαγα ξαστερά, αλλά προ παντός μας ενδιαφέρουν και πονούν, σαν Ηπειρώτες, Κονιτιώτες, Ζαγορίσιους.

Τα θέματα, για Εμάς, είναι, παραμένουν και πρέπει να είναι: ζωτικής σημασίας, ουσιαστικά και, πάντα, σοβαρά. Σηματοδοτούν τη συνολική μας πορεία και δεν πρέπει να βλέπονται από ... απόσταση και «επιστημονικές» και άλλα ... «απληρή παρόμοια», για την επιβίωση του αγαπημένου Τόπου και του Κόσμου μας.

Με δυο λέξεις, (η κάθε λογής ανάπτυξη και, πρώτιστα, η Τουριστική του όποιου χώρου και τόπου μας), είναι η «Ταμπακέρα» και, γι αυτή, νοιαζόμαστε, πονάμε και θ' αγωνιζόμαστε πάντα.

Λοιπόν, κατά την ταπεινή μου γνώμη και άσχετα από αθεμελιωτές απόψεις και σκέψεις ειδικών, τεχνολόγων, οικολόγων, κ.λ.π. η Τουριστική ανάπτυξη και αξιοποίηση του Τόπου μας, χωρίς να θιγεται και να ... καταστρέφεται το περιβάλλον, (που θάμαστε... ανόητοι να τη θέλουμε και να μη την λογαριάζουμε), μπορεί και πρέπει να προχωρήσει γοργά και ευμέθοδα. Ειδικότερα το πολυπεριμένο χιονοδρομικό κέντρο της Τύμφης, στην τόσο «προσφερόμενη» και καταληλή, όσο και μαγευτική Γκαμήλα μας, πρέπει να γίνει έργο ζωής και κύριο της τουριστικής μας αναδιάρθρωσης και ανάπτυξης: καλής, αποδοτικής και «χρυσόφορα», που τόσο μας χρειάζεται! Όλα τ' άλλα είναι λόγια ... αέρα και, ίσως, «εκ του πονηρού». Δεν είμαι κατατοπισμένος για λεπτομέρειες, προγραμματισμούς και πραγματώσεις, ως τώρα, γι' αυτό. Όμως, οι θαυμάσιες ομορφολογικές και «πιοστές» της Γκαμήλας μας, μόνο με: τελεφερίκ, από εκεί που πρέπει είναι, το πρώτο και σωστό, που πρέπει και μπορεί να γίνει και προχωρήσει. Όλα είναι στην ... πορεία αυτή και μπορούν να αναλυθούν και τεκμηριωθούν. Οι συμπατριώτες μου, οι Ζαγορίσιοι, δεν πρέπει να ... κακοπάθουν από την «επιμύηση» και συνεργασία και με την Κόνιτσα, στο κοινό αυτό: Μάγα επιτηγμια. Αν υπάρχουν κοινές προσπάθειες και, κύρια, αποτελέσματα, θα έλθει και η ... δικαίωση, ελπίζω βάσιμα.

Προ παντός, όμως, θα ευεργετηθεί ο τόπος μας και ο κόσμος μας, όσος α πομείνε. Σε καμιά περίπτωση δεν θα θιγεί ή μειωθεί το φυσικό κάλλος του Δρυμού Βίκου - Αώου, το αναξιοποίητο.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΧΡ. ΤΖΟΦΦΗΣ

Έκκληση Αδελφότη. Τριστένου

Προς όλους τους χωριανούς μας, τους φίλους και τα μέλη της Αδελφότητας.

Προσκλητήριο Τιμής — Προεγγραφής στη μεγάλη Σταυροφορία για την αξιοποίηση του Εκκλησιαστικού κτήματος του Αγίου Γεωργίου Τριστένου, που βρίσκεται στο συνοικισμό της Αγίας Μαρίνας Ιωαννίνων.

Αγαπητοί μας φίλοι,

Όπως θα σας είναι γνωστό, η Αδελφότητα έχει αποφασίσει, σε συνεργασία με τον εφημέριο του Τριστένου και την Εκκλησιαστική Επιτροπή, να ανοικοδομήσει η ίδια, αντί να το πάρουν ξένοι εργολάβοι, το Εκκλησιαστικό οικόπεδο με το σύστημα της αντιπαροχής, γιατί πιστεύει ότι μόνο μ' αυτόν τον τρόπο θα βοηθήσει να διασωθεί, αλλά και να αξιοποιηθεί το Εκκλησιαστικό αυτό οικόπεδο για το καλό του Χωριού και της Έκκλησίας. Από τα αιώνια και μεγάλα εισοδήματα από το ακίνητο που θα χτιστεί με τις προσπάθειες όλων μας θα ξαναφτιάσουμε το καμμένο μας Τρίστενο με τα σχολεία του, το χάνι του, τα καλντερίμια του, τα γεφύρια του, αλλά και θα χτίσουμε και νέα έργα πολιτισμού, θα συντηρούνται οι άποροι, θα σπουδάζουν όλα τα παιδιά του Χωριού μας.

Σας καλούμε να πάρετε μέρος στο γιγάντιο αυτό έργο που είναι στ' αλήθεια πολύ πάνω απ' τις δυνάμεις της μικρής μας Αδελφότητας, δωρίζοντας ένα χρηματικό ποσό και δανειζοντας ένα μεγαλύτερο για έξι χρόνια χωρίς τόκο.

Πιστεύοντας ότι ευχαρίστως θα ενώσετε μαζί μας τις δυνάμεις σας στη μεγάλη προσπάθεια, σας καλούμε να δηλώσετε τη συμμετοχή σας στην προεγγραφή προσφορών.

Διατελούμε με τιμή

Ο Πρόεδρος

Ο Γεν. Γραμματέας

Φάνης Πασπαλιάρης

Γιώργος Παπαθασσιλείου

Δικηγόρος

Υπ) Ο.Λ.

ΤΟ ΠΡΩΤΟ «ΠΑΡΩΝ»

ΣΤΟ ΠΡΟΣΚΛΗΤΗΡΙΟ ΤΙΜΗΣ

Το Δ.Σ. της Αδελφότητας Τριστένου με συγκίνηση δίνει στην δημοσιότητα τον πρώτο κατάλογο συμμετοχής στην Σταυροφορία διάσωσης ανοικοδόμησης του εκκλησιαστικού κτήματος του Αγίου Γεωργίου Τριστένου (που βρίσκεται στον συνοικισμό Αγίας Μαρίνας Ιωαννίνων). Δήλωσαν προεγγραφή και τους ευχαριστούμε θερμά:

Α' 1. Σεβαστή Ράπη, δωρεά 50.000

δρχ. συν δάνειο 200.000 δρχ.

2. Ανδρέας Γεωργιάδης, δάνειο 50.000 δρχ.

3. Νίκος Δημητρός, δάνειο 200.000 δρχ.

4. Βασιλική Μαντέλου, δωρεά 20.000 δρχ.

5. Μαρία Μαντέλου, δωρεά 20.000 δρχ.

6. Μήτσος Παπαστεφάνου, Πρόεδρος Πολιτιστικού Συλλόγου Τριστένου «Ο ΠΛΑΤΑΝΟΣ», δωρεά 50.000 δρχ.

Β' Φίλοι του Τριστένου:

7. Πάνος Βλάχος, δημοσιογράφος

θεατρικός συγγραφέας, δωρεά

20.000 δρχ.

8. Δημήτρης Σταυρόπουλος, νομικός

συγγραφέας, δωρεά 200.000 δρχ.

9. Γεώργιος Στυλίδης, γιαντράς και μέλος του Δ.Σ. της Αδελφότητας

συνεχώς και από την ίδρυση της, δωρεά 100.000 συν 400.000 δάνειο.

10. Γεωργία Πιζάνια, δωρεά 10.000 δρχ.

11. Γιώργος Παπαθασσιλείου, δωρεά 20.000 δρχ.

12. Λούλα Σταμούλη, δωρεά 10.000 δρχ.

13. Γιάννης Βαλαούρας, δωρεά 10.000 δρχ.

14. Χρήστος Τσίκας, δωρεά 20.000 δρχ.

15. Φάνης Πασπαλιάρης, δωρεά 100.000 δρχ.

16. Φώτης Παπαπάνος (εξελ. επιτροπή), δάνειο 100.000 δρχ.

Για το Δ.Σ. Ο Πρόεδρος

ΦΑΝΗΣ ΠΑΣΠΑΛΙΑΡΗΣ

Η «ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΑ»

Με δικαιολογημένη στενοχωρία διάβασα, σε φύλλο του «Ζαγορίου μας» όσα γράφει ο «αειθαλής» χωριανός μου κύριος ΕΥΡΥΠ. Μ. ΒΟΥΛΟΔΗΜΟΣ, (σελ. 60 του 1986), στο Θήμα των Αναγνωστών, με τίτλο την επικεφαλίδα μας. Και το πόνημα του και τον πόνο του, για τη σωτηρία του Ζαγορίου έχουμε, θαρρώ, προσέξει αρκετοί, αν όχι ... όλοι, και θεωρούμε αξιόλογες και αξιοπρόσεχτες τις πιο πολλές από τις σκέψεις του.

Είναι, πραγματικά, θετικότατη, δημιουργική, εποικοδομητική και επαινετή η συμβολή και συνεισφορά του Αυτή, όπως και πολλές άλλες. Και εκτιμάται ανάλογα και, οπωσδήποτε, πιο πολύ, από οποιοσδήποτε άλλος, γιατί «κυφοφόρηθηκε», με μεράκι, από φίλο Ζαγορίσιο, και μόχθο και θυσίες, (από το υστέρημα του), από «μαχόμενον» και πραγματικό, δηλ. «γεννητή» Ζαγορίσιο. Αυτό λέει πολλά και μετράει, (ας το ξέρε καλά και παντοτεινά), πάρα πολύ. Το ότι ζει και κυριολεκτικά, «δικονομεί» όλη του την πολυκατοικία και πολυτάλαντη ζωή του, στο Καπέσοβο και στο Ζαγόρι, βράχος, ακούντος, τον καταξιώνει.

Εμείς οι «Ζαγορίσιοι» με εισαγωγικά, της διασποράς, ούτε περγαμινές έχουμε, ούτε την τεράστια κι ανεκτίμητη πείρα του έχουμε, ή και φιλονοούμε. Μας έμεινε μόνο η λαλιά και ο νόστος, για την ... Ιθάκη, το EL DORANTO μας, το καλοκαιρικό Ζαγόρι μας!

Έτσι, λοιπόν, κατ' αρχή και κατά βάση, ο Καπέσοβιτης ΜΠΑΜΠΑΣ και ξέρε, «από χέρι», πολλά και πολλά, ή έστω και αρκετά, καλά τα λέει και τα κανοναρχεί αλλά και τα έγραψε και τα γράφει, κονταροχτυπώντας απόφαση - Ζαγορίσια.

Αν, ως τώρα, δεν πήρε απόκριση από Εμένα, τουλάχιστο, που με τιμήσε, με το βιβλίο του. Το τόσο φροντισμένο και αξιολογημένο κ. π., είναι γιατί ήμουνα ... φορτωμένος και «εκτός βολής». Ας μην είναι, όμως, καθόλου παρανοημένος. Τώρα που κάπως μπορώ (και «κίνησα να ξαναβρώ τ' αρχαία τα μονοπάτια ...») γράφω, αυτά τα λίγα.

Κατά την Καπέσοβιτική, βέβαια τακτική θα υπάρχει και, πάντα καλοπίστος, αντίλογος, όσο και αν είναι παράφρωνος και, οπωσδήποτε, ξενόφερτος.

Ας μπορούμε στο «ψαχνό» και ας έρθουμε, αυτή τη φορά στην οκείνη για την περίφημη «ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΑ».

Η ιδέα, γι' αυτή, είναι απαύσαστος πείρας και περιπέτειας. Μακάρι να ήταν και πραγματοποιήσιμη, την περίοδο, βέβαια, που ... διαβαίνουμε, «των ισχύν αγελάδων». Χρεάζονται πρώτα, παράδες και μάλιστα πολλοί. Δεν ξέρω αν και πως τους λογαριάζει. Μια μελέτη, σωστή θα δείξει. Με τους τόσους Ζαγορίσιους Μηχανικούς δεν είναι και τόσο δύσκολο να ... υπάρξει

οτά. Βέβαια είναι ότι κάτι τέτοιο «νεφάνει», θα προσκόψει στο μέγα και

αυτό, (και για το Ζαγόρι), θέμα των δεσμεύσεων και πολεοδομικών περιορισμών, για τους παραδοσιακούς οικισμούς μας. Για να γίνει παραδοσιακή πολυκατοικία τα χρήματα (παράδες), είναι σήμερα πολλαπλάσια! Το κράτος αποκλείεται να αναδεχθεί και την ιδέα και τα οικονομικά βάρη. Η φτιάχνει, τουλάχιστο, τους δρόμους, τις υδρεύσεις, τα δίκτυα του Ο.Τ.Ε. και της Δ.Ε.Η., γκαλντερίμια, μεσογεία πλατείες και άλλα έργα βασικής υποδομής, (Τουριστική, αναδασωτική κ.λ.π.), που είναι όλα προγράμματα της δυνατότητας και την πολυχρονο και συνήθη πρακτική του. Με οράς και προσγειωμένη συλλογιστική, για το ολιγάνθρωπο Ζαγόρι είναι και αυτή αρκετά και πολλά. Αρκεί να συνηστέη η σταθερή, καλή και απρόσκοπτη σύμμετρη - κατασκευή τους, σε όλο το χώρο μας.

Έπειτα, το Ζαγόρι μας (λέμε συνήθως) έγινε, ξήρσε και πρόκυψε, (αν θέλετε: άνηψε και μεγαλούργησε) αποκλειστικά από τους ανθρώπους, που μετατρέποντας Ζαγορίσιους και τα καζάντια τους.

Αν είναι και μπορεί να επιβιώσει, οι αυτοί, κύρια και καιρία, μπορούν και πρέπει να ανασκουμπωθούν, να συγχρονή βάση βέβαια. Τώρα είναι καιρός των Ίεταίων, ή κοινοπαύων. Ας τις ιδρύσουν οι Κοινοί και ας συμβάλλουν και όλοι οι Ζαγορίσιοι, όπου ... γης μένουν. Το μοιραίο φτάνει να το θελήσουν και συντονισθούν σωστά και με ... μπροστά ρηδες. Σε αυτό, κατ' αρχή, συμφωνώ με τον κύριο Στέφανο Σπενγιάδη.

«Τα δόση αφηρημένα από το καλώς χρειάζεται πραγματικό και καλή μελέτη. Ο «περίφημος» Συνδεσμός Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

«Τα δόση αφηρημένα από το καλώς χρειάζεται πραγματικό και καλή μελέτη. Ο «περίφημος» Συνδεσμός Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

Το Ριζάρειο Ίδρυμα

Η Ριζάρειος Εκκλησιαστική Σχολή και το Ζαγόρι.

Αυτό το σημείωμα αποσκοπεί στην κατανόηση των Ζαγορίσιων μαθητών και συνολικά των Ηπειρωτών που φοιτούν στα λύκεια της Ηπείρου και δυστυχώς δεν έρχονται στη Ριζάρειο Σχολή. Σε μερικές συνεδριάσεις του πολυμελούς συμβουλίου του Ιδρύματος με την ιδιότητα του συμβούλου επειδή υπήρχε προοπτική να τροποποιηθούν τα ισχύοντα για τις εκκλησιαστικές σχολές εξέθεσα τις απόψεις μου για τη λειτουργία της Ριζάρειος και Εκκλησιαστικής Σχολής.

Είπα στην αρχή ότι ο σύμπλοκος της ευθυγράμμισης της Ρ.Ε.Σ. (Ριζάρειος Εκκλησιαστική Σχολή) με τα σχολεία Μ. Εκπαίδευσης της Πολιτείας,

Του ΣΤΑΘΗ ΛΑΜΠΡΙΔΗ Συμβούλου της Ρ.Ε.Σ.

όπως διαμορφώνονται εκάστοτε επιβάλλεται κατά πάντα.

Σήμερα, όπως είναι γνωστό, λειτουργούν στη χώρα μας τα τριτάξια γυμνάσια και τα τριτάξια λύκεια.

Εμείς έχουμε το τετρατάξιο λύκειο με την τετάρτη τάξη προστεθειμένη για την αρτιότερη προετοιμασία των σπουδαστών της Ρ.Ε.Σ., που επιθυμούν την ιερωσή τους.

Το μεγάλο ωστόσο μειονέκτημα στον τίτλο της 3ης τάξεως λυκείου που παρέχει η Ρ.Ε.Σ. στους σπουδαστές είναι ο περιορισμός της αξίας του. Ο αναφερόμενος τίτλος ανοίγει το δρόμο μόνο σε μια δέσμη σπουδών στα ανώτατα ιδρύματα, από τις τάξεις που υπάρχουν, ήτοι στο θεωρητικό τομέα. Τα όρια του τίτλου είναι περιωρισμένα κι εκεί βρίσκεται η ουσία στην όλη υπόθεση. Μικρή και δεν «τραβάει», για θεσμικούς αλλά λόγους, τέτοιες πραγματώσεις.

«Τα δόση αφηρημένα από το καλώς χρειάζεται πραγματικό και καλή μελέτη. Ο «περίφημος» Συνδεσμός Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

«Τα δόση αφηρημένα από το καλώς χρειάζεται πραγματικό και καλή μελέτη. Ο «περίφημος» Συνδεσμός Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

«Τα δόση αφηρημένα από το καλώς χρειάζεται πραγματικό και καλή μελέτη. Ο «περίφημος» Συνδεσμός Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

«Τα δόση αφηρημένα από το καλώς χρειάζεται πραγματικό και καλή μελέτη. Ο «περίφημος» Συνδεσμός Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

«Τα δόση αφηρημένα από το καλώς χρειάζεται πραγματικό και καλή μελέτη. Ο «περίφημος» Συνδεσμός Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

«Τα δόση αφηρημένα από το καλώς χρειάζεται πραγματικό και καλή μελέτη. Ο «περίφημος» Συνδεσμός Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

«Τα δόση αφηρημένα από το καλώς χρειάζεται πραγματικό και καλή μελέτη. Ο «περίφημος» Συνδεσμός Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

«Τα δόση αφηρημένα από το καλώς χρειάζεται πραγματικό και καλή μελέτη. Ο «περίφημος» Συνδεσμός Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

«Τα δόση αφηρημένα από το καλώς χρειάζεται πραγματικό και καλή μελέτη. Ο «περίφημος» Συνδεσμός Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

«Τα δόση αφηρημένα από το καλώς χρειάζεται πραγματικό και καλή μελέτη. Ο «περίφημος» Συνδεσμός Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

«Τα δόση αφηρημένα από το καλώς χρειάζεται πραγματικό και καλή μελέτη. Ο «περίφημος» Συνδεσμός Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

«Τα δόση αφηρημένα από το καλώς χρειάζεται πραγματικό και καλή μελέτη. Ο «περίφημος» Συνδεσμός Κοινοτήτων, που τόσο μας ... ταλαιπωρά, αν δεν έχει τυπικά, καταργηθεί νομίζω, εξακολουθεί να αποτελεί κλειστά σχολεία. Πρώτα του χωριού μας που προσφέρεται και για παραδοσιακός ... ξενώνας. Δοκιμάστε το δικό Σου οπίτι αγαπητέ Ευρυπ. Δι, το αρχοντικό της Αννούσας ...

να με τον διακαή πόθο του αιμνήστου Γ. Ριζάρη.

Το επίτευγμα αυτό πρέπει να επιδιωχθεί και με διαφοροποίηση της Ρ.Ε.Σ. από τις άλλες εκκλησιαστικές σχολές με βάση την προΐστορία αυτής της μορφής των σχολών. Η Ρ.Ε.Σ. εκπαιδευτική ιδιαιτερότητά της και το ανέβασμά της. Δεν είναι μόνο αυτό το στοιχείο της υπεροχής έναντι των άλλων εκκλησιαστικών σχολών. Δεν υπάρχει σύγκριση στις συνθήκες λειτουργίας της Ρ.Ε.Σ. με τις άλλες σχολές. Διδακτήριο, βιβλιοθήκη, ένα ειδικό, μοναδικό στο είδος του περιβάλλον, η άλλη παρεχόμενη προνομιακή μεταχείριση των σπουδαστών στη διαβίωσή τους γενικά ξεχωρίζουν το σχολείο των εντικών ευεργετών.

Γιατί να μη δώσουμε στο Ριζάρειο όλες τις δυνατότητες για κάθε μορφής εξέλιξή του. Και η διαθήκη του ασιδίου Ριζάρη του παρείχε το δικαίωμα αυτό με τα λαμπρά αποτελέσματα έως το 1940.

Η όλη προσπάθειά μας πρέπει να συνδυαστεί και με το αίτημά μας να χαρακτηριστεί και αναγνωριστεί η Ρ.Ε.Σ. ως πρότυπη εκκλησιαστική σχολή. Όπως υπάρχουν πρότυπα λύκεια στην Πολιτεία, κατά τον ίδιο τρόπο πρέπει και η δική μας Ρ.Ε.Σ. να προωθεί εις πρότυπη εκκλησιαστική ανάμειξη στις άλλες μορφές με τη διαφοροποίηση του τίτλου της τρίτης τάξεως του Ριζ. λυκείου, όπως αναφέραμε.

Με τον τρόπο αυτό το τετρατάξιο λύκειο της Ρ.Ε.Σ. αποκτάει οντότητα και όλες τις προϋποθέσεις για βελτίωση της ποιότητας των Ριζαρείων και την πυκνότητα του αριθμού αυτών.

Και η ιερωσή κατά το θέλημα του διαθέτη; Υπάρχει η τετάρτη τάξη, στην οποία μπορούν να φοιτούν οι επιθυμούντες να ιερωθούν. Πέραν ωστόσο αυτού, υπάρχει η καλή διάθεση όλων μας των συμβούλων - έπειτα από την επικείμενη αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων του ιδρύματος να ιδρυθεί μια Ανώτερη Εκκλησιαστική Σχολή με βάση και τις ενέργειες που έγιναν στο παρελθόν, η οποία θα εξασφαλίσει την ιερωσή σπουδαστών υψηλής στάθμης. Είναι πραγματοποιήσιμη η ίδρυση μιας τέτοιας σχολής που θα ανταποκριθεί και στην ενίσχυση του ιερατείου της Ελλάδος. και θα ανταποκριθεί ταυτόχρονα στο θέλημα του μεγάλου διαθέτη.

Η επιδίωξη και το αίτημά μας ας είναι: Πρότυπη Εκκλησιαστική Σχολή η Ρ.Ε.Σ. με την τρίτη τάξη της εξωμοιωμένη καθ' όλα προς την τρίτη τάξη των λυκείων της Ελληνικής Πολιτείας και με την τετάρτη τάξη δυναμωμένη και προσεγγισμένη από το Συμβούλιο όσο είναι δυνατό πιο πολύ.

ΑΝΑΒΑΣΗ ΣΤΟ ΜΙΤΣΙΚΕΛΙ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΝΘΡΑΚΙΤΗ

Καιρό είχαν οι Ανθρακιώτες μέλη και φίλοι του Συλλόγου μας να κάνουν κάποια ανάβαση και όσο και ανείς αποκόπτεται από κάποιες εκδηλώσεις τόσο χάνει τα ενδιαφέροντά του. Γι' αυτό προγραμματίστηκε μια ανάβαση στο Μιτσικέλι.

Δύσκολη η εκδρομή για πολλούς λόγους, ένας απ' όλους ήταν και η μεγάλη διάρκεια της για μας που δεν είμαστε ορειβάτες. Πέντε ολόκληρες ώρες δεν περπατούνται και τόσο εύκολα σήμερα. Καλομάθαμε φαίνεται και μας φαίνεται πολύ δύσκολο, ξεχνώντας ότι πριν από χρόνια αυτή η διαδρομή γινόταν πολύ τακτικά για την επικοινωνία των κατοίκων του χωριού μας με τα Γιάννενα.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου καθόρισε την ημερομηνία για την Κυριακή 8 - 6 - 1986 και ώρα αναχώρησης την 6η πρωινή με χώρο συγκέντρωσης την πλατεία Μπότσαρη όπου είναι το κατάστημα του ταμιά

ΤΟΥ Κ. Κ. ΒΑΡΩΚΑ

του Συλλόγου μας Γιαννακού Βαγγέλη, ο οποίος είχε οριστεί αρχηγός της εκδρομής.

Από το Σάββατο το βράδυ άρχισε να βρέχει και όλων η σκέψη μας ήταν αν την επόμενη θα έχουμε καλό καιρό.

Την Κυριακή λοιπόν συγκεντρώθηκαν όλοι στις 6 το πρωί με τα σακίδια έτοιμα. Το ευχάριστο ήταν ότι μεταξύ των εκδρομικών ήταν και μερικά παιδιά της ηλικίας 10 - 12 ετών.

Απειλητικά όμως σύννεφα υπήρχαν στον ορίζοντα και σε λίγα λεπτά άρχισε να βρέχει. Ευτυχώς όμως σταμάτησε γρήγορα. Οι περισσότεροι άρχισαν να συζητούν για την ματαιώση της εκδρομής. Χάρη όμως στους πιο αποφασιστικούς ξεκινήσαμε με αυτοκίνητα μέχρι το Πέραμα.

Στις 7 π.μ. είμαστε πάνω από το Στρατόπεδο «Κατομήτρου».

Βρήκαμε το παλιό μονοπάτι ακριβώς στην βύση «Μητσιάδες» που δροσίζονταν με το νερό της οι περισσότεροι διαβάτες εκείνα τα χρόνια.

Απ' εκεί και πάνω αρχίζουν οι κακοτοπιές και τα βάσανα. Μας παρηγορεί το γεγονός ότι ακούγονται βελανιδιές αρνιών και το γλυκό άκουσμα των κουδουνιών των κοπαδιών που έβοσκαν στις πλαγιές.

Εδώ είχαμε και μια εκπλήξη.

Ένας τσοπανόσκυλος έκανε την εμφάνισή του. Στην αρχή νομίστηκε ότι είχε κακές διαθέσεις γιατί πατήσαμε στα χώματά του, αλλά αυτός έδειχνε τάσεις για συμπιλίωση. Του δώσαμε λίγο ψωμί και όλα τέλειωσαν.

Πιο πάνω βρεθήκαμε σ' ένα σεληνιακό τοπίο. Θεόρατοι βράχοι

αποκοιμμένοι από τον συμπαγή όγκο του Μιτσικελίου είχαν κατακλύσει την περιοχή. Αλλά και πιο πάνω τεράστιοι σχιστόλιθοι καθιστούσαν δύσκολο το βάδισμα.

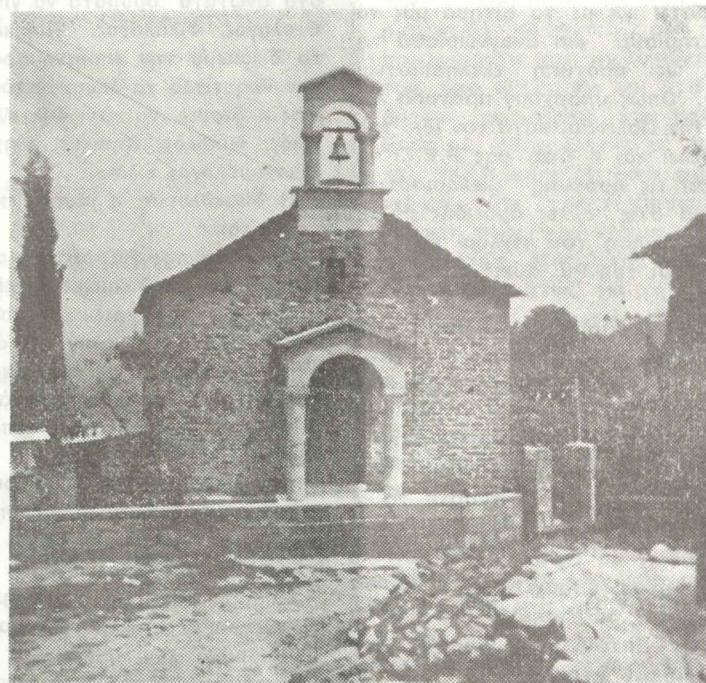
Ο αρχηγός της αποστολής Γιαννακού Βαγγέλης φωτογράφησε τα ωραία αυτά τοπία.

Σε λίγο φθάσαμε στη θέση «Καλιωμένη». Δεν ξέρω όμως γιατί την ονόμασαν έτσι. Εκεί οι προγονοί μας επειδή ήταν δύσκολο να περάσουν από τα απότομα βράχια έφτιαξαν τοίχο μεγάλο και πάνω εγκαθίστατο για να είναι προσπελάσιμος ο δρόμος για πεζούς και ζώα.

Εκεί φθάσαμε, βγάλαμε φωτογραφίες αναμνηστικές και ανοίξαμε τα σακίδια να φάμε λίγο γιατί μας άνοιξε η όρεξη από τον καθαρό αέρα που αναπνέουμε. Ο Βαγγέλης ο Γιαννακούς μεγαλύτερος σε

ταπράσινο οροπέδιο του Μιτσικελίου. Εκεί σε μια μικρή πλαγιά πιο μακριά από τις άλλες ακροβολιστήκαμε και μαζέψαμε «παγώνι» ένα ωραίο φυτό διακοσμητικό. Παλαιότερα το μάζευαν και το πουλούσαν στα Γιάννενα.

Στην άκρη του οροπέδιου και πριν πάρουμε την ανηφόρα για τον Άγιο Βασίλειο ο Βαγγέλης Γιαννακούς μας διηγήθηκε άλλη μια Ιστορία. Εκεί βρήκαν οι χωριανοί μας ξεπαγισμένο, Χειμώνα καιρό τον Λάλη Γιώργο (Σιούλα). Πήγαινε από τα Γιάννενα στο χωριό και δεν άντεξε από το πολύ κρύο και την χιονοθύελλα. Στο ίδιο σημείο που τον βρήκαν έπειτα από μέρες τον έθαψαν. Ακούσαμε με πολύ προσοχή τον Βαγγέλη που τα έλεγε συγκινημένος για τον άτυχο νεό. Σε λίγο βρεθήκαμε στην κορυφή στον Άγιο Βασίλειο η ώρα ήταν 10 π.μ. Γινόμαστε ευλαβείς προσκυνή-

Η εκκλησία της Παναγίας στην Καμινιά

ηλικία απ' όλους μας παλιός Σαρακατσάνος που έζησε αρκετά χρόνια σ' αυτό το βουνό με τα κοπάδια που πατέρα του μας διηγήθηκε μερικές ιστορίες από τα χρόνια εκείνα. Περισσότερο απ' όλα μας μιλούσε για τις ταλαιπωρίες και κακουχίες, τη φτώχεια και τη μιζέρια που πέρασε ο κόσμος εκείνα τα δύσκολα χρόνια. Αλλά όλοι τους ήταν αγαπημένοι και αδελφωμένοι γι' αυτό και αντιμετώπιζαν τα προβλήματα που είχαν όλοι τους από κοινού. Έλειπε η σημερινή εμπάθεια και ο φθόνος. Η αντιλήψη και ο αθέμιτος ανταγωνισμός. Γι' αυτό και ζούσαν καλύτερα πιο ήρεμα και πιο ωραία. Συνέχισαμε την πορεία μας και έπειτα από αρκετή ώρα αντικρίσαμε από μακριά το εικόνημα του Αγίου Βασιλείου που βρίσκεται ακριβώς στην κορυφή.

Ακριτέρά μας απλώνεται το κα-

τές στο μικρό εικόνημα. Ασταξόμαστε τις εικόνες και προσπαθούμε ν' ανάψουμε το καντήλι αλλά δυστυχώς δεν τα καταφέρνουμε γιατί δεν έχουμε φυτίλι και λάδι. Απ' εκεί η θέα είναι μοναδική. Το μάτι δεν χορταίνει να βλέπει την μεγαλοπρέπεια της δημιουργίας του κόσμου. Μια ποικιλία από εναλασσόμενα τοπία. Βράχια τραχιά και απροσπέλαστα, απότομες κορυφές και πλαγιές. Αγναντεύουμε το οροπέδιο από την μια άκρη ως την άλλη. Φαίνονται χωρισμένα τα χωράφια με πέτρες, σημεία που δείχνουν ότι πριν μερικά χρόνια το οροπέδιο εκαιεργείτο. Διακρίνουμε και το δρόμο που περνούσαν τα ζώα ανάμεσα από τα χωράφια. Στο βάθος του οροπεδίου η εκκλησία της Αγίας Παρασκευής και πιο δίπλα το τυροκομείο των βλάχων. Αρκετά κοπάδια απλωμένα βόσκουν.

Ένα μπράβο αξίζει στο Συλλόγο για την εκδρομή αυτή και την επιτυχία της. Έχασαν όσοι δεν έλαβαν μέρος. Οι παρόντες ήταν καλοί να την αξιοποιήσουν και το έπραξαν.

Συγχαίρουμε και ευχαριστούμε το Δ.Σ. του Συλλόγου μας. Ευχόμενοι πάντα τέτοια.

Εντοπίζουμε με τα κιάλια 4 - 5 ζώα κανταριασμένα από κάποιον βλάχο πηγαίνουν προς το τυροκομείο. Δίπλα από το εικόνημα υπάρχει το τρίτο λιθάρι. Ένα χαρμάνι κτηριστικό σημείο για όλους. Είναι ένας μεγάλος βράχος και στο στόμα είναι ανοικτός. Βγάλαμε μερικές φωτογραφίες και σε λίγο ξεκινάμε. Νομίστηκε πως είναι εύκολη η κατάβαση. Αλλά αυτή μας έδωσε τα πόδια. Ο καθήκοντος είναι να δύσκολος σ' αυτές τις περιπτώσεις. Στην κατάβαση περνώντας ανάμεσα από καταστροφικά έλατα και δένδρα αναπνεύσαμε αχόρταγα τον αχάριστο ανοιξιάτικο και αρσενικό αέρα. Περάσαμε τις τοποθεσίες «Κίσσας» και «Καρασούλι». Εκεί μας δείχνει ο Γιαννακούς το μονοπάτι που οδηγεί στην «Γαρδικιά» σιά». Είναι μια σπηλιά στην οποία αναφέρεται και ο Πατριάρχης στις προφητείες του. Πιο κάτω φθάνουμε στο σημείο όπου άφησε την τελευταία του πνοή ο Τσιάνης περπατώντας προς τα Γιάννενα. Σ' αυτό είμαστε στο «Καρασούλι».

Απ' εκεί αγναντεύουμε το χωριό για καλή. Με τα κιάλια βλέπουμε μερικούς χωριανούς στην πλατεία Φονάξιαμε κανα δυο φορές «θαυμάζω» - Ανθρακιώτες» συνομιλίες και καταφορήσαμε, περάσαμε με καρυδιές και φθάνουμε στη θέση «Κρανιά». Εκεί πέρασε μια αντισόνα πίνουμε κρύο νερό και συνεχίζουμε. Πιο κάτω συναντάμε το «Αγίου Νικόλαου» Βρεσκόουμε το κλειδί ανοίγουμε και μπαίνουμε μέσα ευλαβικά. Κοντάς το σταυρό μας ασπάζονται τις εικόνες και ανάβουμε δυο - τρεις κερίκα που υπάρχουν.

Καθόμαστε λίγο, κλείνουμε την εκκλησία και κατηφορίζουμε με τον καιρό στο χωριό. Στην πλατεία μας περιμέναν πολλοί χωριανοί. Μας κέρασαν λουκούμι και καφέ. Πρόσφεραν στον Αρχηγό ανθοδέσμη. Καθήκαμε και κοινοβούσαμε τις αξέχαστες εμπειρίες μας απ' αυτή την πορεία. Είναι δύσκολο αλλά και δεν περιγράφεται με λόγια τέτοιες στιγμές, τέτοιες εκδηλώσεις. Για να νοιώσει κανείς να απολαύσει πρέπει να τις ζήσει. Και για να τις ζήσει πρέπει να συμμετέχει. Γι' αυτό συνιστάμε όλους να συμμετέχουν στις εκδηλώσεις μας. Όσοι απουσιάζουν χάνουν. Και το ξέρουν και εκ των υστέρων μετανοιώνουν.

Ένα μπράβο αξίζει στο Συλλόγο για την εκδρομή αυτή και την επιτυχία της. Έχασαν όσοι δεν έλαβαν μέρος. Οι παρόντες ήταν καλοί να την αξιοποιήσουν και το έπραξαν.

Συγχαίρουμε και ευχαριστούμε το Δ.Σ. του Συλλόγου μας. Ευχόμενοι πάντα τέτοια.

Εντυπωσιακό όπως πάντα το συγκρότημα Βοβούσης με τις τοπικές στολές του και καλοσχημένους και καλοσιδερωμένους. Η ζωηρότητα των χορών της Βοβούσας μας θυμίζει πως η τουρκική σκλαβιά δεν είχε καμιά επιδραση στη ζωή των ορεινών μας πληθυσμών.

Με δικό τους μουσικό συγκρότημα έξη ζευγάρια νέων χόρεψαν μεταξύ των άλλων τη Σίρμπα, Ασημένια αλυσιδα, και τέλειωσαν με τον εντυπωσιακό Βοβουσιώτικο Συγκρατισμό.

● Εξώρσαν τα 6 ζευγάρια από το Καπίοβο τόσο για τις στολές τους όσο και γιατί το συγκρότημα αποτελούσε από ζαγορίσιους και ζαγορίσιες με παράδοση στους ζαγορίσιους χορούς.

Χόρεψαν το Αράπικο, το Πάπικο, τα καμώματα της νύφης, τη Γενοβέφα, την Αλεξάνδρα και το Θειακό. Παράπονό τους τα όργανα.

ΖΑΓΟΡΙ '86

Αν και από το φθινόπωρο είχαν αρχίσει οι συναντήσεις των εκπαιδευτικών συλλόγων για μια αξιολογική εμφάνιση των νέων στις πολιτιστικές εκδηλώσεις, κατά το πρώτο 15ήμερο του Αυγούστου, τελικά όλο το πρόγραμμα ναυάγησε.

Πολλοί οι λόγοι με ο κυριώτερος η αδυναμία των συλλόγων να συγκεντρώσουν έγκαιρα τους ζαγορίσιους και τις ζαγορίσιες, ώστε να έχουν το χρόνο να προετοιμαστούν.

Έτσι περιορίστηκε το πρόγραμμα στα χωριά που οργάνωσαν τοπικές εκδηλώσεις. Μόνη εξαίρεση τον Κουκούλι, όπου συγκεντρώθηκαν οι παρκατώς σύλλογοι σε κοινή εμφάνιση. Στις 9 Αυγούστου πραγματοποιήθηκε η εκδήλωση με επιτυχία. Μοναδικό μενιόνημα ο περιορισμένος χώρος, που ανάγκασε πολλούς να φύγουν και τους άλλους να στριμωχθούν.

Δόθηκε έτσι στους ζαγορίσιους η ευκαιρία να καμάρωσουν τη νέα γενιά μας.

Παρουσιάζουμε τα χορευτικά συγκροτήματα κατά αλφαβητική σειρά.

● Φέτος η εμφάνιση του ομίλου Αλφειών πρέπει να ήταν πιο βελτιωμένη αποτελείτο από 11 ζαγορίσιους. Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι οι Ασπράγγελοι είναι δυο φορές καμμένο χωριό και όμως βρέθηκαν 11 αυθεντικές φορεσιές, που δείχνει ότι οι Ασπραγγελιώτισσες θεωρήσαν τις στολές τους από τα πολυτιμότερα αντικείμενα που προσπάθησαν να σώσουν στις δύσκολες εκείνες ώρες.

Χόρεψαν τους χορούς Γράβα, Φεζοδεβένα, Ρόβα, Μπαζαρκάνα, Ζαγορίσιο, Γενοβέφα, Παλαμάκια και στα Γιάννενα στη γειτονιά.

● Τη Ζαγορίσια αρχοντιά θύμιζαν και οι αυθεντικές στολές των 9 κοριτσιών της Βίτσας, που χόρεψαν την Αλεξάνδρα, με Γράβα και γυρίσματα, τα Κλάματα, το Ρόβα και τον Τζίτζιρα.

● Εντυπωσιακό όπως πάντα το συγκρότημα Βοβούσης με τις τοπικές στολές του και καλοσχημένους και καλοσιδερωμένους. Η ζωηρότητα των χορών της Βοβούσας μας θυμίζει πως η τουρκική σκλαβιά δεν είχε καμιά επιδραση στη ζωή των ορεινών μας πληθυσμών.

Με δικό τους μουσικό συγκρότημα έξη ζευγάρια νέων χόρεψαν μεταξύ των άλλων τη Σίρμπα, Ασημένια αλυσιδα, και τέλειωσαν με τον εντυπωσιακό Βοβουσιώτικο Συγκρατισμό.

● Εξώρσαν τα 6 ζευγάρια από το Καπίοβο τόσο για τις στολές τους όσο και γιατί το συγκρότημα αποτελούσε από ζαγορίσιους και ζαγορίσιες με παράδοση στους ζαγορίσιους χορούς.

Χόρεψαν το Αράπικο, το Πάπικο, τα καμώματα της νύφης, τη Γενοβέφα, την Αλεξάνδρα και το Θειακό. Παράπονό τους τα όργανα.

● Οι Κήποι φέτος παρουσίασαν 7 ζαγορίσιους με τις αυθεντικές στολές μερικές από τη μουσειακή συλλογή του κ. Αγάππου Τόλη. Χόρεψαν το Μπαίνω μεσ' αμπελί,

την Αλεξάνδρα, το Φεζοδεβένα, το Μενούση και το Θειακό.

● Το Κουκούλι άξιζε εκπροσώπησε τους σαρακατσάνους με τις παραδοσιακές τους στολές. Αεράτοι χοροί των σαρακατσάνων που χόρεψαν τα 7 ζευγάρια νέων. Μπήκαν στο χορό με το σκάρο και χόρεψαν τη Βλάχα απ' το Καρπενήσι, το Ζαγορίσιο, Εδώναι αλώνι για χορό, το δίπλο χορό (στην πόρτα και στ' αλώνι σου), ένα Τσάμικο και το φέτος το Καλοκαίρι.

● Οι Μηλιωτάδες με τις καινούργιες στολές τους δείχνουν την προσπάθεια που καταβάλει το Δ.Σ. για την προβολή του χωριού τους. Μόνο που πρέπει να προσαρμοστούν περισσότερα προς τη ζαγορίσια παράδοση οι στολές των γυναικών. Όσο για τις ανδρικές στολές τόπαμε και πέρσι μπορεί ναναι τοπικές, αλλά δεν έχουν καμιά σχέση με το Ζαγόρι.

Οι χοροί τους όμως ήταν καλοί. Τα επτά ζευγάρια χόρεψαν διάφορους συγκαθιστούς, το Φεζοδεβένα, το Μενούση, Εμπάτε αγόρια στο χορό και το Χειμωτικό.

● Για πρώτη φορά έκαμε την εμφάνισή της η Πέτρα ύστερα από πρόσκληση του Συλλόγου Κουκούλιου.

Το Συγκρότημα διακρίθηκε για το κέφι του. Στις στολές όμως υστερούσαν. Από τους 22 χορευτές μόνο 6 κορίτσια φορούσαν στολές που είχαν σχέση με τη ζαγορίσια παράδοση. Οι υπόλοιποι εκπροσωπούσαν το... βαλκανικό χώρο. Εάν παρουσίαζαν μόνο τα ζευγάρια που οι στολές είχαν σχέση με το Ζαγόρι θάταν πολύ καλύτερα. Δικαιολογία ο ενθουσιασμός της πρώτης εμφάνισης. Του χρόνου ελπίζουμε ότι το συγκρότημα θάναι πολύ καλύτερο.

Χόρεψαν την Ποταμιά, Φεζοδεβένα, Πουλάκι πούχα στο κλουβί, Καρπατάκι, Βασίλω αρχόντισσα και το Μπεράτι.

Τα συγκροτήματα έκλεισαν την εμφάνισή τους με ομαδικό χορό.

Την πανηγυρική εμφάνιση των ζαγορίσιων ομίλων ακολούθησε χορός με την συμμετοχή των θεατών, το χορό άνοιξε ο «δασκαλός» μας Κώστας Λαζαρίδης.

Δίνουμε τα ονόματα των χορευτών από όσα συγκροτήματα μας έστειλαν:

ΒΟΒΟΥΣΑ:

Ζήσης Π. Δήμου
Βασίλειος Σ. Νόλλας
Γεώργιος Σ. Νόλλας
Βασίλειος Γ. Νόλλας
Χαράλαμπος Δήμου
Νικόλαος Δήμου
Μαρία Βασούνη
Κατερίνα Νόλλα - Στεργιάδου
Άννα Βασούνη
Χρυσάνθη Σταγκογιάννη
Αγγελική Δήμου

ΚΟΥΚΟΥΛΙ:

Άννα Βαρζώκα - Ντιναλέξη
Ανδρονίκη Ζούκη
Βικτωρία Ζούκη

Πολιτιστικές Εκδηλώσεις

ΓΡΕΒΕΝΗΤΙ

Μετά το 3ήμερο πανηγύρι μας το 15Αύγουστο που σημείωσε μεγάλη επιτυχία την Κυριακή ο Πολιτιστικός Σύλλογος του χωριού μας πραγματοποίησε δύο σημαντικές εκδηλώσεις.

Το πρωί έγινε η γενική συνέλευση των μελών του Συλλόγου με τη συμμετοχή των κατοίκων και μετά τον απολογισμό και την έγκριση του προϋπολογισμού ακολούθησε συζήτηση σε προτάσεις για τα θέματα που απασχολούν την κοινότητα.

Η συζήτηση που ο πρόεδρος του Συλλόγου κράτησε σε υψηλό επίπεδο απέδωσε χρήσιμα συμπεράσματα.

Τις απογευματινές ώρες ο Λεάνδρος Βρανούσης τ. Διευτή του Κέντρου Μεσαιωνικών - Νεοελληνικών Ερευνών ομήλησε με θέμα ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΚΑΛΗΡΟΝΟΜΙΑ.

Την ομιλία παρακολούθησαν πολλοί προσκεκλημένοι και σχεδόν το σύνολο των κατοίκων του χωριού.

Ο ομιλητής που παρουσίασε πολλά ανέκδοτα στοιχεία από την ιστορία της περιοχής εκράτησε σε υψηλό επίπεδο το ενδιαφέρον των ακροατών ώστε με την συζήτηση που ακολούθησε ξεπέρασε τις 3 ώρες.

Μετά την ομιλία ο πρόεδρος του συλλόγου κ. Χρήστος Ρογκότης δεξιώθηκε προσκεκλημένους στο σπίτι του και μας υπέσχεθη ότι για το επόμενο φύλλο θα μας στείλει σχετική ανταπόκριση.

ΒΙΤΣΑ '86

ΒΙΤΣΑ: Με επιτυχία πραγματοποιήθηκαν και φέτος τα Γ' Παπαζώγια «Βίτσα 86» με αγώνες δρόμου, αγώνες τάβλι, ομιλία για το έπος του '40 και έκθεση καλλιτεχνικής φωτογραφίας με θέμα από το Ζαγόρι και Ρεμπέτικη βραδυά.

Τις εκδηλώσεις έκλεισε το παραδοσιακό πανηγύρι του 15Αύγουστου.

Ηλέκτρα Βράδα
Ευριδίκη Μιχάκη
Χρυσούλα Βλάχου
Θουκυδίδης Παπαγεωργίου
Βασίλης Δαλκαλούκης
Ηλίας Ράπτης
Θωμάς Ράπτης
Δημήτριος Ράπτης
Οδυσσεύς Τόλογλου
ΜΗΛΙΩΤΑΔΕΣ:
Βασίλης Σπύρου
Χρυσούλα Βλάχου
Γεώργιος Παπαζώγια
Γεώργιος Παπαζώγια
Δημήτριος Οικονόμου
Γεώργιος Μπόδας
Γιάννης Αγγελής
Ντίνα Μπαζούκα
Σοφία Αρ. Οικονόμου
Σοφία Κ. Οικονόμου
Γλυκερία Μπαζαλέκου
Ελένη Τοικουρά
Γιαννούλα Μπαζαλέκου
Ανθούλα Παπαζώγια
Τζένη Μπαζαλέκου
Γλυκερία Ν. Κολού

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ '86

Στη βραδιά του Δημοτικού Τραγουδιού, το ένα από τα δύο χορευτικά συγκροτήματα, που έλαβαν μέρος, ήταν του Πολιτιστικού Συνδέσμου Ζαγορίσιων.

Ήταν μια πολύ καλή εμφάνιση σε σύνολο. Οι ζαγορίσιοι με τις παραδοσιακές τους φορεσιές και οι νέοι με τις νεοραμμένες στολές τα «φράγκαλα» παρμένες από φωτογραφίες προγόνων μας. Σχεδιάστηκαν από την ενδυματολόγο του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων κ. Μπάζα με τη συνεργασία της κ. Βρέλλη και τα σκίτσα έγιναν από τον συμπατριώτη καλλιτέχνη Μιχ. Οικονομίδη.

Δεύτερη σωστή εμφάνιση των ζαγορίσιων ανδρών στολών μετά τις στολές του Καπεσόδου.

Αλλά ενώ η εμφάνιση του συγκροτήματος ικανοποίησε τους ζαγορίσιους, τους απογοήτευσε ο ρυθμός των χορών που δεν είχαν καμιά σχέση με το ρυθμό που χόρευαν οι ζαγορίσιοι πρόγονοί μας. Ο γυμναστής - χοροδιδάσκαλος ενώ πέτυχε απόλυτα στην οργάνωση του συγκροτήματος απέτυχε παταγώδως στο ρυθμό.

Είναι επιβεβλημένο καθήκον όσων ηγούνται πολιτιστικών εκδηλώσεων να μην αυτοσχεδιάζουν, γιατί τότε η εκδήλωση έχει αντίθετα αποτελέσματα από τη διατήρηση της παράδοσης την νοθεύει και την εξαφανίζει. Οφείλουν να μελετήσουν πολύ και να συμβουλευθούν τους γεροντότερους, που εξήσαν την εποχή που η παράδοση ακολούθησε.

Στον αντίλογο ότι στις εκδηλώσεις δεν πρέπει να παρουσιάζουμε μόνο τον πρώτο, γιατί οι θεατές κουράζονται. Απαντά: μπορεί να πρωταγωνιστεί ο πρώτος και να ακολουθούν ρυθμικά οι υπόλοιποι. Όχι όμως να μετατρέψουμε τους χορούς μας σε μπαλέτα αφρικάνικα.

Μπορεί όποιος θέλει να αυτοσχεδιάζει. Δεν μπορεί όμως για κανένα λόγο να παρουσιάζει το δημιούργημά του ως παραδοσιακό ζαγορίσιο χορό.

7ο ΑΝΟΙΚΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Κ.Ε.Ζ.

Με επιτυχία και φέτος πραγματοποιήθηκε το πρόγραμμα του Κέντρου Ερευνών Ζαγορίου στα χωριά Κάτω Περίνα και Ασπράγγελοι.

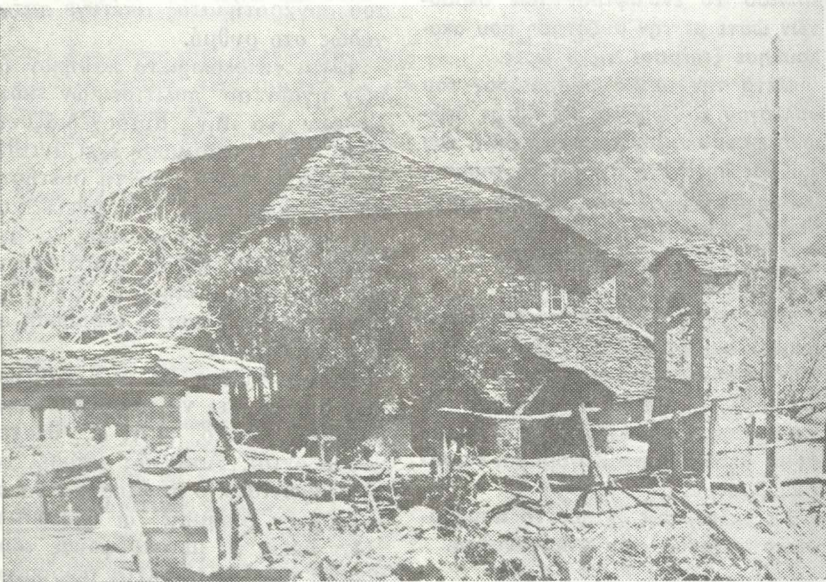
50 περίπου νέοι από τη χώρα μας και χώρες της Ε.Ο.Κ. έμειναν 21 ημέρες στο Ζαγόρι, γνώρισαν τα ήθη και έθιμα μας, προσέφεραν κάποιες υπηρεσίες και οι κάτοικοι βρήκαν την ευκαιρία για νέες γνωριμίες και συντροφιά.

Η 21 ημέρη διάρκεια του 7ου ανοικτού σχολείου δεν δίνει την δυνατότητα να το παρακολουθήσουμε γι αυτό περιμένουμε από το Κ.Ε.Ζ. για λεπτομερή περιγραφή για να την δημοσιεύσουμε στο επόμενο φύλλο μας.

ΜΑΚΡΙΝΟ

Η διαδρομή προς το Μακρίνο κάτω από πανύψηλα πεύκα και έλατα που πλημμυρίζουν την περιοχή είναι πολύ ευχάριστη και σ' αποζημιώνει για τα χιλιόμετρα του χωματόδρομου που ταλαιπωρούν επιβάτες και αυτοκίνητα.

Εντυπωσιάζεται ο επισκέπτης όταν αντικρύσει το καμμένο από τους Γερμανούς χωριό, ιδίως αν το είχε γνωρίσει πριν απ' τη συμφορά. Η αγάπη των κατοίκων για το χωριό τους τόχει ξαναζωντανέψει μερικά δε από τα νεκρότατα σπίτια θυμίζουν τα παλιά αρχοντικά, αν και η οικοδόμηση στο Ζαγόρι στοιχίζει πολύ περισσότερο από τις πόλεις τόσο γιατί τα μεταφορικά υλικά είναι πολλές φορές πέντε φορές υψηλότερα όσο και η υποχρέωση να χτίζονται κατά τον παραδοσιακό τρόπο που διπλασιάζεται το κόστος της κατασκευής της τοιχοποιίας και της στέγης. Είναι άσλος το χτίσιμο ενός σπιτιού στα χωριά μας και προϋποθέτει μεγάλη αγάπη για την ιδιαίτερη πατρίδα.

Άγιος Νικόλαος Μακρινού

Το κλίμα όμως και ο υπέροχος ορίζοντας τους αποζημιώνει. Όλο το χωριό είναι πλημμυρισμένο από δένδρα, και καταπράσινοι κήποι κληματαριές που σκεπάζουν αυλές και σοκάκια, άφθονα νερά, που τρέχουν από σκεπαστές βρύσες.

Οι περισσότεροι δρόμοι πλακοστρωμένοι απομνηνάρια της παλιάς εποχής και το μεσοχώρι δείχνουν ότι οι Ζαγορίσιοι παραμένουν δεμένοι με την παράδοσή τους.

Οι λίγοι κάτοικοι που συναντήσαμε στο μεσοχώρι μας υποδέχτηκαν με εγκάρδια αισθήματα και προθυμοποιήθηκαν να μας ξαναγίνουν και να μας δώσουν κάθε πληροφορία. Ανοιχτοί άνθρωποι όπως ανοιχτές κι οι πόρτες τους έτοιμες να δεχθούν κάθε επισκέπτη και να του προσφέρουν τη Ζαγορίσια φιλοξενία.

Συναγωνισμός ποιος δε πρωτοκράσει να μας προσκαλέσει σπίτι του για ένα γεύμα. «Δεν είναι σωστό να φύγει έτσι νηστικός από το χωριό μας».

μας είπαν.

Το πρόβλημα έλυσαν μερικά «φελιά» αλευρόπιτας που μας πρόσφεραν για να συνοδεύουν τα τοπικά μας. Μια πίττα από Ζαγορίσια νοικοκυρά είναι το κάτι άλλο ευτυχώς που οι νέοι ήταν για υλοτομία στο δάσος, γιατί θα φεύγαμε ζαλισμένοι από το τσίπουρο και ασφαλώς φαγωμένοι.

Με συντροφιά τριγυρίσαμε τα σοκάκια της Μακρινής, όπως θέλουν πολλοί να την λένε, από την αδελφή του Μεγάλου Βασιλείου και επισκευθήκαμε το μοναστήρι της Κοίμησης της Θεοτόκου που χρονολογείται από το

Πρέπει το Μακρίνο νάναι τυχερό γιατί όπως μας είπαν οι κάτοικοι, η κοινοτική του αρχή με πρόεδρο τον κ. Νικ. Παππά και αντιπρόεδρο τον κ. Μάνθο Ζάνα έχει να δείξει πλούσια δραστηριότητα σε κοινωνικά έργα.

Παράλληλα και άλλοι φορείς όπως η Εκκλησιαστική Επιτροπή και ο εκπαιδευτικός Σύλλογος «Η Παρωραία» συμβάλλουν με τα έργα τους στην

φάρμοζει υποτίθεται το Νόμο. Άλλος στόχος της κοινοτικής αρχής να πάει το νερό της ύδρευσης στα σπίτια και να αποπαιρωθεί το έργο της αποχέτευσης.

Μεγάλο έργο και η ολοκληρωτική επισκευή της εννοιακής εκκλησίας Άγιος Νικόλαος για την οποία έχει διατεθεί σοβαρό, για τη δυνατότητα του χωριού, χρηματικό ποσό από δωρητές που συνεχίζουν την παράδοση των ευεργετών της κοινότητας Ν. Βαρζώκα, Ν. Ιωαννίδη Δημ. Λογιωτατίδη, Άνθιμου Μπανιάκου κ.α. ως και του Ριζαρίου Ιδρύματος.

Σύντομα θα αρχίσει και η επισκευή των κελιών του μοναστηριού Κοίμησης της Θεοτόκου, ύστερα από τη γενναϊόδωρη προσφορά ξυλείας των δασεργατών του συνεταιρισμού.

Και έξω από τον οικισμό πραγματοποιούνται έργα όπως τρεις δασικοί δρόμοι προς Φραγκάδες προς Κοζιάκ — Νεγάδες και προς Σκαμνέλι — Τσεπέλοβο.

Το μεγάλο έργο όμως που θα βοηθήσει αποφασιστικά στην ανάπτυξη της περιοχής είναι η ένωση της 45 επαρχιακής οδού από Μακρίνο προς ελατοχώρι, που καταλήγει στην περιοχή Μετσόβου. Όταν πραγματοποιηθεί θάνα μια από τις μεγαλύτερες, που θα εξυπηρετεί την Α.ν. Ελλάδα.

Η ελπίδα που μας δημιουργήσε το Υπουργείο Γεωργίας με το πρόγραμμα Μεσογειακού ολοκληρωμένου προγράμματος (Μ.Ο.Π.) έβρησε, ύστερα από τη μεταίωση του. Είναι εσφαλμένος προγραμματισμός του Υπουργείου Δημοσίων Έργων όταν δεν διαβέται κάθε χρόνο μερικές δεκάδες εκατομμύρια στο δρόμο, που θα συμβάλει σημαντικά στον εσωτερικό τουρισμό και στη διακίνηση των οχημάτων που τώρα είναι υποχρεωμένα να δανούν 50 — 60 χιλιόμετρα επιπλέον προς ζημίαν της εθνικής οικονομίας από την εξαγωγή συναλλάγματος για καύσιμα, λάστιχα, ανταλλακτικά κ.α.

Ο τουρισμός θάταν ένα πρόσθετο εισόδημα για τους κατοίκους, που θα ενίσχυε το σημερινό κύριο εισόδημά τους από το δάσος.

Τότε υπάρχει ελπίδα οι 15 παραγωγικοί κάτοικοι του Μακρινού, που εργάζονται στο δασικό συνεταιρισμό, να αυξηθούν και ίσως ξαναλειτουργήσει το σχολείο.

Με πολλές πολλές ευχαριστίες

Ευχαριστίες και άλλα

Επιστρέφοντας από την αγαπημένη μας ιδιαίτερη Πατρίδα τη Λαϊστά και το Ηλιοχώρι Ζαγορίου, που περάσαμε τις όμορφες ημέρες του Αυγούστου, αισθανόμαστε μεγάλη χαρά, αλλά και προ παντός υποχρεωμένοι να απευθύνουμε και από τις στήλες της εφημερίδας μας «Το Ζαγόρι μας» τις πιο ειλικρινείς και εγκάρδιες ευχαριστίες, προς τον συμπατριώτη μας από τη Λαϊστά κύριο Ζαχάρη Νικόλαον Αντισυνταγματάρχη εν.α. που τόσο πρόθυμα και πατριωτικά εδώρησε το οικοπέδο του για την ανέγερση

φάρμοζει υποτίθεται το Νόμο. Άλλος στόχος της κοινοτικής αρχής να πάει το νερό της ύδρευσης στα σπίτια και να αποπαιρωθεί το έργο της αποχέτευσης. Μεγάλο έργο και η ολοκληρωτική επισκευή της εννοιακής εκκλησίας Άγιος Νικόλαος για την οποία έχει διατεθεί σοβαρό, για τη δυνατότητα του χωριού, χρηματικό ποσό από δωρητές που συνεχίζουν την παράδοση των ευεργετών της κοινότητας Ν. Βαρζώκα, Ν. Ιωαννίδη Δημ. Λογιωτατίδη, Άνθιμου Μπανιάκου κ.α. ως και του Ριζαρίου Ιδρύματος. Σύντομα θα αρχίσει και η επισκευή των κελιών του μοναστηριού Κοίμησης της Θεοτόκου, ύστερα από τη γενναϊόδωρη προσφορά ξυλείας των δασεργατών του συνεταιρισμού. Και έξω από τον οικισμό πραγματοποιούνται έργα όπως τρεις δασικοί δρόμοι προς Φραγκάδες προς Κοζιάκ — Νεγάδες και προς Σκαμνέλι — Τσεπέλοβο. Το μεγάλο έργο όμως που θα βοηθήσει αποφασιστικά στην ανάπτυξη της περιοχής είναι η ένωση της 45 επαρχιακής οδού από Μακρίνο προς ελατοχώρι, που καταλήγει στην περιοχή Μετσόβου. Όταν πραγματοποιηθεί θάνα μια από τις μεγαλύτερες, που θα εξυπηρετεί την Α.ν. Ελλάδα. Η ελπίδα που μας δημιουργήσε το Υπουργείο Γεωργίας με το πρόγραμμα Μεσογειακού ολοκληρωμένου προγράμματος (Μ.Ο.Π.) έβρησε, ύστερα από τη μεταίωση του. Είναι εσφαλμένος προγραμματισμός του Υπουργείου Δημοσίων Έργων όταν δεν διαβέται κάθε χρόνο μερικές δεκάδες εκατομμύρια στο δρόμο, που θα συμβάλει σημαντικά στον εσωτερικό τουρισμό και στη διακίνηση των οχημάτων που τώρα είναι υποχρεωμένα να δανούν 50 — 60 χιλιόμετρα επιπλέον προς ζημίαν της εθνικής οικονομίας από την εξαγωγή συναλλάγματος για καύσιμα, λάστιχα, ανταλλακτικά κ.α. Ο τουρισμός θάταν ένα πρόσθετο εισόδημα για τους κατοίκους, που θα ενίσχυε το σημερινό κύριο εισόδημά τους από το δάσος. Τότε υπάρχει ελπίδα οι 15 παραγωγικοί κάτοικοι του Μακρινού, που εργάζονται στο δασικό συνεταιρισμό, να αυξηθούν και ίσως ξαναλειτουργήσει το σχολείο.

Με πολλές πολλές ευχαριστίες

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΗΜΑΣ

ΛΑΡΕΙΑ

Επιστρέφοντας από την αγαπημένη μας ιδιαίτερη Πατρίδα τη Λαϊστά και το Ηλιοχώρι Ζαγορίου, που περάσαμε τις όμορφες ημέρες του Αυγούστου, αισθανόμαστε μεγάλη χαρά, αλλά και προ παντός υποχρεωμένοι να απευθύνουμε και από τις στήλες της εφημερίδας μας «Το Ζαγόρι μας» τις πιο ειλικρινείς και εγκάρδιες ευχαριστίες, προς τον συμπατριώτη μας από τη Λαϊστά κύριο Ζαχάρη Νικόλαον Αντισυνταγματάρχη εν.α. που τόσο πρόθυμα και πατριωτικά εδώρησε το οικοπέδο του για την ανέγερση

φάρμοζει υποτίθεται το Νόμο. Άλλος στόχος της κοινοτικής αρχής να πάει το νερό της ύδρευσης στα σπίτια και να αποπαιρωθεί το έργο της αποχέτευσης. Μεγάλο έργο και η ολοκληρωτική επισκευή της εννοιακής εκκλησίας Άγιος Νικόλαος για την οποία έχει διατεθεί σοβαρό, για τη δυνατότητα του χωριού, χρηματικό ποσό από δωρητές που συνεχίζουν την παράδοση των ευεργετών της κοινότητας Ν. Βαρζώκα, Ν. Ιωαννίδη Δημ. Λογιωτατίδη, Άνθιμου Μπανιάκου κ.α. ως και του Ριζαρίου Ιδρύματος. Σύντομα θα αρχίσει και η επισκευή των κελιών του μοναστηριού Κοίμησης της Θεοτόκου, ύστερα από τη γενναϊόδωρη προσφορά ξυλείας των δασεργατών του συνεταιρισμού. Και έξω από τον οικισμό πραγματοποιούνται έργα όπως τρεις δασικοί δρόμοι προς Φραγκάδες προς Κοζιάκ — Νεγάδες και προς Σκαμνέλι — Τσεπέλοβο. Το μεγάλο έργο όμως που θα βοηθήσει αποφασιστικά στην ανάπτυξη της περιοχής είναι η ένωση της 45 επαρχιακής οδού από Μακρίνο προς ελατοχώρι, που καταλήγει στην περιοχή Μετσόβου. Όταν πραγματοποιηθεί θάνα μια από τις μεγαλύτερες, που θα εξυπηρετεί την Α.ν. Ελλάδα. Η ελπίδα που μας δημιουργήσε το Υπουργείο Γεωργίας με το πρόγραμμα Μεσογειακού ολοκληρωμένου προγράμματος (Μ.Ο.Π.) έβρησε, ύστερα από τη μεταίωση του. Είναι εσφαλμένος προγραμματισμός του Υπουργείου Δημοσίων Έργων όταν δεν διαβέται κάθε χρόνο μερικές δεκάδες εκατομμύρια στο δρόμο, που θα συμβάλει σημαντικά στον εσωτερικό τουρισμό και στη διακίνηση των οχημάτων που τώρα είναι υποχρεωμένα να δανούν 50 — 60 χιλιόμετρα επιπλέον προς ζημίαν της εθνικής οικονομίας από την εξαγωγή συναλλάγματος για καύσιμα, λάστιχα, ανταλλακτικά κ.α. Ο τουρισμός θάταν ένα πρόσθετο εισόδημα για τους κατοίκους, που θα ενίσχυε το σημερινό κύριο εισόδημά τους από το δάσος. Τότε υπάρχει ελπίδα οι 15 παραγωγικοί κάτοικοι του Μακρινού, που εργάζονται στο δασικό συνεταιρισμό, να αυξηθούν και ίσως ξαναλειτουργήσει το σχολείο.

Με πολλές πολλές ευχαριστίες

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΗΜΑΣ

ΛΑΡΕΙΑ

Επιστρέφοντας από την αγαπημένη μας ιδιαίτερη Πατρίδα τη Λαϊστά και το Ηλιοχώρι Ζαγορίου, που περάσαμε τις όμορφες ημέρες του Αυγούστου, αισθανόμαστε μεγάλη χαρά, αλλά και προ παντός υποχρεωμένοι να απευθύνουμε και από τις στήλες της εφημερίδας μας «Το Ζαγόρι μας» τις πιο ειλικρινείς και εγκάρδιες ευχαριστίες, προς τον συμπατριώτη μας από τη Λαϊστά κύριο Ζαχάρη Νικόλαον Αντισυνταγματάρχη εν.α. που τόσο πρόθυμα και πατριωτικά εδώρησε το οικοπέδο του για την ανέγερση

φάρμοζει υποτίθεται το Νόμο. Άλλος στόχος της κοινοτικής αρχής να πάει το νερό της ύδρευσης στα σπίτια και να αποπαιρωθεί το έργο της αποχέτευσης. Μεγάλο έργο και η ολοκληρωτική επισκευή της εννοιακής εκκλησίας Άγιος Νικόλαος για την οποία έχει διατεθεί σοβαρό, για τη δυνατότητα του χωριού, χρηματικό ποσό από δωρητές που συνεχίζουν την παράδοση των ευεργετών της κοινότητας Ν. Βαρζώκα, Ν. Ιωαννίδη Δημ. Λογιωτατίδη, Άνθιμου Μπανιάκου κ.α. ως και του Ριζαρίου Ιδρύματος. Σύντομα θα αρχίσει και η επισκευή των κελιών του μοναστηριού Κοίμησης της Θεοτόκου, ύστερα από τη γενναϊόδωρη προσφορά ξυλείας των δασεργατών του συνεταιρισμού. Και έξω από τον οικισμό πραγματοποιούνται έργα όπως τρεις δασικοί δρόμοι προς Φραγκάδες προς Κοζιάκ — Νεγάδες και προς Σκαμνέλι — Τσεπέλοβο. Το μεγάλο έργο όμως που θα βοηθήσει αποφασιστικά στην ανάπτυξη της περιοχής είναι η ένωση της 45 επαρχιακής οδού από Μακρίνο προς ελατοχώρι, που καταλήγει στην περιοχή Μετσόβου. Όταν πραγματοποιηθεί θάνα μια από τις μεγαλύτερες, που θα εξυπηρετεί την Α.ν. Ελλάδα. Η ελπίδα που μας δημιουργήσε το Υπουργείο Γεωργίας με το πρόγραμμα Μεσογειακού ολοκληρωμένου προγράμματος (Μ.Ο.Π.) έβρησε, ύστερα από τη μεταίωση του. Είναι εσφαλμένος προγραμματισμός του Υπουργείου Δημοσίων Έργων όταν δεν διαβέται κάθε χρόνο μερικές δεκάδες εκατομμύρια στο δρόμο, που θα συμβάλει σημαντικά στον εσωτερικό τουρισμό και στη διακίνηση των οχημάτων που τώρα είναι υποχρεωμένα να δανούν 50 — 60 χιλιόμετρα επιπλέον προς ζημίαν της εθνικής οικονομίας από την εξαγωγή συναλλάγματος για καύσιμα, λάστιχα, ανταλλακτικά κ.α. Ο τουρισμός θάταν ένα πρόσθετο εισόδημα για τους κατοίκους, που θα ενίσχυε το σημερινό κύριο εισόδημά τους από το δάσος. Τότε υπάρχει ελπίδα οι 15 παραγωγικοί κάτοικοι του Μακρινού, που εργάζονται στο δασικό συνεταιρισμό, να αυξηθούν και ίσως ξαναλειτουργήσει το σχολείο.

Με πολλές πολλές ευχαριστίες

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΗΜΑΣ

ΛΑΡΕΙΑ

Επιστρέφοντας από την αγαπημένη μας ιδιαίτερη Πατρίδα τη Λαϊστά και το Ηλιοχώρι Ζαγορίου, που περάσαμε τις όμορφες ημέρες του Αυγούστου, αισθανόμαστε μεγάλη χαρά, αλλά και προ παντός υποχρεωμένοι να απευθύνουμε και από τις στήλες της εφημερίδας μας «Το Ζαγόρι μας» τις πιο ειλικρινείς και εγκάρδιες ευχαριστίες, προς τον συμπατριώτη μας από τη Λαϊστά κύριο Ζαχάρη Νικόλαον Αντισυνταγματάρχη εν.α. που τόσο πρόθυμα και πατριωτικά εδώρησε το οικοπέδο του για την ανέγερση

φάρμοζει υποτίθεται το Νόμο. Άλλος στόχος της κοινοτικής αρχής να πάει το νερό της ύδρευσης στα σπίτια και να αποπαιρωθεί το έργο της αποχέτευσης. Μεγάλο έργο και η ολοκληρωτική επισκευή της εννοιακής εκκλησίας Άγιος Νικόλαος για την οποία έχει διατεθεί σοβαρό, για τη δυνατότητα του χωριού, χρηματικό ποσό από δωρητές που συνεχίζουν την παράδοση των ευεργετών της κοινότητας Ν. Βαρζώκα, Ν. Ιωαννίδη Δημ. Λογιωτατίδη, Άνθιμου Μπανιάκου κ.α. ως και του Ριζαρίου Ιδρύματος. Σύντομα θα αρχίσει και η επισκευή των κελιών του μοναστηριού Κοίμησης της Θεοτόκου, ύστερα από τη γενναϊόδωρη προσφορά ξυλείας των δασεργατών του συνεταιρισμού. Και έξω από τον οικισμό πραγματοποιούνται έργα όπως τρεις δασικοί δρόμοι προς Φραγκάδες προς Κοζιάκ — Νεγάδες και προς Σκαμνέλι — Τσεπέλοβο. Το μεγάλο έργο όμως που θα βοηθήσει αποφασιστικά στην ανάπτυξη της περιοχής είναι η ένωση της 45 επαρχιακής οδού από Μακρίνο προς ελατοχώρι, που καταλήγει στην περιοχή Μετσόβου. Όταν πραγματοποιηθεί θάνα μια από τις μεγαλύτερες, που θα εξυπηρετεί την Α.ν. Ελλάδα. Η ελπίδα που μας δημιουργήσε το Υπουργείο Γεωργίας με το πρόγραμμα Μεσογειακού ολοκληρωμένου προγράμματος (Μ.Ο.Π.) έβρησε, ύστερα από τη μεταίωση του. Είναι εσφαλμένος προγραμματισμός του Υπουργείου Δημοσίων Έργων όταν δεν διαβέται κάθε χρόνο μερικές δεκάδες εκατομμύρια στο δρόμο, που θα συμβάλει σημαντικά στον εσωτερικό τουρισμό και στη διακίνηση των οχημάτων που τώρα είναι υποχρεωμένα να δανούν 50 — 60 χιλιόμετρα επιπλέον προς ζημίαν της εθνικής οικονομίας από την εξαγωγή συναλλάγματος για καύσιμα, λάστιχα, ανταλλακτικά κ.α. Ο τουρισμός θάταν ένα πρόσθετο εισόδημα για τους κατοίκους, που θα ενίσχυε το σημερινό κύριο εισόδημά τους από το δάσος. Τότε υπάρχει ελπίδα οι 15 παραγωγικοί κάτοικοι του Μακρινού, που εργάζονται στο δασικό συνεταιρισμό, να αυξηθούν και ίσως ξαναλειτουργήσει το σχολείο.

Με πολλές πολλές ευχαριστίες

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΗΜΑΣ

ΛΑΡΕΙΑ

ΠΡΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ

Κάθε νέος Σουλτάνος μόλις αναλάμβανε τα καθήκοντά του εξέδιδε χάρτι (αυτογράφος, αυτοκρατορική διαταγή) με το οποίο επικύρωνε τα υπάρχοντα προνόμια του Ζαγορίου (ταζίκ).

Επίσης εξέδιδε φερμάνια.

Κάθε νέος διοικητής Ιωαννίνων μόλις αναλάμβανε τα καθήκοντά του ωφείλε να εκδίδει μπουγιουρουντί (κατά χώρας διαταγή) με το οποίο αναγνώριζε τα προϋπάρχοντα χάρτι, φερμάνια, μπουγιουρουντί που αναφέρονταν στα πολιτικά δικαιώματα του Ζαγορίου, ειδοποιώντας Κατή και προκρίτους οθωμανούς.

Το γιατί η Πύλη έδιδε προνόμια στο Ζαγόρι οφείλεται στο γεγονός ότι

ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α. ΜΕΡΤΣΙΟΥ

Η οικονομική βοήθεια των Ζαγορίσιων (ειδικά των ξενιτεμένων) στον Τούρκικο στρατό ήταν σημαντική. Οι Ζαγορίσιοι Γενικοί προεστώτες εφάρμοζαν στο Ζαγόρι τα εκδιδόμενα διατάγματα και πολεμούσαν την μοχθηρία των Τούρκων Διοικητών. Πολλές φορές πήγαιναν στην Πόλη να διαμαρτυρηθούν για τους Τούρκους Διοικητές. Εκεί ενόπιον του Σουλτάνου έκαναν ψάδες και εφιστούσαν την προσοχή του (όσον αφορά την παραβίαση των συνθηκών και συμβάσεων του πιστού Ζαγορίου). Πολλές φορές επιτύγχαναν την έκδοση χάρτι με το οποίο Διοικητές ανυπάκοοι καταδικάζονταν σε θάνατο.

Ο Σουλτάνος Μουράτ ο Β' με την ανάληψη των καθηκόντων του το 1421 αναγνώρισε με χάρτι τις συμβάσεις που προϋπήρχαν, βάσει των οποίων τα χωριά του κεντρικού Ζαγορίου είχαν ελεύθερη δημοτική διοίκηση και αυτονομία (δεν υπάγονταν σε καμία επαρχιακή αρχή). Οι Δημοτικοί άρχοντες εκλέγονταν ελεύθερα και ήταν επιτετραμμένοι των τοπικών υποθέσεων και για την εισπράξη των φόρων πλην της δεκάτης (την οποία λάμβαναν οι οπαχίδες).

Ο Αλή Πασάς υποστήριζε παρά του Σουλτάνου Σελήμ Γ' τα προνόμια του Ζαγορίου και ταυτόχρονα τα εσβεσθόταν.

Τα χάρτι, φερμάνια και μπουγιουρουντί εφωλάσσονταν στην οικία του Αλή Νούτσου και κήκαν στις 25 Αυγούστου 1820.

Τα μετά την πτώση του Αλή Πασά, χάρτι δεν είναι ακριβή. Από παράδοση και από σημειώσεις τρία προνόμια γνωρίζουμε: 1) Την αυστηρή απαγόρευση της εισόδου παντός Οθωμανού στο Ζαγόρι 2) Την μη διεξαγωγή των υποθέσεων των κατοίκων του Ζαγορίου σε Οθωμανικά δικαστήρια και 3) Την ελεύθερη τέλεση των θρησκευτικών τελετών των Ζαγορίσιων, κρούοντας και τις καμπάνες.

Την οριστική κατάργηση των προνομίων έχουμε το 1868. Την εποχή εκείνη το Ζαγόρι περιλάμβανε 47 χω-

ΖΑΓΟΡΙ: ΔΙΑΤΥΠΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑΣ

ριά.

Ο Γενικός Προεστός ανάλογα επέβαλε τους φόρους στα χωριά και εδίκασε βάσει των καθιερωμένων διατυπώσεων. Σε κάθε χωριό υπήρχαν δημοτικοί άρχοντες που εκλέγονταν από τους προκρίτους με πλειοψηφία και είχαν σαν φροντίδα την ασφάλεια, την διατήρηση των Σχολείων, την διάλυση μικροδυσφορών και την διανομή των φόρων.

Κάθε χρόνο ή ανά εξή μήνες λογοδοτούσαν δημόσια. Ούτε στο φόρο επιτηρέονταν η Οθωμανική παρέμβαση.

Οι πρόκριτοι και ο Γενικός προεστός στηρίζονταν πάνω στον κώδικα διαταγών που αφορούσε τα προνόμια και τις διατυπώσεις.

ΠΡΟΝΟΜΙΑ:

1) Απονέμεται στο Ζαγόρι αυτονομία και αυτοδιοίκηση λόγω της εξαιρετικής πίστωσης του (Σαδκάτ) και της προθυμίας του πάντοτε προς την Αυτοκρατορική υπηρεσία (Χισμέτ).

2) Απονέμεται πλήρης θρησκευτική ελευθερία όσον αφορά τις τελετές, την ανέγερση ναών, τις κωδωνοκρουσίες και την ανακαίνιση των ναών.

3) Οφείλουν οι εν Ιωαννίνους Διοικητές, Ιεροδυναστες και Αρχιερείς να σεβονται και να προστατεύουν τα δικαιώματα του Ζαγορίου.

4) Ο Αρχιερέας όταν βρίσκεται σε περιοδεία (Ντέβρι) να μην λαμβάνει τα καθιερωμένα από τα χωριά και τις μονές. Το ίδιο να πράττει και όταν βρίσκεται στα Ιωάννινα. Επίσης κατά τις περιοδείες του δεν έχει αρμοδιότητα να επιλύει τις διαφορές των Χριστιανών χωρίς την συγκατάθεση του Γενικού Προεστώτος.

5) Ο Γενικός Προεστός του Ζαγορίου να εκλέγεται ανά εξήμηνον με την συναίνεση όλων, και να είναι ανά πάσα στιγμή ανακλητός, σε περίπτωση που ο λαός δυσανασχετήσει.

6) Ο Γενικός Προεστός οφείλει να διαμένει στα Ιωάννινα και μαζί με τους προκρίτους οφείλει να εξετάζει κάθε διαφορά και υπόθεση που ανακύπτει. Οφείλει όμως τις υποθέσεις (Μασλάτ) του Ζαγορίου γενικές ή ατομικές να τις επιλύει βάσει των συμβάσεων (Σουρουντά) της Αυτοκρατορίας προς το Ζαγόρι και βάσει των καθιερωμένων διατυπώσεων.

7) Δικαιούνται οι Γενικοί Προεστώτες να αποστέλλει Κλητήρες (παλληκάρια) και διαταγές που φέρουν την υπογραφή του στην περιφέρεια της διοίκησης του και της επιστάσεως του Ζαγορίου.

8) Εκείνος ο οποίος εναντιώνεται στις αποφάσεις του Γενικού Προεστώτος να τιμωρείται.

9) Απαγορεύεται στο Ζαγόρι η μετάβαση κάθε Οθωμανού υπαλλήλου (Μπουμπασί'ρη) πλην των υπαλλήλων (να'ιπην, Μουχζούριν) του Ιεροδυναστού όταν φονεύεται κάποιος για αυτοκτονία.

10) Κάθε απόφαση της Διοικήσεως

του Ιεροδυναστού, του Αρχιερέα και οποιασδήποτε άλλης αρχής που αναφέρεται στο Ζαγόρι πρέπει να γνωστοποιείται στον Γενικό Προεστό, ο οποίος υποχρεούται και αναγκάζεται να εκτελέσει αυτή.

ΔΙΑΤΥΠΩΣΕΙΣ:

1) Κάθε διαθήκη που συντάχθηκε με την παρουσία μαρτύρων ή ιδιοχειρά από το διαθέτη έχει κύρος.

2) Η πολιτογράφηση ξένου στο Ζαγόρι και η πρόσληψη εσωγάμβρου σε κάθε χωριό απαγορεύονταν χωρίς την συναίνεση και την έγγραφη άδεια του Γενικού Προεστώτος και των προκρίτων των κοινοτήτων.

3) Αναλαμβάνει ο εσώγαμβρος όλα τα βάρη της οικίας, στην οποία εισέρχεται και τα τυχόν χρέη της.

4) Η έσω υπανδρεύμενη κόρη κληρονομεί όλη την κινητή και ακίνητη περιουσία του πατέρα της, υποχρεώνεται όμως σε απόδοση για όσα οι γονείς της αφήνουν σε κάθε αδελφή.

5) Οι αδελφοί μετά το θάνατο των γονέων τους, οφείλουν να αναλάβουν την προστασία των αδελφών τους και να τις παντρεύσουν.

6) Όποια γυναίκα χρεώνει ελεύθερα μπορεί να φύγει από το σπίτι του συζύγου της, λαμβάνοντας όχι μόνο την προίκα, η οποία αναφέρεται σε σέβονται και να προστατεύουν τα δικαιώματα του Ζαγορίου.

7) Ο Ιερός Μεχμεμέ δεν δικαιούται να λαμβάνει τέλη απορριψέως (ντεφρεσί).

8) Εκείνος ο οποίος ασκεί ψευδή μήνυση (αί'ρετ — νταβρί) ή αστήρικτη αγωγή και αποδεικνύεται, υποχρεώνεται στην απόδοση του Μπουμπασί'ρι (δικαίωμα κλητευσής) και των λοιπών δικαστικών εξόδων συνεχώνως τιμωρείται προς άσφαλισμό.

9) Εκείνος ο οποίος δεν έχει παδιά δικαιούται να υιοθετήσει συγγενή ή ξένο παδί και να τον ορίσει καθολικό κληρονόμο του.

10) Κάθε κοινότητα οφείλει να δίνει τους φόρους έγκαιρα, υποχρεώνεται να δανείζεται στο όνομα του αποδημούντος ή του μη αποτινόντος, δανείζεται ταυτόχρονα να βγάδι σε δημοπρασία μέσα σε 15 μέρες το σπίτι και όλη την ακίνητη περιουσία εκείνου (του αποδημούντος ή μη αποτινόντος) προς εξόφληση του χρέους.

Δια μόνης της ομολογίας της κοινότητας και του πωλητήριου εγγράφου γίνονται κύριος ο αγοράζων χωρίς την συναίνεση και ομολογία του ιδιοκτήτη.

11) Από την δημοπρασία να δίνονται οι καθυστερούμενοι φόροι, ακόμη μαζί με το σπίτι θεωρείται και η προίκα που εισήλθε σε αυτό αντικείμενο

ΓΕΡΜΑΝΟΙ ΜΕ ΤΑ ΚΑΝΩ ΣΤΟΝ ΑΩΟ

ΒΟΒΟΥΣΑ: Φέτος συμπληρώνονται δέκα χρόνια από τότε που οι Γερμανοί άρχισαν να απολαμβάνουν τα ολόκαθα Ελληνικά ποτάμια με το σπόρ των κανό — καγιάκ.

Φέτος πέρασαν από τον Αώο πέντε γκρούπ με Γερμανούς από διάφορες πόλεις και διαφόρων επαγγελμάτων.

Και μας γράφουν απ' την Κόνιστα ότι επειδή το νερό ήταν πολύ δυσκολύτηκαν σε πολλά σημεία και τούτο γιατί στον Αώο πέφτουν και όλα τα νερά της βορειοδυτικής πλευράς της Πίνδου.

Στο τελευταίο γκρούπ (το έκτο), αρχηγός της ομάδας ήταν ο JOSEF SCHACHNER, ο οποίος είναι ο πρώτος Γερμανός που ήρθε στη Βοβούσα και άνοιξε τις πόρτες γι' αυτό το σπόρ. Χθες μετά από την καταχώρηση των ονομάτων στο βιβλίο το οποίο διατηρώ με όλα τα ονόματα μελών των γκρούπ που περνάνε απ' τη Βοβούσα ο επικεφαλής SCHACHNER, είπε πως το νερό συνεχίζει να είναι πολύ, και για αυτό θα χρειαστεί, αντί δυο μέρες όπως έκαναν όλα τα χρόνια, για τη διαδρομή Βοβούσα Κόνιστα, να την διασχίσουμε σε τρεις μέρες για τι είναι πολύ κουραστικό και επικίνδυνο.

Να σημειώσω ότι ο ανωτέρω Γερμανός έχει δωρίσει στη Βοβούσα ένα ωραίο εικονίσμα από ανοξείδωτο μέταλλο, και το οποίο το τοποθέτησαν μόνοι τους δίπλα απ' την ιστορική γέφυρα μας. Επίσης το περασμένο καλοκαίρι είχε την καλοσύνη να προβάλει στους κατοίκους του χωριού μας, ένα φιλμ μ' όλα τα ποτάμια της Ελλάδας που είναι κατάλληλα για το σπόρ των καγιάκ.

ΧΡΟΝΗΣ ΔΡΟΥΓΙΑΣ

δημοπρασίας (προίκα σε μετρητά και να αποδεικνύεται με προκοσμήματα). Το τυχόν περίσυμα μεταξύ των πιστωτών να διανέμεται. Υποχρεώνεται πάντοτε η κοινότητα να συμπληρώνει τα έλλειμα αν το εκ του πλητριάσματος ποσό δεν αρκούσε προς ολόκληρη κάλυψη του φόρου.

12) Εκείνος ο Ζαγορίσιος που αποσκιρτεί από την Ζαγορίσια επιστάση και ασπάζεται τον Ιερό Μεχμεμέ και τις πολιτικές αρχές να τιμωρείται.

Ο εκάστοτε Διοικητής Ιωαννίνων μόλις αναλάμβανε την διοίκηση και αφού απαριθμούσε τα παραπάνω γραπτά, εξέδιδε διαταγή και σφραγισμένη, αναφερόμενος προς τον Ιεροδυναστή και τους προκρίτους Οθωμανούς, όπως όλα αυτά με ακρίβεια από αυτούς να τηρούνται και από κανένα να μην παραβιάζονται, κάθε δε Ζαγορίσιος να αποφεύγει πάντοτε ψευδή μήνυση ή άδικο αγωγή.

Βιβλιογραφία: Ι. Λαμπρίδη Ηπειρωτικά Μελετήματα Τεύχος α' μέρος Β' Αθήνα 1889 (ανατ 1971) σελ. 5 — 37

Ο εκάστοτε Διοικητής Ιωαννίνων μόλις αναλάμβανε την διοίκηση και αφού απαριθμούσε τα παραπάνω γραπτά, εξέδιδε διαταγή και σφραγισμένη, αναφερόμενος προς τον Ιεροδυναστή και τους προκρίτους Οθωμανούς, όπως όλα αυτά με ακρίβεια από αυτούς να τηρούνται και από κανένα να μην παραβιάζονται, κάθε δε Ζαγορίσιος να αποφεύγει πάντοτε ψευδή μήνυση ή άδικο αγωγή.

Βιβλιογραφία: Ι.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

Ο πολιτιστικός Σύνδεσμος Ζαγοριέσιον στην προσπάθειά του για δι-
ατήρηση του παραδοσιακού περι-
βάλλοντος του Ζαγορίου προκήρυ-
ξε διαγωνισμό εκθέσεων μεταξύ ό-
λων των μαθητών της ΣΤ' τάξε-
ως των Δημοτικών Σχολείων που
λειτουργούν σήμερα στο Ζαγόρι
με θέμα «Πως κατά τη γνώμη
σου μπορεί να προστατευτεί
το Ζαγορίσιο παραδοσιακό περι-
βάλλον του χωριού σου».

Πιστεύοντας πως τα Ζαγοριόπο-
λη αν και ζουν απομονωμένα και
μακριά από τους ποικίλους ερεθι-
σμούς των πόλεων διαθέτουν υψη-
λή κατάκτηση και διατηρούν με
πληρότητα και σαφήνεια τις σκέ-
ψεις και εμπειρίες τους.

Στο παραπάνω διαγωνισμό έλα-
βαν μέρος 13 μαθητές από 8 δη-
μοτικά Σχολεία.

Η επιτροπή αξιολόγησης των
γραπτών αποτελούμενη από τους
Ζαγορίσιους δασκάλους: Βύρων
Βαρόνικα, Νίκο Πασχάλη και
Γιάννη Ρούσκα, ξεχώρισε σαν
πρώτη έκθεση της μαθητείας Αγ-
γέλας Ράπτη του Δημοτικού Σχο-
λείου Βοβούσας που βραβεύεται με
το συμβολικό ποσό των 8.000 δρχ.

Η δεύτερη έκθεση της μαθητείας
Σωτηρίας Σουλιάνη του Δημο-
τικού Σχολείου Τραπεζοπόρου που
βραβεύεται με το συμβολικό ποσό
των 6.000 δρχ. και Τρίτη έκθεση
των μαθητών Σωτήρη Νόνα και
Δημήτρη Τζουμμερκιάνη του Δη-
μοτικού Σχολείου Σκαμνελίου που
μοιράζονται το συμβολικό χρημα-
τικό βραβείο από 4.000 δρχ.

Το Δ.Σ. συγχαίρει εγκάρδια όλα
τα Ζαγοριόπολη που έλαβαν μέ-
ρος και τους εκλεκτούς δασκάλους
τους που συνέβαλαν στην επιτυχία
του παραπάνω διαγωνισμού.

ΤΟ Δ.Σ. του Συνδέσμου
Ζαγοριέσιον.

ΘΕΜΑ:

«Πως κατά τη γνώμη σου
μπορεί να προστατευτεί το
Ζαγορίσιο Παραδοσιακό περι-
βάλλον του χωριού σου».

Το χωριό μου είναι από τα
πιο όμορφα και παραδοσιακά
χωριά του Ζαγορίου. Βρίσκε-
ται καρφιστωμένο στις κατα-
πράσινες βουνοπλαγιές της
Πίνδου. Επάνω του είναι χα-
ραχμένη βαθιά η αρχαία πα-
ράδοση, που ηλεκτρίζει κάθε
διαβάτη και με περιέργεια
γυρίζει το βλέμμα του και το
αφήνει ώρες να πλανιέται στο
παραδοσιακό περιβάλλον. Μέ-
νει ακίνητος στα παλιά πέτρι-
να τείχη, που, καθώς περιζώ-
νουν γύρω - γύρω το χωριό
μοιάζουν σαν κάστρο αληθινό
και δίνουν μια ξεχωριστή ει-
κόνα. Στις παλιές εκκλησιές
με τα πανύψηλα καμπαναριά
τους, που τις ισοκρίνουν τα γέ-
ρικα πλατάνια που βρίσκον-

ται στις πλακόστρωτες αυλές
τους. Στο χωριό μου σώζον-
ται ακόμα λίγα πέτρινα δίπα-
τα σπίτια με τους παραδοσια-
κούς οντάδες καθώς και δυο
παμπόλαιες εκκλησιές.

Τα πέτρινα γκαλντερίμια
με την ξεχωριστή κατασκευή
τους είναι λιγοστά εξαιτίας
της πυρπόλησης του χωριού
από τους Γερμανούς στο Β'
Παγκόσμιο πόλεμο. Αλλά
στα τελευταία χρόνια τα κοι-
νοτικά συμβούλια προσπα-
θούν να χτίσουν όλο και περισ-
σότερα γκαλντερίμια στο
στόλ το παραδοσιακό για να
υπάρχει μια φιγούρα στο χω-
ριό. Καλό να συνεχίσουν το
έργο αυτό.

Η θολωτή παλιά γέφυρα με
τα ξύλινα κάγκελα και τη με-
γάλη ιστορική σημασία ενό-
νει τους δυο μαχαλάδες του
χωριού και καθώς καθρεφτί-
ζεται στα γάργαρα νερά του
Αώου Ποταμού μοιάζει σαν
τρούλος.

Ο Αώος ποταμός πριν λίγα
χρόνια ήταν καθαρός και α-
μόλυντος. Ενώ τώρα τα νερά
είναι θολά και μολυσμένα α-
πό τα σκουπίδια κι από τα έρ-
γα της Δ.Ε.Η. στο Μέτσοβο.

Για την προστασία του Αώου,
η καλύτερη λύση για μένα εί-
ναι να ιδρύσουν οι χωριανοί
ένα σύλλογο που θα έχει σαν
σκοπό τη μεγαλύτερη τουρι-
στική αξιοποίηση του ποτα-
μού, την αποφυγή της ρύπαν-
σης του Αώου, και το ρέξιμο
στο ποτάμι μικρών ψαριών,
ώστε αργότερα να υπάρχουν
ψάρια για να ψαρεύουν. Και
εδώ δεν πρέπει να ξεχνάμε ό-
τι ο Αώος ποταμός είναι ένας
από τους καλύτερους στην Ευ-
ρώπη όπου μπορεί να αναπτυ-
χθεί το σπόρ των κανό - κα-
γιάκ, και πολλοί ξένοι έρχον-
ται εδώ στο χωριό μας γι' αυ-
τό το σπόρ.

Για τη Βοδοισιώτικη πολι-
τιστική κληρονομιά, ο σύλλο-
γος που υπάρχει να διοργα-
νώνει περισσότερες εκδηλώ-
σεις, να καταγράφει τα τρα-
γούδια μας, τα παραμύθια
μας, τα έθιμά μας και να φρο-
ντίζει ώστε το πανηγύρι
της Αγίας Παρασκευής να μη
χάσει το παραδοσιακό του
χρώμα. Τέλος το χορευτικό
συγκρότημα να διατηρήσει
και να συνεχίσει τους παραδο-
σιακούς μας χορούς.

Κι αν οργανωθούν όλα αυ-
τά, το χωριό μας θα μείνει ό-
μορφο και παραδοσιακό το
μάτι του κάθε επισκέπτη. Και
τόρα θέβαινα κανένας δεν μπο-
ρεί να αμφισβητήσει για τις ο-
μορφίες του χωριού μου. Μια
επισκεψη θα σας πείσει. Σας
περιμένουμε.

ΑΓΓΕΛΑ ΡΑΠΤΗ
ΒΟΒΟΥΣΑ

ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΣΤΗ ΒΟΒΟΥΣΑ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

(Του φιλάθλου ανταποκριτή μας
ΧΡΟΝΗ ΔΡΟΥΓΙΑ)

Το χωριό μας, όπως είναι γνωστόν
ένα από τα ποιά απομακρυσμένα, 70
χιλ. από την πρωτεύουσα του Νομού
μας, βρίσκεται στα σύνορα Ηπείρου -
Μακεδονίας.

Παρά τις δυσκολίες που αντιμετω-
πίζει ο επισκέπτης, επειδή τα τελευ-
ταία 20 χιλ. είναι ακόμη χωματόδρο-
μος καθημερινά δεκάδες αυτοκίνητα
μας επισκέπτονται.

Τα τελευταία δέκα χρόνια πολλά
γκρούπ ορειβατών, διαφόρων συλλό-
γων του εσωτερικού περνούν από ε-
δώ και πολλές φορές προτιμούν να
διανυκτερεύσουν στον ξενώνα Περδι-
κη.

Δεύτερη κατηγορία ορειβατών εί-
ναι ξένοι: Άγγλοι, ελβετοί, Ολανδοί
Ιταλοί κ.λ.π. που ανεβαίνουν στην κο-
ρή της Πίνδου ΑΥΓΟ (2177) συνε-
χίζουν Βασιλίτσα (2249), Σμόλικα
(2560) και κατηφορίζουν για το Τε-
πέλοβο Βίκο ή Κόνιτσα.

ΑΘΛΗΤΙΚΑ

Η ποδοσφαιρική ομάδα της Άρτας
η Αναγέννηση έκανε φέτος την προ-
ετοιμασία της εδώ στο καταπράσινο
στάδιο.

Είναι δεύτερη φορά που προτιμή-
σαν τη Βοβούσα.

Όλες τις μέρες γινόταν οι προετοι-
μασίες ασκήσεις υπό την επίβλεψη του
εξαιρέτου προπονητού τους Αποσ. Τέ-
γου.

Σημειώνω ότι γεννήθηκε εδώ και τα-
ξίδεψε στη Ρουμανία απ' όπου γύρισε
μετά από 40 χρόνια με όλες τις τεχνι-
κές γνώσεις του ποδοσφαίρου.

Ήταν στενός συνεργάτης του ανά-
την Ευρώπη γνωστού Ρουμάνου προ-
πονητή ΚΟΒΑΤΣ, που σήμερα προσφέ-
ρει την τέχνη του στη Γαλλία.

Τόσον ο αρχηγός της ομάδας όπως
και όλοι οι παίκτες άφησαν άριστες
εντυπώσεις στο χωριό για την καλή
συμπεριφορά των. Γενικά ήταν καλά
παιδιά και δούλεψαν με ζήλο για την
επιτυχία της αποστολής των.

Έξω από το χωριό οι βουνοπλαγιές
κατάφυτες από πεύκο και οξυά σιγο-
τραγουδούσαν με το φύσημα του α-
έρα στους παίκτες, τα δώρα του κα-
θάρσιου οξυγόνου.

Πρέπει να γνωρίσουν αυτοί που δι-
οκούν αθλητικά σωματεία ότι όσοι
προπονούνται εδώ ψηλά έχουν τριπλό
όφελος: δυναμώνουν το σώμα, τους
πνεύμονες και την ψυχή.

Όλα τα παραπάνω αγαθά τα πή-
ραν μαζί τους οι Αρτινοί. Το κατά-
στημα Περδική με την φιλοξενία και
περιποίηση του προσωπικού τους ικα-
νοποιεί όπως μας δήλωσε ο αρχι-
γός τους κατά την αναχώρηση.

Είμαι σίγουρος ότι αυτή την προε-
τοιμασία εδώ στην αετοφωλιά της
Πίνδου θα τους δώσει δύναμεις να
ανέβουν σε ανώτερη κατηγορία εδώ
προπονηθεί και ο ΠΑΣ ΓΙΑΝΝΙΝΑ
όταν μπει στην Α' κατηγορία. Προ-
βλεπώ ότι σύντομα η Κοινότης μας θα

ΤΟ ΑΝΤΑΜΩΜΑ ΣΤΟ ΛΑΙΚΟ

Όπως κάθε χρόνο το καλοκαίρι και
ειδικότερα το 15 Αυγούστου έγινε κα-
φέτος από τον Εκπολιτιστικό Σύλλο-
γο ΗΛΙΟΧΩΡΙΟΥ «Το Ντομπρίνο»
το καθιερωμένο αντάμωμα στη θέση
«Λάικω».

Όλες οι οικογένειες συμμετείχαν και
έζησαν στιγμές χαράς κειφού και γλε-
τιού.

Με την φροντίδα του Συλλόγου ο-
νητοποιήθηκαν όλοι και προ πάν-
τι νέοι για να ψηθούν τα αρνιά κα-
τα κοκορέτσια, οι γυναίκες που έφα-
σαν τις ωραίες ζαγοριές πίτες. Ή-
σαν από το πρωί όλοι ανταμώμα-
σι αυτή την τοποθεσία κοντά στα γα-
νια και το μεσημέρι πλούσιο τραπέ-
ζι στρώθηκε από ψητά - πίτες - τυρί-
σαλάτες και μπύρες κρασιά με όλες τις
συντροφικές και τις οικογενειακές με-
γάλες βέβαια του Συλλόγου. Ομάδες ο-
μάδες ανέβηκαν ψηλότερα από μεριά
για ορειβασία και μάζεψαν βουνού
τάσι.

Αισθητή όμως ο' όλους μας ήταν
η απουσία του ανθρώπου που ήτοι
Ζαγόρι. Υπεύθυνος για τη διοργάνω-
ση του σεμιναρίου ήταν ο κ. Γούσιος
Δημήτριος, κοινωνιολόγος διδάκτορας
της Ανθρωπογεωγραφίας και χωροτα-
ξας στο Ίδρυμα Μεσογειακών Ερευνών
και μέλος της Επιτροπής ΙΟΝ
της UNESCO για το Λαϊκό Πολιτι-
σμό. Η γαλλική οργανωτική επιτροπή
αποτελούνταν από τις: 1) MARTINE
BETZU, 2) ISABELLE FUNEL και 3)
MARTINE BILLIEZ. Συνεργάστηκαν
για την επιτυχία του σεμιναρίου οι:
Λιάβας Λάμπρος, Εθνομουσικολόγος,
Λουτζάκη Ρένα, Εθνολόγος, Ράφτης
Άλκης Κοινωνιολόγος καθηγητής, του
Πανεπιστημίου Πατρών, Πραντζίδης
Γιάννης, καθηγητής ΤΕΕΦΑ Πανεπι-
στημίου Θεσ/νίκης, Ζήκος Γιάννης,
καθηγητής ΤΕΕΦΑ Παν/μίου Αθηνών
και Παδός Απόστολος, καθηγητής
Φυσικής Αγωγής. Απ' αυτούς που πα-
ρακολούθησαν τις εργασίες του σεμι-
ναρίου το 60 ο' ήταν εκπαιδευτικοί
και οι υπόλοιποι υπεύθυνοι Πολιτιστι-
κών Κέντρων των Ελληνικών Παροι-
κιών, μέλη της Διεθνούς Εταιρείας Ελ-
ληνικής Λαογραφίας της Καλλιφόρνιας
των Η.Π.Α. και καθηγητές και φοιτη-
τές από το Πανεπιστήμιο του Έσσε-
ν της Δυτ. Γερμανίας.

Το κεντρικό θέμα του σεμιναρίου
ήταν: «Μέσα επικοινωνίας και Μύη-
σης στον Ελληνικό Πολιτισμό».

Τα μαθήματα που διδάχτηκαν σε
θεωρητική και πρακτική βάση ήταν:
Ελληνική Γλώσσα, Ελληνική Μουσική,
Ελληνικοί χοροί, Δημοτικό Τραγούδι
και Ελληνική Λαϊκή Τέχνη. Με την
ένταξη του σεμιναρίου έγιναν εσηγή-
σεις σχετικές με τα μαθήματα που θα
διδάσκονταν από τον κ. Γούσιο και
τους συνεργάτες του. Κάθε βράδυ
στο εδωλλικό περιβάλλον του Σελιού
τα μέλη του σεμιναρίου μάθαιναν ελ-
ληνικούς χορούς και διασκεδάζαν με
τη συνοδεία της ορχήστρας «ΜΟΥΣΙ-
ΕΛΛΑΔΑ» που έπαιζε δημοτικά τρα-
γούδα από διάφορες περιοχές της Ελ-
λάδας.

Με ευχαρίστους
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΦΕΤΣΟΣ

Αποκτίσει αθλητικό στάδιο με όλες
τις ανέσεις οπότε η Βοβούσα θα γί-
νει αθλητικό θερινό κέντρο και πο-
λλές ομάδες θα το προτιμήσουν ώστε
να μην σπαταλάμε συνάλλαγμα στο ε-
ξωτερικό.

Βοβούσα 14)8)86
Φιλάθλος

ΧΡΟΝΗΣ ΔΡΟΥΓΙΑ

Εκπαιδευτικό Σεμινάριο

Πραγματοποιήθηκε στο Τσεπέλοβο
από 15 μέχρι 31 Ιουλίου εκπαιδευτικό
σεμινάριο στο οποίο έλαβαν μέρος
80 ομογενείς και ξένοι από τη Γαλλία,
τη Δυτική Γερμανία, την Ισπανία και
της Η.Π.Α. καθώς και 25 Έλληνες σαν
επισκέπτες. Η διοργάνωση έγινε από
έζησαν στιγμές χαράς κειφού και γλε-
τιού.

Με την φροντίδα του Συλλόγου ο-
νητοποιήθηκαν όλοι και προ πάν-
τι νέοι για να ψηθούν τα αρνιά κα-
τα κοκορέτσια, οι γυναίκες που έφα-
σαν τις ωραίες ζαγοριές πίτες. Ή-
σαν από το πρωί όλοι ανταμώμα-
σι αυτή την τοποθεσία κοντά στα γα-
νια και το μεσημέρι πλούσιο τραπέ-
ζι στρώθηκε από ψητά - πίτες - τυρί-
σαλάτες και μπύρες κρασιά με όλες τις
συντροφικές και τις οικογενειακές με-
γάλες βέβαια του Συλλόγου. Ομάδες ο-
μάδες ανέβηκαν ψηλότερα από μεριά
για ορειβασία και μάζεψαν βουνού
τάσι.

Αισθητή όμως ο' όλους μας ήταν
η απουσία του ανθρώπου που ήτοι
Ζαγόρι. Υπεύθυνος για τη διοργάνω-
ση του σεμιναρίου ήταν ο κ. Γούσιος
Δημήτριος, κοινωνιολόγος διδάκτορας
της Ανθρωπογεωγραφίας και χωροτα-
ξας στο Ίδρυμα Μεσογειακών Ερευνών
και μέλος της Επιτροπής ΙΟΝ
της UNESCO για το Λαϊκό Πολιτι-
σμό. Η γαλλική οργανωτική επιτροπή
αποτελούνταν από τις: 1) MARTINE
BETZU, 2) ISABELLE FUNEL και 3)
MARTINE BILLIEZ. Συνεργάστηκαν
για την επιτυχία του σεμιναρίου οι:
Λιάβας Λάμπρος, Εθνομουσικολόγος,
Λουτζάκη Ρένα, Εθνολόγος, Ράφτης
Άλκης Κοινωνιολόγος καθηγητής, του
Πανεπιστημίου Πατρών, Πραντζίδης
Γιάννης, καθηγητής ΤΕΕΦΑ Πανεπι-
στημίου Θεσ/νίκης, Ζήκος Γιάννης,
καθηγητής ΤΕΕΦΑ Παν/μίου Αθηνών
και Παδός Απόστολος, καθηγητής
Φυσικής Αγωγής. Απ' αυτούς που πα-
ρακολούθησαν τις εργασίες του σεμι-
ναρίου το 60 ο' ήταν εκπαιδευτικοί
και οι υπόλοιποι υπεύθυνοι Πολιτιστι-
κών Κέντρων των Ελληνικών Παροι-
κιών, μέλη της Διεθνούς Εταιρείας Ελ-
ληνικής Λαογραφίας της Καλλιφόρνιας
των Η.Π.Α. και καθηγητές και φοιτη-
τές από το Πανεπιστήμιο του Έσσε-
ν της Δυτ. Γερμανίας.

Το κεντρικό θέμα του σεμιναρίου
ήταν: «Μέσα επικοινωνίας και Μύη-
σης στον Ελληνικό Πολιτισμό».

Τα μαθήματα που διδάχτηκαν σε
θεωρητική και πρακτική βάση ήταν:
Ελληνική Γλώσσα, Ελληνική Μουσική,
Ελληνικοί χοροί, Δημοτικό Τραγούδι
και Ελληνική Λαϊκή Τέχνη. Με την
ένταξη του σεμιναρίου έγιναν εσηγή-
σεις σχετικές με τα μαθήματα που θα
διδάσκονταν από τον κ. Γούσιο και
τους συνεργάτες του. Κάθε βράδυ
στο εδωλλικό περιβάλλον του Σελιού
τα μέλη του σεμιναρίου μάθαιναν ελ-
ληνικούς χορούς και διασκεδάζαν με
τη συνοδεία της ορχήστρας «ΜΟΥΣΙ-
ΕΛΛΑΔΑ» που έπαιζε δημοτικά τρα-
γούδα από διάφορες περιοχές της Ελ-
λάδας.

Με ευχαρίστους
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΦΕΤΣΟΣ

Αποκτίσει αθλητικό στάδιο με όλες
τις ανέσεις οπότε η Βοβούσα θα γί-
νει αθλητικό θερινό κέντρο και πο-
λλές ομάδες θα το προτιμήσουν ώστε
να μην σπαταλάμε συνάλλαγμα στο ε-
ξωτερικό.

Βοβούσα 14)8)86
Φιλάθλος

ΧΡΟΝΗΣ ΔΡΟΥΓΙΑ

Στην αποχαιρετιστήρια βραδιά στις
30 Ιουλίου στα πρόσωπα όλων ήταν
ζωγραφισμένη η ικανοποίηση και ο εν-
θουσιασμός για όσα έζησαν και έμα-
θαν στο δεκαπενήμερο σεμινάριο.

Η άνεση με την οποία χόρευαν τους
ελληνικούς χορούς και η αγάπη που
είδειχναν προς τους κατοίκους του
χωριού είναι τα αλάνθαστα κριτήρια
για την επιτυχία του σεμιναρίου που
έδωσε στους φιλοξενούμενους την ευ-
καιρία να επικοινωνήσουν με το περι-
βάλλον και να ζήσουν ένα διαφορετι-
κό τρόπο ζωής. Μετά το τέλος του
σεμιναρίου ζήτησα και παραθέτω τις
απόψεις του υπεύθυνου για το σεμι-
νάριο και δυο Γαλλίδων.

Ο κ. Γούσιος συνοψίζοντας τις εν-
τυπώσεις του λέει: «Η επιτυχία του
σεμιναρίου ξεπέρασε κάθε προσδοκία
τόσο για τον αριθμό αυτών που συμ-
μετείχαν όσο και για την επιμέλεια και
το ενδιαφέρον που έδειξαν. Η προσπά-
θεια των υπευθύνων και των εργαζο-
μένων της Εστίας ήταν συγκινητική
για να εξυπηρετηθούν όσο γινόταν
καλύτερα τους φιλοξενούμενους. Αυ-
τό που με χαροποίησε ιδιαίτερα ήταν
ότι οι κάτοικοι του χωριού μας δέ-
χτηκαν με μεγάλη χαρά, μας αγάπη-
σαν και βοήθησαν σαν να γίνει πρά-
ξη η επικοινωνία των μελών του σε-
μιναρίου με το περιβάλλον και τους
ίδιους. Η Ήπειρος, το Ζαγόρι και το
Τσεπέλοβο με συγκινούν ιδιαίτερα και
θέλω κι εγώ να βοηθήσω στο ξανα-
γέννημα αυτού του τόπου και στη
διάδοση και προώθηση του ελληνικού
πολιτισμού για να διατηρήσει ο τό-
πος αυτός την πολιτιστική του ταυτό-
τητα».

Οι Γαλλίδες ALINE CHEVALIER και
MICHELE MONTIGAUD είπαν: «Ε-
χουμε πολύ καλές εντυπώσεις. Το το-
πίο είναι θαυμάσιο. Το σεμινάριο ή-
ταν πολύ ωφέλιμο, γιατί είχαμε την
ευκαιρία να γνωρίσουμε πολλούς φί-
λους, τους κατοίκους του Τσεπέλο-
βου και γενικά Έλληνες νέους και με-
γάλης ηλικίας. Είδαμε τους τοπικούς
χορούς από τους Ηπειρώτες και τώρα
αισθανόμαστε ότι μπορούμε να χο-
ρεύουμε καλύτερα. Τα πανηγύρια στο
Καπέσοβο και το Σκαμνέλι μας βοή-
θησαν να αποκτήσουμε άνεση στο χο-
ρό. Μάθαμε πως κεντάνε οι Ζαγορί-
σιες. Όλες οι δραστηριότητες μας βο-
ήθησαν στην εκμάθηση της ελληνικής
γλώσσας. Οι καθηγητές ήταν πολύ
φιλικόι μαζί μας. Οι χορογράφοι ήταν
οι καλύτεροι απ' όσους γνωρίζουμε
και οι μουσικοί ήταν πολύ συμπαθητι-
κοί».

Στη Γαλλία χορεύαμε ελληνικά τρα-
γούδια αλλά όχι με δάσκαλο και κέφι
όπως εδώ αυτές τις μέρες».

Συμπερασματικά θέλω να τονίσω ό-
τι τέτοιες εκδηλώσεις αποτελούν ερε-
θιστά και κεντρίσματα για όλους
μας για να ενδιαφερόμαστε με ζήλο για
τη διάδοση και διάδοση της λαϊκής
μας παράδοσης. Ακόμα πιστεύω ότι
οι φιλοξενούμενοι μας θα γίνουν οι
πρεσβευτές του ελληνικού πολιτισμού
στα πέρατα της οικουμένης, όπου θα

Τιμή στη Μνήμη

Αναδημοσιεύουμε από την «Μα-
κεδονία Θεσσαλονίκης (φύλλα 21)
6 και 29) 6».

Η Αναγνώστης μας κ. Χρυσάνθη
Ζιτσαία, λογοτέχνης, Κεραμιάς 3,
συννοικισμός Σαράντα Εκκλησιών,
Θεσσαλονίκη, μας γράφει: «Στο
μηνιαίο περιοδικό «το Ζαγόρι μας»
ιδιοκτησία ιστορικής λαογραφικής
εταιρείας Ζαγορίου Τ.99 Ιούνιο:
1986 που εκδίδεται στα Γιάννενα
με διευθυντή Κ. Κυριαζή Λόρδου
Βύρωνος 21 και συντάσσεται από
Ζαγορίσιους λογοτέχνες, διαβάζω
το εξής πολύ συγκινητικό και πολύ
ενδιαφέρον. Αντιγράφω αυτούσιο
το δημοσίευμα. «Συγκινητικό κειμή-
λιο: Ένα από τα συγκινητικά κει-
μήλια που φυλάσσεται με ευλάβεια
στην εκκλησία του Αγ. Αθανασίου
Κάτω Πεδινών, είναι μια αμιατο-
βαμμένη ελληνική σημαία. Η ση-
μαία αυτή σκέπασε τον πρώτο πε-
σόντα στην Γκραμπίλα, τον ανθυ-
πολοχαγό Νικ. Πανατζόπουλο από
τη Θεσσαλονίκη που ξεινήχισε μέ-
σα στην εκκλησία του Αγ. Αθανα-
σίου. Τον σκέπασαν με τη σημαία
της εκκλησίας, ως πεσόντα υπέρ
πίστεως και πατρίδος. Τη σημαία
περιέσωσε μια Σουδενιώτισσα» (τα
Πεδινά λέγονται Σουδενά) η Ελέ-
νη Κώστη - γνωστή σαν Κωτσιά-
νου- που την έβρισκε στο σεντόνι
της για πολλά χρόνια, χωρίς να το
ξέρει κανένας. Ήρασαν όλα εκεί-
να χρόνια της κατοχής, και τόσα
άλλα, κι η Κωτσιάνου όταν θα πέ-
θανε την παρέδωσε στην εκκλησία
περισώζοντας έτσι ένα ευλαβές ε-
θνικό προσκύνημα. Η σημαία
τις στεγνές κηλίδες του Έλληνα
αξιωματικού του 1940 φυλάσσεται
μαζί με τα ιερά σκήνη της εκκλη-
σίας. Έτσι με το λόγο λότο κι α-
δρό ηπειρωτικό - δωρικό πές - έρχε-
ται τώρα στο φως, το πραγματικό
αυτό γεγονός - ένα από τα τόσα του
έθνους το 40 με τα αληθινά ονό-
ματα των προσώπων, των τόπων,
του χρόνου. Ένα μυστικό κειμή-
λιο στο «σεντόνι» μιας Ηπειρώτι-
σας για 45 χρόνια. Ασφαλώς η Ζα-
γορίσια ηλικιωμένη, θα είναι μια
από κείνες τις ηρώιδες που ανέβα-
ζαν τα πυρρομαχικά στους πολέμ-
στές μας, ψηλά στα κακοτράχαλα
βουνά, οι γνωστές με το θρυλικό ό-
νομα «Γυναίκες της Πίνδου». Έ-
πειτα σαν μάνα φύλαγε τ' ακριβό
δημητράκι, κι όταν ήρθε το τέλος
της, το παρέδωσε στην εκκλησία
του χωριού της, όπου και μείνει με
τα ιερά του ναού. Θάψατε αγαπη-
τέ κ. Βόρεια να δημοσιευθεί στη
στήλη σας, μια κι ο ήρωας ανθυπο-
λοχαγός, ήταν από τη Θεσσαλονί-
κη μας. Θα συγκινηθεί, κι είναι
βέβαιο πως κάποιο σωματείο της
πόλης μας, θα οργανώσει μια ε-
κδρομή - προσκύνημα - στα Κάτω
Πεδινά του Ζαγορίου παίρνοντας
μαζί και μια ρίξα δάφνης μακεδο-
νικής, να τη φυτεύουν για ανάμνη-
ση στο χώμα εκεί, που σκέπασε το
παλικαίο, τέκνο της Θεσσαλονί-
κης: «Πρώτον πεσόντα στη Γρα-
μπίλα υπέρ πίστεως και πατρίδος
καθώς γράφουν».

Ο ΒΟΡΕΙΟΣ

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Στην επιστολή της κ. Χρυσάνθης
Ζιτσαίας που δημοσιεύτηκε από τη
στήλη αυτή στην έκδοση της 21 Ι-
ουνίου του 1986, η αναγνώστης
μας κ. Ζωή Βλαχογιάννη - Χατζο-
πούλου, μας γράφει: «Αναγνώστης
κι εγώ της στήλης σας και για την
αποκατάσταση της αλήθειας σας
γράφω: Στην εφημερίδα του Σαβ-
βάτου 21 Ιουνίου 1986 σε επιστο-
λή που δημοσιεύτηκε στην στήλη
σας με τίτλο «Τιμή στην μνήμη»
γράφετε για τον πρώτο αξιωματι-
κό Θεσσαλονίκης που σκοτώθηκε
μαχόμενος στην Γκραμπίλα στις 7
Νοεμβρίου 1940 και είναι θαμμέ-
νος στα Πεδινά του Ζαγορίου. Το
ονόμα του δεν ήταν Πανατζόπου-
λος Νικόλαος αλλά Νικόλαος Χα-
τζόπουλος του Κωνσταντίνου. Ή-
ταν αδελφός μου ο εικοσάχρονος
ανθυπολοχαγός γεννηθείς την 20η
Μαρτίου του 1920, που αν δεν εί-
χε τελειώσει την σχολή Ευελπίδων
δεν θαταγ στρατευόμενος το '40.
Στα Πεδινά του Ζαγορίου έχω πά-
ει τρεις φορές μέχρι τώρα για προ-
σκύνημα, το 1980 μάλιστα στην ε-
πέτειο των 40 χρόνων του πολέμου
προσκεκλημένη από τον σύλλογο
των συμπατριωτών του, που απειρί-
τησαν μαζί από τη σχολή πήγαμε
εκδρομή για προσκύνημα στα μέρη
που πολέμησαν».

Ο ΒΟΡΕΙΟΣ

ΕΥΧΕΣ

Στους αγαπημένους μας: Χρήστο
Τάκη Τζούφη και Αναστασία Ευχ. Πα-
δημάτα που παντρεύτηκαν ευχόμα-
στε να ζήσουν ευτυχισμένοι αγαπη-
μένοι προκομμένοι. Με πολλή αγάπη:
Στέφανος και Θέκλα Τζούφη, Βαγγέ-
λης και Μιρόπη, Μακάριος και Νύρα
Τζούφη.

Τσεπέλοβο Αύγουστος 1986
ΓΙΑΝΝΗΣ Δ. ΤΣΟΥΜΑΝΗΣ
Καθηγητής

Το ΖΑΓΟΡΙ μας

Βυζαντινή Αιτωλοακαρνανία

Αθανασίου Δ. Παλιούρα καθηγητή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Συμβολή στη Βυζαντινή και μεταβυζαντινή Μνημειακή τέχνη.

Εκδόσεις 1985

Δημοσιεύουμε απόσπασμα κριτικής του κ. Κων. Βαρζώκα για το βιβλίο του καθηγητή κ. Αθ. Παλιούρα με την ευχή και παράκληση ο εξαιρετικός επισημωτής και φίλος κ. Α. Παλιούρας γρήγορα να ασχοληθεί και με τις βυζαντινές εκκλησίες του Ζαγοριού μας.

Πολύ τυχερή στάθηκε η περιοχή της Αιτωλοακαρνανίας, που βρέθηκε ένας βυζαντινολόγος στο ύψος του κ. Αθανασίου Παλιούρα, ο οποίος απορρόσισε να εγριψεί, να μελετήσει, να κοιτάσει πολύ, και να παρουσιάσει στο Ελληνικό αναγνωστικό κοινό, το σπουδαίο βιβλίο του, την «ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑ».

Το παραπάνω βιβλίο του κ. Παλιούρα, ένας θαυμάσιος τόμος, τετρακοσίων περίπου σελίδων, με επιμελημένη εκτύπωση, με θαυμάσιες έγχρωμες εικόνες, με προσεγμένη παρουσίαση όλων των περιπτώσεων, αποτελεί ένα πλήρες — ιστοριοδοκησεντικό και αρχαιολογικό ντοκουμέντο για την περιοχή της Αιτωλοακαρνανίας —.

Το βιβλίο είναι στο σύνολό του μια πλήρης περιγραφική παρουσίαση όλων των μνημειακών χώρων της Βυζαντινής και μεταβυζαντινής εποχής της Δυτικής Στερεάς Ελλάδας για την οποία μέχρι σήμερα πολύ λίγα ήταν γνωστά.

Η όλη προσπάθεια του συγγραφέα στοιχειοθετείται σε δυο κύρια μέρη.

Στο Α' μέρος έχουμε τρία κεφάλαια. Το πρώτο αναφέρεται στα Παλαιохριστιανικά μνημεία. Το δεύτερο στα μορφολογικά γνωρίσματα των μνημείων της Βυζαντινής εποχής: Αρχιτεκτονική, ζωγραφική και το τρίτο κεφάλαιο στην Τέχνη την εποχή της Τουρκοκρατίας.

Στο Β' μέρος ακολουθεί περιγραφικός κατάλογος των μνημείων.

Το βιβλίο αυτό έχει τόσο ενδιαφέρον που ο αναγνώστης δεν κοιτάζει σε καμία περίπτωση και δεν μπορεί να το εγκαταλείψει εύκολα.

Στη συνέχεια θα δώσω μερικά στοιχεία από την όλη προσπάθεια του συγγραφέα γιατί η ψυχή μου έχει γοητευτεί τόσο πολύ, που θέλω να παρασύρω και τους άλλους στην αναγνωστική γοητεία του βιβλίου.

Η Αιτωλοακαρνανία κατά την γνώμη μου, είναι μια λειτουργική τέχνη της Χριστιανικής Εκκλησίας που υποστηρίζεται με τον χρωματισμό τον Θείο Λόγο. Το περιεχόμενο της προσφέρει αυθεντική εξεικονήση θεμάτων Πίστεως και Λα-

τρείας που επηρεάζουν άμεσα τους Χριστιανούς, αγράμματους και σοφούς. Προσφέρουν πνευματική με ταρσίσωση και ανυψώνουν τα λυτρωτικά μηνύματα. Ενισχύουν την θερησκευτικότητα και χαλάρωνουν την χριστιανική πίστη. Οι Αιτωλοακαρνανίτες Αιγιογράφοι ήταν άνθρωποι με βαθειά πίστη και με μεγάλη αγάπη στην εργασία τους. Οι ονομαστοί Καπεσοβίτες Αιγιογράφοι 1720 — 1830 κατά την παράδοση πριν αρχίσουν την Εικονογράφηση της Εκκλησίας του χωριού μας: Το Καπέσοβο, νήσπεσαν επί 40 μέρες, φρόρεσαν το ράσσο και τον καλογερικό σκούφο, της δουλειάς και άρχισαν την Εικονογράφηση. . .

Η μεγάλη τους πίστη τους ενέπνεε.

Ο κ. Παλιούρας, τον οποίο εγνώρισα σε πολλές ξεναγήσεις, σαν μέλος της της Περιοχ. Δέσσης Τμήμα. Ιωαννίνων που είχε την καλωσύνη να μας διδάξει, είναι ακούραστος μελετητής και θαυμάσιος γνώστης της Βυζαντινής ζωγραφικής. Στο βιβλίο σταχυολογεί παρουσιάζει και περιγράφει πλήθος Βυζαντινών Εικόνων από τα διάφορα Βυζαντινά ή μεταβυζαντινά μνημεία που αναφέρει. Πολλές από τις εικόνες αυτές είναι μεγάλης τέχνης και δείχνουν πως οι Αιγιογράφοι της περιοχής δεν ήταν απλοί αντιγραφείς, αλλά εμπνευσμένοι καλλιτέχνες οι οποίοι κατορθώσαν να απομοιβάσουν την Βυζαντινή προηγμένη τεχνολογία, η οποία έχει βεβαιωμένους κανόνες, αλλά συγχρόνως να δημιουργεί πάνω, στην ωρισμένη βάση, θαυμάσιες Αιγιογραφίες μεγάλης αξίας.

Στη συνέχεια ο αναγνώστης ξεναγείται άνετα, γοητεύεται από την παράξενη ομορφιά των απαρών μύλων Βυζαντινών μνημείων και παρακολουθεί με πόνο και συγκίνηση, πολλές φορές, την εξέλιξη της Χριστιανοσύνης, στα δύσκολα χρόνια του Μεσαίωνα, της Τουρκοκρατίας, των επιδρομών και των πολέμων.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

ΚΟΥΚΟΥΛΙ: Πέτυχε στη Σχολή Πολιτικών Μηχανικών στην Πάτρα ο συγγραφέας μας Νίκος Δ. Καψάλης. Στον επιτυχόντα και στους γονείς του συγχαρητήρια.

Αδελφότητα Κουκουλιωτών και Α.Κ.Α.

Στις γενικές εξετάσεις για εισαγωγή στα Α.Ε.Ι. πέτυχαν από το Κουκούλι οι παρακάτω:

1. Ντέσικα Κ. Ελένη Σχολή Μηχανικών στα Γιάννινα.
2. Τασιόπουλου Άννη. Αγγλική Φιλολογία στην Αθήνα.

Η Αδελφότητα Κουκουλιωτών «Ευγένιος Πλακιδας» συγχαίρει θερμότατα.

ΙΕΡΗ ΜΟΝΗ ΣΙΝΑ

Εκδοτικό άλλο πέτυχαν οι συμπατριώτες Σόλων και Νίκος Τζαφέρης με το λεύκομά τους, Ιερή Μονή Σινά, που συνδιάζει το καλοδουλεμένο λεύκομα με την πολυτελή έκδοση.

«Δεν εφεισθήσαν μόχθων και εξόδων» γράφει ο Αρχιεπίσκοπος της Μονής κ. Δαμιανός.

Στις 240 σελίδες, με τις αριστουργηματικές φωτογραφίες των αδελφών Τζαφέρη, που παρουσιάζουν τα χαρακτηριστικότερα θέματα της Μονής, ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και συνεργάτης κ. Αθαν. Παλιούρας, σε 35 μόνο σελίδες γραμμένες με πολύ προσοχή, γλαφυρότητα και επιστημονική υπευθυνότητα, δίνει τη δυνατότητα στον αναγνώστη να γνωρίσει πολύ καλά το θείο αυτό χώρο.

Η ορθοδοξία και η χριστιανική πίστη ζωντανεύουν με την ανάγνωση και θερησκευτικό δέος σε καταλαμβάνει, παρατηρώντας τις καλλιτεχνικές φωτογραφίες, που παρουσιάζουν τις απρόσιτες και δυσκολοπλάττες κορφές του θεοβάδιστου όρους, που περιβάλλει το μοναστήρι.

Από το λεύκομα αυτό τα πληροφορηθεί ο αναγνώστης ότι η διδολογία της Μονής, από τις μεγαλύτερες είναι γεμάτη από χιλιάδες σπάνια βιβλία και χειρόγραφα που αποτελούν πηγές ιστορικού και θερησκευτικού πλούτου για τους μελετητές.

Ειδικότεροι ασχολήθηκαν και θα ασχοληθούν με την πνευματικότητα του έργου, εμείς περιοριζόμεθα να συστήσουμε στους αναγνώστες μας να μη στερηθούν τη διδολογία τους από την αριστουργηματική αυτή έκδοση.

Κ. Κ.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Στα αγαπημένα μας ανήψια Μίνα και Γιάννη Θεοδοσίου που πήραν συγχρόνως τα πτυχία τους η πρώτη Γαλλικής φιλολογίας και ο δεύτερος Μηχανολόγου Μηχανικού του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης θερμά συγχαρητήρια και καλή σταδιοδρομία.

Οι Θεοί τους

Κώστας - Ευγενούλα Θεοδοσίου.

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ

ΛΑΪΣΤΑ: Η Αντωνία Σβάρτερ κόρη της ιατρού Αθανασίας Σαχρόνη ήλθε τέταρτη στο Σκίφ Νεανιδών κατά το παγκόσμιο Πρωτάθλημα κοπηλασίας στην Τροχολοβία και δεύτερη μεταξύ των αθλητριών Ευρώπης.

Της ευχόμεθα και το χρυσούν μετάλλιο.

Τ. Π.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΖΟΥΜΠΟΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 132)

ση», του πήγε πολλές φορές στο «καρμίνιο» Υπηρεσιακό Συμβούλιο και «καρμινωβατούσε». Βρέθηκε, όμως, τότε «αγαθή», το λαγόρο και σωστό, αλλά και φωτισμένο, μυαλό του τότε αρχιεπισκόπου Δαμιανού. Ο αρχιεπίσκοπος της Μονής κ. Δαμιανός.

Στις 240 σελίδες, με τις αριστουργηματικές φωτογραφίες των αδελφών Τζαφέρη, που παρουσιάζουν τα χαρακτηριστικότερα θέματα της Μονής, ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και συνεργάτης κ. Αθαν. Παλιούρας, σε 35 μόνο σελίδες γραμμένες με πολύ προσοχή, γλαφυρότητα και επιστημονική υπευθυνότητα, δίνει τη δυνατότητα στον αναγνώστη να γνωρίσει πολύ καλά το θείο αυτό χώρο.

Η ορθοδοξία και η χριστιανική πίστη ζωντανεύουν με την ανάγνωση και θερησκευτικό δέος σε καταλαμβάνει, παρατηρώντας τις καλλιτεχνικές φωτογραφίες, που παρουσιάζουν τις απρόσιτες και δυσκολοπλάττες κορφές του θεοβάδιστου όρους, που περιβάλλει το μοναστήρι.

Από τότε ήρθε, (ακάθεκτη και απεικτική), η φιλία και ... μαθητεία, σαν αναμφισβήτητο τον «σοφό» δάσκαλό μας ΣΩΤΗΡΗ ΖΟΥΜΠΟ. Τότε το Δημιουργικό Μουσείο — Το Ασλάν Τζαμί — του Καστρού των Γιαννίνων έγινε οικείο, προστό και μας γέμισε με τον πικάντικο «Γιαννιωτισμό» της αλησμόνητου φίλου πα. Ο ΣΩΤΗΡΗΣ ΖΟΥΜΠΟΣ — βεβαιώνω και εδώ — δούλεψε σκληρά, Εκεί, δημιουργώντας, Εκεί, μια πολύπλευρα και δίκαια πήρε — — — τη θέση και την ... ακριβή παρουσία του. Ήταν και είναι μοναδικός τοσοσταστικός πάντα και ανεπανάλητος. Στα γαλανά, (τότε), νερά της λίμνης μας καθρεφτιζόταν και (τότε) όχι και τώρα), καθρεφτιζόταν Εκεί, Γιαννιωτικά και έξοχα «Γιαννιωτικά» κ.λ.π., που μόνο ο ΣΩΤΗΡΗΣ ΖΟΥΜΠΟΣ τάφερε, τάφαινε και μπορούσε, και μπορεί, ευτυχώς να διατηρηθεί και να ... ιστορεί. Χρειάζονται λοιπόν, γι' αυτό και γι' αυτόν τα λόγια αυτά ... ανθολογούμενα.

Γιάννινα: Ιούνιος 1986.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΧΡ. ΤΖΟΥΦΗΣ

Νέα από το Βρυσοχώρι

Πολύ περιορισμένο το φετεινό τριήμερο πανηγύρι της Αγίας Παρθενομάρτης. Λίγες οι Αφίξεις ξενιτευμένων και άλλων φίλων του χωριού. Οι ντόπιοι κάτοικοι με δυσάρεστη έκπληξη διαπίστωσαν, τις παραμονές, ότι κάτι δεν πάει καλά. Ο μαρτύς κεντρικός δρόμος και η πλατεία στον πλάτανο άδεια από Ι.Χ. αυτοκίνητα. Που άλλα χρώματα. Τέτοιες μέρες γέμιζαν αδιαχώρητα και δημιουργούνταν πρόβλημα στάθμευσης. Και το κέντρο και οι δρόμοι πλημμύριζαν από νεοφρονιμένους, που κυκλοφορούσαν σ' όλη την περιοχή και τα αξιοθέατα, τα παλιά φρεσκάκινα των δρόμων με νέα, διπλάσια ισχύος, που ακτινοβολούν ένα λαμπρό φως, που κάνουν το δάδισμα την νύκτα άνετο και προσδίδουν μια ιδιαίτερη γοητεία. Έτοιμα τα τραπέζια γύρω γύρω στην πλατεία. Χωρίς ψήτα όμως φέτος από το φόβο των περικυβέλ και μιλιέρη του Τσέρνομπιλ. Έτσι τα ποτά συνοδεύονταν μόνο με ψητά κοτόπουλα Ιωαννίνων, με

Εκκλησία Αγίου Δημητρίου Βρυσοχωρίου

δια. Και το θράδυ στην κεντρική Πλατεία στήνονταν διπλές οι καρέκλες χορός με κέρι και ζωνάνα, που προκαλούσαν ευχάριστες και αισιόδοξες διαθέσεις. Τώρα, περιορισμένα τα πράγματα. Κάπου κάπου φτάνει κανένα Ι.Χ. αυτοκίνητο με λίγους επιβάτες, μα οι προκλήσεις είναι απαισιόδοξες.

Δεν μας έρχεται κόσμος φέτος! Είναι γενική διαπίστωση. Και προβάλλονται διάφοροι λόγοι, για να δοθεί κάποια εξήγηση στο γεγονός. Οικονομική κρίση κ.λ. Παρ' όλα αυτά το πανηγύρι έγινε στα μέτρα πάντοτε της συγκυρίας που προέκυψε. Τις παλαιές ώρες εκκλησιαστικά κ.λ.π., που μόνο ο ΣΩΤΗΡΗΣ ΖΟΥΜΠΟΣ τάφερε, τάφαινε και μπορούσε, και μπορεί, ευτυχώς να διατηρηθεί και να ... ιστορεί. Χρειάζονται λοιπόν, γι' αυτό και γι' αυτόν τα λόγια αυτά ... ανθολογούμενα.

Μετά τη λειτουργία και την παράδοση, ο καθιερωμένος χορός. Πρώτος ο εφημέριος, ο Παπα-Νικόλαος, έφερε τον χορό, με σεμνότητα και σοβαρότητα και ακολούθησαν τα μέλη της Εκκλησιαστικής Επιτροπής κατά τη συνήθεια. Μετά επισκέπτεται στα σπίτια της γειτο-

θικαν αρνιά, όπως άλλοτε. Τσάι δεν μαζεύτηκε, γιατί ήταν άγουρο ακόμη. Οι πολλές βροχές καθυστέρησαν την ανθοφορία του. Η νεολαία όμως πάτησε το χιόνι στη Μπάλα και η Τσουκαρόσια αντικατέστησε τις χαρούμενες φωνές. Και ο καθιερωμένος χορός της Μαγούλας έγινε στο σιάδι.

Ας είναι. Το χωριό κι αυτό το εορταστικό τριήμερο έζησε σε ένα κλίμα διαφορετικό. Σε μια αλλαγή, που ήταν μια φυγή από τα καθιερωμένα, τα συνηθισμένα, τα μονότονα, που κουράζουν την ψυχή και γεννιέται η ανάγκη για μια αναπνοή, μια ξεκούραση, όπως λέει και το παλιό λόγοι: «Βίος ανεόταστος μακρά οδός απανθόκετος».

Α. Κ.

Την 9/7/86 ομάδα από τους Αποστολόν Γκαράνην και τις μαθήτριες Γυμνασίου Χρυσήν Σιάκα και Αδαμαντίαν Κατράντζου πραγματοποιήσαν εκδρομή εις Περίγειαν Αγίου Γεωργίου - Γάβρα Πούπουλον - Πείριον και Στροκίνεσας πορείας 6.

Την 12/7/86 η ίδια ομάδα πραγματοποιήσαν εκδρομή εις Αώον ποταμόν Παλαιοσέλι - Πάδες - και επιστροφή δια της ιδίου οδού. Όρας πορείας 8.

Την 30/7/86 και 31/7/86 ομάδα μαθητών Λυκείου και Γυμνασίου αποτελούμενη από τους Απόστολον Βασδέκη, Νεολάου Γεωργόπουλον, Αναστάσιον Τσομίδην Αδαμάντιον Ζιαμπίρην και Γεωργίον Γεωργόπουλον, πραγματοποίησαν δια πρώτη φορά και άνευ οδηγού δύσκολον ανάβαση εις κορυφήν Σμόλικα, με διανυκτέρευσην πλησίον της λίμνης του Σμόλικα υπό δομύτατον ψύχος. Όρας πορείας την πρώτην ημέραν 7 την δευτέραν ημέραν 8.

Είναι αξιοί πολλών συγχαρητηρίων. Απέδειξαν ότι είναι ικανοί και δια μεγαλύτερας και δυσκολότερας αναβάσεις.

Δυστυχώς ο τελευταίος λόγω αδιαθεσίας του δεν συνέχισε πέραν του Παλαιοσέλίου.

Α. Γ.

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΣΟΒΟΥΝΙ

Της 15 του περασμένου μήνα Αυγούστου γιορτάστηκε με την πρόεσση ευλάβεια και λαμπρότητα η μνήμη της κοιμήσεως της Θεοτόκου.

Μετά τη θεία λειτουργία στον ομώνυμο ναό του χωριού έγινε αγιασμός. Τις βραδυνές ώρες συνεκλήρωσαν στην πλατεία του χωριού πολύς κόσμος, κυρίως παραθεριστές από το Μεσοβούνι και τα γύρω χωριά και άρχισε το καθιερωμένο γλέντι και ο χορός, που κράτησε με αδιάπτωτο κέφι όλη τη νύκτα.

Στις 16 Αυγούστου, το Σάββατο, τα ιδρυτικά μέλη του Πολιτιστικού Συλλόγου Μεσοβουνίου - Ζαγοριού, που ιδρύθηκε πρόσφατα, συνήλθαν

σε συνεδρίαση, κατά την οποία έγινε η εκλογή του διοικητικού συμβουλίου το οποίο συγκροτήθηκε σε σώμα ως εξής: Πρόεδρος του Συλλόγου εκλέχτηκε ο κ. Δημήτριος Σίλλης, Αντιπρόεδρος ο κ. Χρήστος Δοσσημής, Γραμματέας η κυρία Αγγελά Κωστοπούλου - Κανελλοπούλου, Ταμίας ο κ. Ιωάννης Κοντονάσιος και μέλος ο κ. Οδυσσεύς Σίββας.

Με πρωτοβουλία της αδελφότητας Μεσοβουνίου τελέστηκε στο Μεσοβούνι την Κυριακή 17 Αυγούστου, μετά τη θεία λειτουργία τριήμερη για την ανάπαυση της ψυχής του Κωνσταντίνου Χαντζάρα, ο οποίος με διαθήκη του άφησε κληροδότημα στη γενετήριά του, το Μεσοβούνι, για να προκοδοτούνται άπορα κορίτσια του χωριού.

Το μεσημέρι της ίδιας ημέρας, για να τιμηθεί η μνήμη του διαθέτη και για να δοθεί η ευκαιρία μιάς ψυχικής επαφής και ενότητας όλων των συγχωριανών, με έξοδα της αδελφότητας έγινε συνεστιάση όλων των Μεσοβουνιωτών, που βρέθηκαν αυτή την ημέρα στο χωριό.

Στην εκδήλωση προσκλήθηκαν και παραβρέθηκαν η θυγατέρα του Κωνσταντίνου Χατζάρα κυρία Παρασκευή Γιαννάτου και η εγγονή του κυρία Άννα Λά' ου με την κόρη της.

ΕΞΩΡΑΪΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΠΙΓΚΟΥ «ΤΟ ΠΑΠΙΓΚΟ»

Πάπικο 7 Ιουνίου 1986

Το Δ.Σ. του εξωραϊστικού Συλλόγου Παπίγκου που αποτελείται από: Πρόεδρο: Αφροδίτη Ζηκοπούλου Κοσοβίτσα

Αντιπρόεδρο: Γεώργιο Παπακώστα Γραμματέα: Βύρων Παπαγεωργίου Ταμία: Ιωάννη Παπαγεωργίου και Μέλος: Απόστολο Γκέκη ΕΥΧΑΡΙΣΤΕΙ

1. Τον κ. Ακαστάσιο Τσελλίδη για την προσφορά στο Σύλλογο δύο (2) χειμαράδων, τεσσάρων φτιαγίων, τεσσάρων τσαπών και τεσσάρων τσουγκρανών.

2. Τους κ.κ. Άλκη Κοσοβίτσα και Γιάννη Κοτίκα για την ευγενή προσφορά δέκα εξη πληρών Ποδοσφαιρικών Στόλων και

τον κ. Δημήτριο Τσιαλογιάννη για την προσφορά μίας δερμάτινης μπάλας.

3. Όλους τους Συγχωριανούς που συνέβαλαν στην Οικονομική ενίσχυση της Ποδοσφαιρικής Ομάδας.

4. Τους παρακάτω Συγχωριανούς που συνέβαλαν στην οικονομική ενίσχυση για την κατασκευή του γκαλεριού:

1. Γεώργιο Μουζά 22.500 δραχμές
2. Μιχάλη Μουζά 22.500 δρχ.
3. Βασίλη Κωστορίδη 20.000 δρχ.
4. Αθανάσιο Μουζά 15.000 δρχ.
5. Χριστόδουλο Βαζάτη 5.000 δρχ.
6. Δημήτριο Γκέκη 5.000 δρχ.
7. Πελαγία Δερβένη 5.000 δρχ.
8. Αριστομένη Τσίλη 5.000 δρχ.
9. Νικόλαο Τσίλη 2.000 δρχ.
10. Ιωάννη Κοτούλη 1.000 δρχ.
11. Βύρωνα Παπαγεωργίου 1.000 δρχ.
12. Μενέλαο Ζαχαρή 500 δρχ.

Το Διοικητικό Συμβούλιο

ΠΩΣ ΔΙΕΞΗΧΘΗ ΛΕΠΤΟΜΕΡΩΣ ΤΟ ΠΑΝΖΑΓΟΡΙΣΙΑΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Μεθ' ο ο προεδρεύσας του Συνεδρίου αντιπρόεδρος κ. Χαρίλαος Μαστορόδης επί τη λήξει των εργασιών του Συνεδρίου εξέφρασε εν πρώτοις τας θερμάς ευχαριστίας του προεδρείου προς τον Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Σπυρίδωνα, τον κ. Γεν. Διοικητήν τους αντεπρόσβους του Τύπου, τους βουλευτάς των τριών διαφόρων πολιτικών και στρατιωτικών αρχών δια την παρουσία των εις το Συνέδριον, την μετ' αμερίστου ενδιαφέροντος παρακολούθησιν των εργασιών του και την συμβολήν των εις την επιτυχίαν του Συνεδρίου, υπέρ της πραγματοποιήσεως των αποφάσεων του οποίου επεκαίλεσθαι την μετ' Ισως προθυμίας συνδρομήν των Ιδιοκτητών δε ανέφερεν εις το σημείον τούτου τα ονόματα των κ. Αθανασίου ως και του επιθεωρητού των δημοτ. σχολείων κ. Πάσπερη και του κ. Οικονομίδου, βασικού υπαλλήλου.

Ευχαρίστησεν εἰτα πάντας τους παρακολούθησαντας τας εργασίας του Συνεδρίου, ξένους και Ζαγορίσιους, και ιδιαιτέρως τους κατόικους του Σωκοπολείου, προς ους άπαντας εξεδίωκε και την θαύσαν ευγνωμοσύνην δια την φιλόφρον διαξέωσιν και την ένθερμον φιλοξενίαν των.

Αφού δε κατόπιν εξέφρεν την ατιμότητα των εισηγητηνών εκθέσεων των διαφόρων εισηγητῶν, μεταξὺ των οποίων πρώτον ανέφερε το όνομα του προεδριότου εξ αυτών ι-ατρού Αν. Λιάπη, έφερε τον λόγον προς τους αντιπροσώπους των κοινοτήτων και των διδασκαλικών και αγροτικών συνδημάτων Ζαγορίου και συγχάρεις αυτούς δια την μοναδικήν τάξιν και τον πρωτοφανή πόνον σοδαρότητος και σεμνότητος όστις επεκράτησε κατά την διεξαγωγήν των συζητήσεων, τους παρεκάλεσεν, όπως επιστρέφοντες εις τας Κοινότητάς των, ας τοσούτον επαξίως αντιπροσώπευσαν, γίνουσι κήρυκες της Ζαγοριστακής αλληλεγγύης και απόστολοι της υβέας, όπως το Ζαγόρι με θέλησιν άναμ-πτον και εργασίαν σύντονον χωρί-ση προς την αναμύρρωσιν του.

Τονίζας δε ότι ο σοβαρότερος αγών υπέρ της αναθημούργιας του Ζαγορίου δεν έδιξε ίδνα του Συνεδρίου τούτου, αλλά μέλλεις αρχίζει και ότι ουδένος άλλου παράγοντος αι προσπάθειαι δύνανται να τελεσφορήσουν, εάν οι Ζαγορίσιαι αδιασπάστως ηνωμένοι δεν επιδιώξουν συστηματικώς την πραγμάτωσιν των δικών αιτημάτων των εκήρυξε την διξέιν των εργασιών του Α' Πανζαγοριστακού Συνεδρίου με την απαφώνησιν

«Ζήτω το ΖΑΓΟΡΙ».

Την ζητωκραυγήν ταύτην όρθιοι επανάλαβον άπαντες οι σύνεδροι.

Περαιτωθείσας της περιγραφής του Πανζαγοριστακού Συνεδρίου δημοσιεύομεν, ως έχομεν αναγγέ-ψει την εκ μέρους της Ηπείρου γενομένην προσφώνησιν παρά του ευγενούς χάρις αυτής παρακολουθήσαντος το συνέδριον εκλεκτού μας συνεργάτου κ. Γ. ΡΙΚΚΗ, προς ον και δημοσία εκφραζόμεναι τόσον εκ μέρους των Ζαγορίσιων οι θεριό-ταται ευχαριστίαι:

Εξ ονόματος της παλαιμάχου και γηραιάς «Ηπείρου» αι στήλαι της οποίας επί 18 ολλόκληρα συναπτά έτη αγωνίζονται τον καλόν και με-γάλου προορισμού δημοσιογραφι-κόν αγώνα χαιρετίζωτο επί αισιω-τάτοις οιωνός αρξάμενον ήδη των εργασιών του Α' Πανζαγοριστα-κόν συνέδριον.

Και η εν τω μέσω συνθηκόν δυ-σμενών και περιστάσεων αντιξώνων αγωνισθείσα η «Ηπείρος» τον άχα-ρι δημοσιογραφικόν αγώνα δια μέ-αν Ηπειρωτικήν αναθημούργιαν, ιδιαιτέρην αισθάνεται χαράν εκ της ευγενούς και υπερήκου πρωτο-βουλίας των αναλαβόντων την σύ-γκλησιν του συνεδρίου τούτου, προ-ερχομένου εκ του μέρους εκείνου της Ηπείρου, ύπερ εγγόνισεν ημέ-ρας ευτυχείς δόξης ακμής και ευ-κλείας και εις το οποίον δικαιομα-τικώς ανήκουσιν ημέραι καλύτερου μέλλοντος.

Δια των στηλών της «Ηπείρου», ως και του λοιπού Ηπειρωτικού Τύ-που, θα αναγγελθώσιν αύριον εις πάσαν Ηπειρωτικήν γωνίαν αι α-ποφάσεις του Συνεδρίου τούτου, ό-περ θα γίνη η απαρχή μιας γενι-κής Ηπειρωτικής αφυπνίσεως, το εγερτήριον σύλληψιμα μιας Ηπειρω-τικής αναγεννήσεως, ούτως ώστε ως κατά τας αβυσθούς ιστορικής πε-γρής το Ζαγόριον υπήρξεν άλλως ο αληθής φύλαξ των υραιστέρων Ηπειρωτικών θεσμών και των υ-περήκων ιστορικών γεγονότων, ως το Ζαγόριον υπήρξεν ο φάρος του ηπειρωτικού πολιτισμού, να κατα-στή και πάλιν η απαρχή και αφε-τηρία ενός καλύτερου ηπειρωτικού μέλλοντος.

Συγκοινωνία, ασφάλεια, εκμετάλ-λευσις του Ζαγοριστακού πλούτου, ο σκοπός του συνεδρίου τούτου. Και παράγματι η ζωτικότης της ελληνι-κής γης, δια μέσου αίνων μακράς βουλίας, δια των προτόντων της διέθρεψε τους λεοντοθύμους ήρώας προς επιτέλεισιν των κατορθωμά-των εκείνων προ των οποίων εξε-πλήγη η ανθρωπότης. Διαιτεί και σήμερον εκ της αστείρευτου ταύτης πηγής, διατί εκ της ελληνικής γης να μην αρυσθώμεν τα πολύτιμα ε-φόδια μιας οικονομικής ανεξαρτη-σίας;

Εις πάσαν ευγενή προς του το προσπάθειάν σας θα εύρητε αμέρι-

στον της «Ηπείρου» την υποστήρι-ξιν η σθεναρά φωνή της οποίας θα υψωθεί πάντοτε ως συνήγορος του αγώνος σας, και αι στήλαι της τι-θέμεναι εις την διάθεσιν σας δεν θα παύσωσιν αγωνιζόμεναι τον δι-καίον αγώνα της επικρατήσεως των Ζαγοριστακόν δικαίων.

Εξουσιοδοτημένος παρά της κω-λυμένης διευθύνσεως της «Ηπεί-ρου», εύχομαι όπως εκ του συνε-δρίου τούτου, έχοντος ιστορικήν και μεγίστην δια το μέλλον της χρεμαζόμενης Ηπείρου σημασίαν, προκύψωσιν τα θετικώτερα των α-ποτελεσμάτων υπέρ της πρόβου και ευημερίας του Ζαγορίου, άτινα να μνησθώσι και αι λοιπαί Ηπειρω-τικά επαρχία, ούτως ώστε η φθί-νουσα και μαραινώμενη «Ηπείρος» εκ πλείστον αυτών και πρωτίστως εκ της τελείας κρατικής εγκατα-λείψεως αδυνατήσας προς τούτοις εν πολλοίς ταύτην, ήδη την ανατο-λήν ημερών καλυτέρων, ήδη και αυθαιθέτην την υράν και ζωογό-νον της ελληνικής ελευθερίας αύ-ραν την οποίαν δυστυχώς δεν ε-γνώρισεν από της ημεράς αφ' ης η μισαρά ημισέληνος αντεκατεστή-θη από το γλυκύτατον της ελληνί-βος Πατρίδος λάθαρν και το απε-χλίζε κοράκιον εξηγησθήσθαι προ του ιερού συμβόλου της θρησκείας του κοράιου Ναζωραίου.

Εξ ονόματος της εφημερίδος «Η-πείρος» της οποίας, η ένδοσις ένα και μόνον σκοπόν και προορισμόν έχει την υποστήριξιν των Ηπειρω-τικών δικαίων και συμφερόντων και ήτις πάλιν αι σήμερον εκ συ-γκινήσεως εράς και ενθουσιασμού των υραιστέρων και γλυκυτέρων ελλήδων απευθύνω προς υμάς ε-γκάρδιον τον χαιρετισμόν της ανα-φώνω:

— Ζήτω το ΖΑΓΟΡΙΟΝ.

Κύριον Πρόεδρον Μεταξάν και υπουργόν Συγκοινωνίας.

Αθήνας
Συγχάρω επιφύρισιν οδοποιίας εν συνεχεία σχετικών εν Βουλή συ-ζητήσεων υπομνηστικόν, αθίς με-ταξύ κυριωτάτων Ηπειρωτικών αρ-στηριών, αποδίδουσών δικαίως α-ναγράφουσι πίνακα Εθνικών οδών περιλαμβανόντων οδού Ιωαννίνων, Μετσόβου, Καλαμπάκας και Ιωαν-νίνων Ζαγορίου, Γρεβενών. Προ-σθήτω συνηγορίαν μου εις τηλεγρα-φικήν ψήφισμα Πανζαγοριστακού συνεδρίου ούτινος εργασίας παρα-κολουθώ.

ΜΠΟΤΣΑΡΗΣ
Συνταγματάρχην Βρονταμίτην Αρχηγόν Γενικού Επιτελείου

Αθήνας
Προκειμένου υπουργείον Συγκοι-νωνίας αποσπασθή υμίν γνωματεύ-σας ποίας οδούς δια στρατιωτι-κούς λόγους θεωρήτε απαραίτητους αναγραφώσιν εθνικής οδούς υπε-νθυμίζω υμίν στρατηγικήν αξίαν αρτηριών Ιωαννίνων - Μετσόβου - Καλαμπάκας και Ιωαννίνων - Ζα-γορίου - Γρεβενών οποίαν πέποιθα αναγνωρίζετε πλήρως εν υμετέ-ρα επιστημονική αρμοδιότητι.

Η ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΟΔΙΚΗ ΣΥΝΔΕΣΙΣ ΤΟΥ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

Από το Ανατολικό Ζαγόρι έχουμε μια πολύ ευχάριστη είδηση. Σύμφωνα με τη λειτουργία της 45ης επαρχιακής οδός που αρχίζει από τον Εθνικό δρόμο Ιωαννίνων - Τρικάλων και συγκεκριμένα από τις Πολιτείες Μετσόβου, και τελειώνει μετά τους Κήπους εις την επαρχιακή οδό Ιωαννίνων - Τσεπελόβου — Λαϊότης — Βορρής. Αυτό επιτυγχάνεται με τη βοήθεια 5 περίπου χιλιομέτρων που πη-σάξει προς το τέλος της από το χω-ριό Φλαμπουράρι προς ποταμόν Βα-δαν και την σύνδεση με το χωριό Λα-λιανη.

Η διαδρομή θα παρουσιάζει μεγάλη τουριστικό ενδιαφέρον, εκτός απ την εσωτερική επικοινωνία του Ζαγο-ρίου.

Η 45η επαρχιακή οδός που αρχί-ζει από τις πολιτείες Μετσόβου, θα πε-ράσει στην όχθη της γραφικής λίμης που σχηματίζεται στη θέση Πενταλί-νια από τη ΔΕΗ, θα διασχίζει τα πε-νόμερφα δασωμένα οροπέδια της κο-νότητας Φλαμπουραρίου, τις μονα-κίς προσκοπικές κατασκηνώσεις και θα καταλήξει στο Φλαμπουράρι όπου θα διασταυρώνεται με την 41η επαρχια-κή οδό Ιωαννίνων — Φλαμπουρά-ρι — Βοβούσα — Περιβόλι — Γρεβιά. Α-πό το Φλαμπουράρι θα επικοινωνεί με τη Δόλιανη — Λεπτοκαρμά — Φρο-γκάδες — Νεγάδες — Κήπους και με το οδικό δίκτυο του Ζαγορίου, δι-να είναι όλο το χρόνο δυνατή η επ-ικοινωνία, γίνονται ενέργειες από τη κοινότητα Φλαμπουραρίου η οποία είχε την πρωτοβουλία δια την διάνο-ξη και την σύνδεση, να κατασκευα-σθούν τα γεφύρα στον ποταμό Βάρδα.

Το χωριό Φλαμπουράρι δεν είναι μί-νο πανέμορφο και ζωτικό χωριό του Ζαγορίου, και λόγω θέσεως και σημεί-τικής διακινήσεως, παρουσιάζει κα-αξιόλογον ανάπτυξιν και με το θεμά-αυτό θα ασχοληθούμε πιο εκτενέστε-σε άλλο φύλλο της εφημερίδος μας.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ
Θεωρούμεν καθήκον ημών επιθε-δλημένον να εκφράσωμεν και δημό-σια τας εγκαρδίας ημών ευχα-ρίστιας προς το αξιοτ. Πρόεδρον του Κοινοτικού Συμβουλίου Σωκοπο-λείου, προς την Κοινότητα τούτου και ιδιαιτέρως προς πάσαν τας ε-γενείς οικογενείας της Κοινότη-αίτινες λείαν αδελφούς και φιλοφρο-εδεξιώθησαν πάντας τους μεταξέ-τας του Α' Πανζαγοριστακού Συ-νεδρίου. Ομολογούμεν δε ότι η πε-ριωδότης αυτή φιλοξενία θα με-νη δι' ημάς αληθινήν.

Εν Ιωαννίνους τη 31 Αυγούστου 1927

Ο Πρόεδρος του Ζαγοριστακού Συλλόγου.

Κ. ΚΑΤΣΑΔΗΜΑΣ
Ο Γραμματέας
Α.Χ. ΒΑΝΤΖΟΣ

Κοινωνικά

ΘΑΝΑΤΟΙ

ΠΑΠΙΓΚΟ: Πέθανε και κηδεύτηκε στα Γιάννινα ο ιατρός Αθανάσιος Γ. Ζηκόπουλος. Διακεκριμένος επιστήμο-ν εις τους πρώτους Γυναι-κολογική Κλινική στα Γιάννινα, διευ-θυντής Νοσοκομειακής Κλινικής τιμού-σε επόχῃ το όνομα του.

Στη γυναίκα του και τα παιδιά του θερμά συλλυπητήρια.

Κ.Κ.

ΔΙΚΟΡΦΟ: Πέθανε στα Γιάννινα και κηδεύτηκε στο χωριό μας η Χαρίκλεια Κοντού.

Πέθανε και κηδεύτηκε στην Αθήνα ο γιατρός Νίκος Βάλκος.

ΑΝΘ. ΠΕΔΙΝΑ: Πέθανε και κηδεύτη-κε στα Γιάννινα η Ανθούλα Γκωλέστη συνταξιούχος εκπαιδευτική.

Τα αδελφία της Φάνης, Πόπη, Πη-νελόπη, Λούλα συλλυπούμεθα εγκάρ-δια.

ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ: Στα 92 χρόνια της μας άφησε χρόνια και την ευχή της η Ευφημία Ρίσου.

Ετάφη με πάνδημη κηδεία στο Τσε-πέλοβο. Στα παιδιά της και τους συ-γγενείς της θερμότατα συλλυπητήρια.

— ★ —
ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ: Πέθανε και κηδεύτη-κε στο χωριό του ο Δοβριαννίτης Δη-μήτριος Τσούβαλης ηλικίας 86 ετών συνταξιούχος του Ι.Κ.Α. τους συγγε-νείς του συλλυπούμεθα εγκάρδια.

Στα Γούστερ των Η.Π.Α. και σε η-λικία 70 ετών άφησε την τελευταία πνοή της η καλότης, αρχόντισσα στο παρόστημα και στους τρόπους Δοβριαννίτισσα Χρυσάνθη Τσούση της γένος Κ. Καμτσικά.

Τους συγγενείς της συλλυπούμεθα θερμά.

ΕΛΑΦΟΤΟΠΟΣ: Πέθανε στην Αθή-να στις 22 Ιουνίου και κηδεύτηκε την επομένη στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών. Η Καλλιόπη Κράλιν, σύζυγος του α-γαπητού μας χωριανού Κώστα Κρά-λινου. Στην κηδεία της παραβρέθηκαν συγγενείς χωριανοί και πολλοί φίλοι.

Την οικογένειά της συλλυπούμεθα εγκάρδια.

Η Ένωση Ελαφοτόπου.

ΒΡΑΔΕΤΟ: Πέθανε και κηδεύτηκε στη Θεσσαλονίκη στις 6 Ιουνίου η Ι-φιγένεια Β. Τσέση από το Βραδέτο. Ας είναι ελαφρό το χώμα της Θεσα-λονίκης που τη σκέπασε.

Φ. Δ.

ΕΛΑΦΟΤΟΠΟΣ: Απεβίωσε εις Καλ-πάκι ο αγαπητός μας Στέφανος Θ. Παπανικολάου συνταξιούχος Χωροφύ-λας. Θερμά συλλυπητήρια στην οι-κογένειά του οικογένειες Μ. Οικονο-μίδη, Γ. Δούβλη.

ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ: Πέθανε αιφνίδια σε ηλικία 73 ετών η πικραμένη από τη

ζωή χωριανή μας Ελευθερία Κομπά-ρου και ο χαμός της μας πόνεσε.

Σε ηλικία 76 ετών άφησε το μάτα-ο κόσμο μας ο Δοβριαννίτης Γούλας Χρό-νης, άριστος οικογενειάρχης και επι-πλοποιός. Η κηδεία του έγινε στα Γιάν-νινα και την παρακολούθησε πλήθος χωριανών και φίλων.

Τους συγγενείς τους συλλυπούμεθα εγκάρδια.

★
ΚΟΥΚΟΥΛΑΙ: Στις 27 Ιουλίου πέθανε στα Γιάννινα και θάφτηκε στο Κου-κούλι ο Μιχαήλ Δ. Ζάγκας 80 χρονών.

Σαρακατσάνικη καταγωγή πατέρας του φιλόλογου καθηγητού Δημ. Τά-γκα και Ναυσικάς Τάγκα. Υπήρξε κα-λός πατριώτης, εργατικός, φιλομαθής και προοδευτικός. Είχε αποκτήσει την αγάπη των κατοίκων του χωριού μας και της Ζαγορίας παροικίας στα Γιάν-νινα.

Η κηδεία του έγινε πάνδημη. Στην οικογένειά του απευθύνονται θερμά συλλυπητήρια.

Η αδελφότητα Κουκουλιωτών «Ευ-γένιος Πλακίδης».

ΦΡΑΓΚΑΔΕΣ: Πέθανε και κηδεύτη-κε στο χωριό του ο Αθανάσιος Μού-τσιος. Θερμά συλλυπητήρια.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ευχαριστούμε όλους όσους μας συ-μπαρυστάθηκαν στο βαρύ πένθος μας για το θάνατο της αγαπημένης μας Αδελφής και Ιθείας.

ΑΝΘΟΥΛΑΣ ΓΚΩΛΕΤΗΣ

ΤΑ ΑΔΕΛΦΙΑ ΤΗΣ: Φάνης και Πόπη Γκωλέστη, Πηνελόπη Ε. Γκωλέστη, Λούλα Κ. Γκωλέστη ΤΑ ΑΝΗΨΙΑ ΤΗΣ: Γεώργιος και Καίτη Δρυκοπούλου, Ε-λένη και Πέτρος Νάσκου, Γεώργιος Γκωλέστης.

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Κύριε Κυρίαξή.
Από έλλειψη ενδιαφέροντος το Νό-τιο Δυτικό Ζαγόρι (ΡΙζά) έχει εγκατα-ληφθεί εντελώς. Βρίσκομαι από τον Ιούλιο στην Καλυττά, έδρα αγροτι-κού ιατρείου, χωρίς γιατρό από δυο μήνες γιατί έχει αποσπασθεί στο Νο-σοκομείο Ιωαννίνων.

Το ιατρείο εξυπηρετεί 6 χωριά και μόνο στο χωριό μου έγιναν 4 περι-στατικά επείγουσας ανάγκης χωρίς να υπάρχει κάποιος έστω για μια πρώτη βοήθεια και πλησιάζει χειμώνας όπου τα τηλέφωνα με τις πρώτες βροχές κοβονται και οι κάτοικοι μένουν απο-κομμένοι 10 — 15 μέρες.

Έχουμε κάνει αιτήσεις για παροχή έστω 10 τηλεφώνων αλλά ο Ο.Τ.Ε. ούτε που νοιάζεται. Που είναι τα δια-κατοχυμύρια της Ε.Ο.Κ. για τις ακρι-τικές περιοχές; Ούτε την ΕΡΤ 2 δεν μπορούμε να δούμε αν και η τηλεό-ραση είναι η μόνη ψυχαγωγία μας.

Ούτε που υπολογίζει κανείς ότι εί-μαστε καμμένα χωριά χωρίς αποζη-μίωση τώρα με την Ε.Ο.Κ. γιατί δεν μας βοηθούν;

Με πολλές ευχαριστίες
Κ. ΤΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΠΥΡΟΣ ΤΣΑΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

Δεν είναι δυνατόν να αποδώσω πλή-ρως τας αρετάς του αξεχαστου Σπύ-ρου.

Από της αρχής της υπαλληλικής του σταδιοδρομίας, κατέδειξε τα σπάνια Διοικητικά και οργανωτικά του προ-σόντα, όχι μόνο δια το ήθος του και το ευμεθεδον της διδασκαλίας του και δια την προς το καθήκον του α-παρέγκλιτον αφοσίωσιν του, αλλά και ως διδάσκαλος και συνάδελφος, ως φίλος και κοινωνικός άνθρωπος.

Η φιλεργία του και η διορατικότητά του, πιστεύω ότι απέτέλεσαν την πα-νοπλίαν του εκείνη προς αποφυγή κα-κών του έξω, η δε ειλικρίνειά του και η ευθύνη της αρετής εκείνας, προς διαμόρφωσιν ισχυρού και αξιο-πρεπούς χαρακτήρα του. Επίσης η δι-καιοσύνη του, δια την οποίαν πάντο-τε διεκρίνετο, του εδωμούργησαν το βάθρον της αρμονικής του συμβίωσε-ως, το δε ήθος του, η υπομονή η τι-μιότης και η ανιδιοτέλεια, του προσέ-φεραν την ηθική του προσωπικότη-τα, η οποία σε συνδιασμό με τας λοι-πάς ψυχικές και πνευματικές αρετάς τον εξευγένησαν και τον οδήγησαν σε πράξεις της ζωής του, που τον κα-τέστησαν εν ταυτώ τίμιον σοβαρόν, σώφρονα, μετρίοφρωνα και αξιοπρε-πή και τον εθωράκισαν με προτερή-ματα, προς ανάπτυξη των ηθικών του συναισθημάτων της φιλαλληλίας, της φιλανθρωπίας και της αγαθότητος.

Δια των ανωτέρω και πολλών άλ-λων αρετών εφέρετο κεκοσμημένος ο αγαπητός μας Σπύρος Τσατσόπουλος, την δε πίστην του δεν εξεδήλωνε μό-νον εις τα ιδανικά του επαγγέλματός του, εις ο και απέκτησε τας ανωτάτας εν τη ιεραρχία του βαθμίδας, αλλά και εις τα αυτά της Πατρίδος μας, δι ην και ετρουματίσθηκε, κατά τους αγώνες του προς υπεράσπισίν της, αλ-λά και προς την θρησκεία μας, δια τα οποία ιδανικά έπιστευσεν πως πραγμα-τοποιούμενα, εξασφαλίζουν εις τον άν-θρωπο θαυμασία αγαθά, ήτοι την κοι-νωνικήν αρμονίαν, την ευημερίαν και την πρόδον.

Τέλος ουδέποτε έπαυσε να ενδιαφέ-ρεται και δια την ιδιαιτέρα μας Πα-τρίδα το χωριό μας, τα Κάτω Πεδινά, προς το οποίο αμερίστο το ενδιαφέ-ρον επεδείκνυε, ενισχύον αυτό διαφο-ροτρόπως, πράγμα που και νεκρός, πράττει, με την εκπλήρωση μιας επι-θυμίας του που έδωσε.

Η μνήμη του ας είναι αιώνια.
(Απόσπασμα από την ομιλία του κ. Κλ. Βλαδίκα στα Κάτω Πεδινά).

ΤΑΚΗΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

Στις 23 Ιουλίου, απεβίωσε στην Α-θήνα ο Μετακόπουλος, που γεννήθη-κε και μεγάλωσε στο Μεσοβούνι.

Μετά τις γυμνασιακές του σπουδές φοίτησε στη Νομική Σχολή Αθηνών και αφού πήρε το πτυχίο του και τη σχετική άδεια, άσκησε το δικηγορικό επάγγελμα στην Αθήνα.

Ήταν ψυχικά καλλιεργημένος, τίμιος και ευχάριστος, σκεπτικός, συνεπής, αγαπητός και αξεχαστού Γιάννη.

ΔΑΣΚΑΛΑ

ΑΝΘΟΥΛΑ ΓΚΩΛΕΤΗΣ

Μια καμαρωμένη φωτεινή προσωπι-κότητα Ζαγορίας καλοκυράς και θερ-μής ήτριας της ελληνοχριστιανικής α-γωγής έκλεισε τη βιωματική της πο-ρεία στη γη, για ν' αποθέσει τις λα-χτάρεις και προσευχές του σύγχρονου κόσμου στη Δέσποινα ουρανού και γης η δασκάλα Ανθούλα Γκωλέστη. Στη Δέσποινα, που την ιερή μορφή της επί τέσσερες δεκαετίες ζωντάνευε με τη φλογερή της διδασχή στις αγνές ψυχές των αγαπημένων μαθητών της!

Ζαγορία πέρδικα από τα πρώτα της βήματα ως τη στιγμή, που απο-χαιρέτησε την επίγεια ζωή της ανέβη-κε με λεβέντικη περπατησιά σε μετε-ρίζα ανθρωπίνης ομορφιάς και τελει-ότητας!

Όλη η ζωή της ήταν αφειδώλετη προσφορά και θυσία προς όλους τους συνανθρώπους της!

Γονείς, αδελφία, συγγενείς, συγχω-ριανοί, φίλοι και συνεργάτες, γνωστοί και άγνωστοι δέχονταν πλούσια την αρωγή και συμπαράσταση θρεμένης της αγάπης της τη ζεστασιά, με της αρετής της τη μοσχοβολία, με της αν-θρωπιάς της τη δροσιά τη ζωγόνα!

Κι όταν ήρθε η ευλογημένη μέρα, που δέχτηκε του Θεού και της Ελλά-δας το κάλεσμα να λειτουργήσει στον "Άγιο Ναό της Παιδείας — αληθινή ι-εραπόστολος — κερνούσε από της γνώ-σης της το κρασί και της καρδιάς της το πύρμα τα ελληνοπούλα ποτίζον-τας της ψυχής τους τα ριζώματα με τα ιδανικά, τις χάρες και τις ομορφίες που σμιλεύουν τις φωτεινές προσω-πικότητες και επαξιώνουν την ανθρω-πινή ζωή και δράση στη γη μας!

Παλεύοντας παλικαριάς για χρόνια με το χάρο το σκληρό —περήφανος λεβεντατός— έφυγεν απ' ανάμειά μας κερνώντας μας το μικρό του χω-ρισμού φαρμάκι.

Ξέρομε όμως πως σ' όλους που δε-χτήκαμε τον πλούσιο το φωτισμό της θαρρετά συχνά αεροφύσημ' απαλό, γλυκό όνειρο να ζωντανεύει τον πνευ-ματικό μας κόσμο!

Οι νεκροί είναι άθάνατοι όταν μέ-νουν ζωντανοί στη μνήμη και στην καρδιά των επιγιγνομένων!

Και η Ανθούλα μας θάνα για όλους ολοζώντανη και πάντα στου τάφου της ταμάραντα λουλούδια με τις συ-γγινές δροσροσταλίδες θα λαμπρίζουν και τα δικά μας καρδιόβγαλτα δάκρυα για παντοτεινή θύμησιν για ΑΙΩΝΙΑ ΜΝΗΜΗ.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

ΦΡΑΓΚΑΔΕΣ: Ο Γιώργος και η Ελένη Τάσιου ύστερα από μεγάλη τους επιθυμία έγιναν γονείς χαριτωμένου αγorioύ.

Τους εύχομαι να τους ζήσει.

ΚΥΡΙΑΖΗΣ ΖΗΚΟΜΑΡΙΔΗΣ

★

ΑΡΙΣΤΗ: Στις 12 Αυγούστου στην Αθήνα η συγχωριανή μας Αρετή Νικολάκη Ματσόκα απόκτησε χαριτωμένο αγοράκι.

Στους ευτυχισμένους γονείς Γιώργο και Αρετή, τη χαριτωμένη κορούλα τους Δέσποινα, καθώς και στους παππούδες και γιαγιάδες του, ευχόμαστε να τους ζήσει.

★

ΛΑΪΣΤΑ: Η Γεωργία και ο Κώστας Καραγιαννόπουλος απέκτησαν και το αγοράκι τους.

Η Αικατερίνη και ο Βασίλης Σγούρου απέκτησαν το πρώτο τους αγοράκι.

Η Ευανθία και ο Αθανάσιος Κουφού απέκτησαν το πρώτο κοριτσάκι τους.

Να τους ζήσουν.

Τ.Π.

★

ΔΙΚΟΡΦΟ: Η Γεωργία και ο Θεόφιλος Καραγιάννης απέκτησαν κοριτσάκι.

Να τους ζήσει.

★

ΕΛΑΦΟΤΟΠΟΣ: Η χωριανή μας Αγνή Θάνου Κατσόλη το γένος Κ. Καρπούζη γέννησε χαριτωμένο κοριτσάκι. Στο ταιριαστό ζευγάρι ευχόμαστε να τους ζήσει.

Ένωση Αποδήμων Ελαφοτόπου

Οικ. Μ. Οικονομίδη.

ΕΛΑΦΟΤΟΠΟΣ: Η κόρη του Νικολάου Π. Τζόκα έφερε στον κόσμο χαριτωμένο κοριτσάκι να τους ζήσει.

Οικ. Μ. Οικονομίδη.

ΕΛΑΦΟΤΟΠΟΣ: Ο Κώστας και η Κική Πανταζή έγιναν γονείς χαριτωμένου κοριτσιού.

Ευχόμαστε να τους ζήσει.

ΕΝΩΣΗ ΑΠΟΔΗΜΩΝ

★

ΚΑΠΕΣΟΒΟ: Ο Κώστας και η Βάσω Φιλίδη έγιναν γονείς χαριτωμένου κοριτσιού.

Να τους ζήσει.

ΦΙΛ. ΤΟΛΟΓΛΟΥ

ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ: Ο Γιώργος και η Δώρα Βούρβου έγιναν γονείς και δεύτερης χαριτωμένης κοπελούλας.

Να τους ζήσει και να φέρει κι αδελφάκια.

Ε.Γ.

— ● ★ ● —

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

ΚΟΥΚΟΥΛΙ: Έγινε στις 30 Αυγούστου η βάπτισή του υιού, Παύλου και Αθηνάς Αλ. Τσουμάνη. Δόθηκε το όνομα του παππού Αλέξανδρος παρέστη στο μυστήριο εκτός του εφημε-

ρίου μας παπα - Κώστα και ο Ιερέυς παπα - Σπύρος Μάκος από την Ηγουμενίτσα.

Στους γονείς στην ανάδοχο Μαριάνθη και στους παππούδες ευχόμαστε να τους ζήσει.

Οικογένεια Αχ. Λένη

Αδελφότητα Κουκουλιωτών

★

ΦΡΑΓΚΑΔΕΣ: Έγινε η βάπτισή της κόρης του Νικολάου και της Ελευθερίας Τάσιου.

Στους γονείς και στην Ανάδοχο Όλγα Λεοντίδη που της έδωσε το όνομα Παναγιώτα τους εύχομαι να ζήσει.

ΚΥΡΙΑΖΗΣ ΖΗΚΟΜΑΡΙΔΗΣ

★

ΚΑΠΕΣΟΒΟ: Ο Μίμης και η Ερμιόνη Τσολάκου βάπτισαν το αγοράκι τους.

Η ανάδοχος Γεωργία Γκουγκάνη από τη Λεπτοκαρυά του χάρισε το όνομα Νίκονα.

Να τους ζήσει

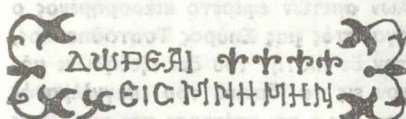
Φ. Γ.

ΓΡΕΒΕΝΗΤΙ: Ο Αντώνης και η Γεωργία Τσιχλά βάπτισαν την κορούλα τους.

Ο ανάδοχος Διογένης Σιούλης της χάρισε το όνομα Μαρία.

Να τους ζήσει.

Γ. Π.

● Για ενίσχυση των σκοπών της εφημερίδας:

● Η κ. **ΕΛΕΝΗ Γ. ΠΕΛΛΕΝΗ** προσφέρει 3.000 στη μνήμη του αγαπημένου της συζύγου Γεωργίου και γιου της Σταύρου.

● Η οικογένεια **Π. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ** προσέφερε 2.000 στη μνήμη της **ΛΕΥΚΟΘΕΑΣ ΠΑΓΟΥΥΝΗ**.

● Ο κ. **ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Γ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ** προσέφερε 1.000 στη μνήμη του αδελφού του **ΛΑΜΠΡΟΥ** για τη συμπλήρωση χρόνου από το θάνατό του.

● Οι **ΓΙΑΝΝΗΣ** και **ΑΛΕΚΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ** προσέφεραν 3.000 δρχ. στη μνήμη της σεβαστής τους θείας **ΦΡΟΣΩΣ ΛΙΑΠΗ - ΙΩΑΝΝΙΔΗ**.

● Η **Σ.Ε.** τους ευχαριστεί

★

ΚΑΛΟΥΤΑ: Ο Γιώργος και η Μελομένη Παπουτσή βάπτισαν την κόρη τους.

Ο ανάδοχος Γεώργιος Κραφίτης της χάρισε το όνομα της γιαγιάς της Όλγας.

Να τους ζήσει.

Σ. Σ.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Η Αγγελικούλα Δημ. Βούρβου κι ο Λεωνίδας Μιλ. Κώστας αρραβωνιάστηκαν.

Καλά τους στέφανα και θερμά συγχαρητήρια στις οικογένειές τους.

— ● ★ ● —

ΓΑΜΟΙ

Το βράδυ της 26 Ιούλη 1986 παντρεύτηκαν, στην Εκκλησία της «Περίβλεπτος», των Γιαννίνων, ο συμπατριώτης Τεχνολόγος Μηχανικός Χρήστος Δημ. Τζούφης και η Φιλολόγος καθηγήτρια Αναστασία Κων. Ποδηματά.

Επακολούθησε ζαγορίσιο γλέντι και ξεφάντωμα στη «Ντραμπάτοβα» με συγγενών και φίλων.

παρουσία και συμμετοχή γλεντζέδων Στο ευάρμοστο ζευγάρι θερμές ευχές, για επιτυχία και προκοπή...

★

ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ: Το περασμένο καλο-

καίρι παντρεύτηκαν στο χωριό μας.

— Η Αλέκα Χρ. Βαγγελή κι' ο Σπύρος Κακοσίμος.

— Η Ελένη Γεωργ. Δέμκα κι' ο Μιχάλης Πανούσης.

Στα νέα ζευγάρια μια ευχή Ευτυχία και μακροζωία και στους δικούς τους τα πιο θερμά μου συγχαρητήρια.

Ε.Γ.

★

ΚΑΛΟΥΤΑ: Στον ορθόδοξο ναό της Ελληνικής Παροικίας του Σικάγου έγιναν οι γάμοι της μονακριβής θυγατέρας των ταξιδεμένων μας Θύμιου και Βασιλείας Βαϊνίκου Ιππολύτης με το λαμπρό παλληκάρι DALE MARK KOLEZ. Κουμπάρος ο αγαπημένος μας Ντίνος Βίκας, που βρέθηκεν εκεί οικογενειακώς, για να τελειοποιήσει τις επιστημονικές του λαχτάρες στην οφθαλμολογία που διακονεί επιτυχιστάτα στην πόλη μας.

Το ευτυχισμένο τούτο γεγονός ανταμύσσε όλους τους ξενιτεμένους εκεί πατριώτες.

Δ.Σ.

★

ΚΑΠΕΣΟΒΟ: Παντρεύτηκαν στο Αρχιεπισκοπείο Ιωαννίνων η Μαρούλα Κ. Βούστρου και ο Κώστας Χασούλιας. Στο χαριτωμένο ζευγάρι εύχομαι βίον ανθόσπαρτον.

ΦΙΛ. ΤΟΛΟΓΛΟΥ

★

ΕΛΑΦΟΤΟΠΟΣ: Παντρεύτηκαν στη Θεσσαλονίκη ο Κωνσταντίνος Μ. Γκράτζιος και η Κατερίνα Μαστοριδίου τους ευχόμεθα βίον ανθόσπαρτον.

Οικ. Μ. Οικονομίδη, Γ. Δούβλη.

★

ΚΑΠΕΣΟΒΟ: Στον αγαπητό μας φίλο Δημήτρη Γεωργ. Δαλκαβούκη που παντρεύτηκε με την Παναγιώτα Ν. Σιώζιου από τη Βουνοπλαγιά στον Άγιο Νικόλαο Αγοράς Ιωαννίνων. Τους ευχόμαστε να ζήσουν ευτυχισμένοι.

Οι φίλοι του

Κώστας — Γιάννης

Φιλομήλα Τόλογλου

ΤΙΜΗΤΙΚΗ

ΣΤΗΛΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

4.000 Δραχμές
Κόκορης Γρηγόρης
3.000 Δραχμές
Βαλαούρα Όλγα
Λεοντίδης Ι. Βασιλείος
Στύλος Γεώργιος
Τσαπάρας Απ. Ιωάννης
2.500 Δραχμές
Αναστασιάδου Ευδ. Ελένη
Αναστασιάδου Ευδ. Σαπφώ
Κανισπάθης Λ. Φώτιος
2.000 Δραχμές
Βάλλας Γ. Αγαμέμνων
Βαταβάλης Δημ. Αντώνιος
Δημητριάδης Πλάτων
Διτζόγλου - Σκουτέρη Βασίλ.
Θεοδοσίου Κων. Ευγενούλα
Μπλάτσιος Δ. Απόστολος
Μπούνα Βασιλική
Ρέντζιος Γεωργ. Παναγιώτης
Στάρα - Γαλερίδου Αλίκη
Τζιοβαντάρης Ι. Γεώργιος
Χουλιάρης Γ. Κων/νος
1.500 Δραχμές
Βούρβος Νικόλαος
Γεωργιάδης Γ. Πέτρος
Παππά Θέα
Παππάς Μιχαήλ
1.000 Δραχμές
Αρχιμανδρίτης Χρ. Βασίλης
Βακάμης Γιάννης
Βέλλος Απ. Παύλος
Γενναδίου Γ. Ουρανία
Δαλαγγέλης Κ. Άγγελος
Δαλκαβούκης Β. Γεώργιος
Ζουρδούμη Κων. Λία
Καλλιγέρου Παπανικολάου Ελένη
Καρμαπαδάκη Ελισάβετ
Καρθούνης Θεόδωρος
Κόκκαλης Παππαστάθης
Κουλούρα - Παπαδοπούλου Αλεξάν.
Κρίτης Μιχαήλ
Λαμπριδής Ευστ. Νεόφυτος
Μεγκλιδής Αθανάσιος
Μουδοπούλου Αντώνιος
Μουδοπούλου Θωμ. Νεοκλής
Νάσιος Δημήτριος
Ντάγκας Βασ. Ευθύμιος
Οικονόμου Γ. Ελένη
Οικονόμου Ν. Ιοκάστη
Οικονόμου Γρ. Κίμων
Παπουτσή Ι. Γεώργιος
Πριμηκύρης Αρ. Κων/νος
Πέτρου Ν. Γιάννης
Σεραφεϊμίδου Σουλτάνα
Σιάκα - Λούπα Γαλάτεια
Σίμος Κώστας
Στανιμεράκη Αμαλία
Στεργιοπούλου Γ. Ξένια
Στυλίδης Γεώργιος
Στυλίδης Π. Κώστας
Στυλίδης Π. Χρήστος
Τζόβας Ν. Ελευθέριος
Τολιδη Μ. Θάλασσα
Τσεκούρα Ι. Ευαγγελία
Τσέφα Αριστ. Μαρίκα
Τσιατούρας Γεώργιος
Τσιάτσου Ν. Έλλη